

april 1981

leto XVII

št. 4

glasilo delavcev
sozd
revirski
energetski kombinat
edvarda kardelja

srečno

VSEM DELAVCEM, ZDRUŽENIM V TEMELJNIH ORGANIZACIJAH ZDRUŽENEGA DELA IN DELOVNIH SKUPNOSTIH ZASAVSKIH PREMGOVNIKOV, TERMoeLEKTRARNE TRBOVLJE, RUDARSKE GRADBENE DEJAVNOSTI, INDUSTRIJSKIH MONTAŽNIH DELAVNIC IN ENOVITIH DELOVNIH ORGANIZACIJ RUDNIKA KANIŽARICA IN RUDNIKA SENOVO SOZD REVIRSKI ENERGETSKI KOMBINAT EDVARDA KARDELJA, ČESTITAMO K PRAZNIKU DELA 1. MAJU IN PRAZNIKU USTANOVITVE OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA 27. APRILU!

Samoupravni in poslovodni
organi ter družbeno-politične
organizacije REK EK

Ob 1. maju 1981

Letos poteka 40 let, ko so fašistične tolpe po Jugoslaviji in vsem svetu neusmiljeno zatirale in uničevale milijone nedolžnih judi, ljudi, ki so želeli le mir in svobodo dela.

Z zelenjem okrašenih balkonih in oknih so plapolale rdeče zastave, ki so krasile ob prvem maju vsa poslopja, kjer so živeli delavci. Na ta dan so godbeniki korakali iz kolonije v kolonijo že v zgodnjih jutranjih urah ter tako vabili delavce na izlete v bližnje hribe. V Trbovljah, Hrastniku in Zagorju, pa tudi po drugih krajih širom Slovenije in Jugoslavije so zbranim delavcem v planinah govorili člani komunistične partije in jih tako bodrili v borbo za lepši jutrišnji dan.

Če smo v preteklosti imenovali 1. maj delavski praznik, danes temu pravimo praznik dela, kajti samo takšen je lahko

simbol in osnova vsega našega napredka.

Premagani so bili fašistični zavojevalci. Delovni ljudje naše socialistične samoupravne Jugoslavije smo pod vodstvom ZKJ in tovariša Tita ustvarili nove pogoje dela, ustvarili smo si novo življenje, življenje svobodnega in enakopravnega delavca, ki razumno in skladno z vsemi delavci ustvarja lepši današnji in jutrišnji dan.

Čeravno poskušajo reakcionarne in nazadnjaške sile rovariti in hujskati delavce, mladino in študente proti naši samoupravni socialistični ureditvi, simbolu bratstva in enotnosti narodov in narodnosti Jugoslavije, jim ne bo uspelo. Nihče ne more omajati enotnosti delavcev širom naše domovine, nihče nam ne bo krojil naših prizadevanj za ustvarjanje lepšega jutrišnjega dne.

Zavedamo se, da imamo pred seboj velike in zahtevne cilje.

Vsega, kar smo doslej dosegli in česar se veselimo ob praznovanju 1. maja pa seveda ne bi bilo, če ne bi pred 40 leti povedla KPJ narode Jugoslavije v boj, če ne bi pred 36 leti dosegli tako pomembne zmage, ki je bila povezana z našo osvoboditvijo in revolucionarno spremembo našega celotnega družbenega sistema. Zato ne moremo mimo zahvale vsem žrtvam, kakor tudi tistim, ki so v tem boju na življenje in smrt ostali živi in so omogočili, da danes v miru snujemo in ustvarjamo pota našega lastnega samoupravnega socialističnega razvoja.

Za letošnji praznik dela želimo vsem delavcem v TOZD, delovnih skupnosti in delovnih organizacijah mnogo delovnih uspehov.

družbenopolitične organizacije
Samoupravni organi in
SOZD REK EK

Predstavljamo vam rudnik rjavega premoga Senovo

PRVI ZAČETKI DELOVANJA IN RAZVOJ RUDNIKA

Prvi neuradni zapiski rudarjenja v rajhenburški premogovni kotlini segajo — za jamo Srebotno — v leto 1819 (uradni zapiski pa v leto 1839), za jame na Reštanju pa v leto 1858. Vse tja do leta 1904. je lastništvo rajhenburškega rudnika prehajalo iz rok v roke premožnih plemičev in industrijalcev. Od zadnjega privatnega lastnika Geipla Edvarda je rudnik 1904. leta kupila Trboveljska premogokopna družba, ki je z njim

upravljala vse do sprejetja zakona o nacionalizaciji 1946. leta.

Prvotno načrtovano pridobivanje premoga je leta 1904. znamenjalo smotrno rudarjenje in obsežnejše raziskovanje jame na Reštanju 1908. leta in sloja v Zakovu 1. 1920. Z večjimi investicijami sta leta 1921 bila odprta oba sloja. V letih 1922 in 1923 je bila zgrajena separacija, električna centrala, stanovanjska kolonija na Senovem (146 stanovanj in samski dom) in ozkotirna železnica od separacije na Senovem do 2 km oddaljene nakladalne postaje na Reštanju.

Premog so pridobivali z jamskim odkopavanjem, od leta 1923—1928 pa tudi na dnevnem kopu na Reštanju. V noči od 8. na 9. februar 1944 so borci legendarne XIV. divizije onespobili rudnik za eksploatacijo v sovražnikove namene ter zažgali separacijo.

Po osvoboditvi smo usposobili separacijo in ostale naprave ter kmalu dosegli zavidljive proizvodne rezultate. V drugi polovici leta 1949 smo za dosežene rezultate dobili najvišje državno priznanje kot najboljši rudnik priznanje kot najboljši rudnik

v Jugoslaviji, v prvem polletju 1950 leta pa prehodno zastavo Slovenije za izpolnjevanje plan-skih nalog.

OKVIRNA ORGANIZACIJA DO, SAMOUPRAVNI ORGANI TER DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE RUDNIKA

Delovna organizacija Rudnik rjavega premoga Senovo je bila ustanovljena z odločbo vlade FLRJ 28. 3. 1947 leta. Glavna dejavnost DO je pridobivanje in prodaja rjavega premoga na drobno in debelo. Stranske dejavnosti DO so: predelovanje ko-

vin, elektrotehnična obrt, obrtno predelovanje lesa, stavbna obrt in prevoz blaga z motornimi vozili.

Delo je, skladno z zahtevami tehnološkega procesa, organizirano v okviru naslednjih delov delovnega procesa:

- jama;
- delavnica;
- separacija s prevozom in nakladiščem;
- ostalo zunaj.

Na dan 31. 12. 1980 je Rudnik zaposloval 451 delavcev, ki so bili razporejeni na opravljanje naslednjih del in nalog:

	VKV	KV	PK	NK	Sa	VIS	VIŠ	SS	MS	NS	NS	Sa	Celot
Jama	8	109	52	61	230	—	—	8	11	—	—	19	249
Delavnica	10	43	15	7	75	—	—	—	4	1	—	5	80
Separacija	—	12	8	39	59	—	—	—	3	—	—	3	62
Zunaj	—	3	3	8	14	—	—	—	—	—	—	—	14
Avtopark	1	8	—	—	9	—	—	—	—	—	1	1	10
Uprava	—	—	—	—	—	2	4	14	2	6	8	36	36
SKUPAJ	19	175	78	115	387	2	4	22	20	7	9	64	451

V navedenem številu so zajeti tudi invalidi, ki jih je pri rudniku 51. Povprečna starostna struktura je naslednja:

povprečna starost na dan 31. 12. 1980 zaposlenih v:

- jami znaša 36,23 leta
- delavnici znaša 39,00 leta
- separaciji znaša 36,80 leta
- zunaj znaša 39,85 leta

Samoupravni organi rudnika so 25-članski delavski svet, 5-članska komisija samoupravne delavske kontrole, 5-članska disciplinska komisija, 5-članski IO DS, 5-članska komisija za delovna razmerja in 5-članska stanovanjska komisija. Poleg teh pa delujejo še stalne in občasne komisije, ki jih je imenoval delavski svet svet rudnika za opravljanje nekaterih stalnih ali občasnih nalog.

DRUŽBENI STANDARD

Rudnik razpolaga s 347 stanovanji, od tega ima 12 samskih sob, 2 garsonjeri, 119 enosobnih, 50 enoinpolsobnih, 101 dvo-

sobnih, 4 dvoinpolsobna, 57 trosobnih in 2 štirisobni stanovanji. Prenovljen samski dom ima 49 ležišč. Prizadevamo si izboljšati stanovanjski fond. Kvantitativno z izgradnjo 50 stanovanjskih enot, ki naj bi bile po programu končane do konca 1982. leta, kvalitativno pa v srednjeročnem obdobju 1981-1985, s prenovo in posobitvijo 36 starih stanovanj zgrajenih v letih 1922-1923.

Družbena prehrana je pri rudniku organizirana od 1976 dalje. Vsi delavci imajo zagotovljen topli obrok, za jamske delavce pa je poleg tega organizirana tudi hladna malica, ki jo nosijo s seboj na delovišče.

Z izgradnjo skupnega obrata družbene prehrane pa je zagotovljena organizirana prehrana vseh zaposlenih v našem kraju.

Zaradi velikega števila oddaljenih ima rudnik organiziran tudi prevoz delavcev na delo in z dela s Kozjega, Blance, Bohorja, Podčetrtka, Krškega in Klanjca.

Za oddih delavcev razpolagamo z 43 ležišči v lastnem po-

čitniškem domu v Vrsarju in 10 ležišči v Lošnju.

Za vsestransko organizirano rekreacijo skrbijo prostovoljna društva, tako da imajo delavci v prostem času dovolj možnosti za aktivno vključevanje. Te možnosti pa so se še izboljšale, ko smo zgradili Dom XIV divizije.

ZALOGHE PREMOGA, ODKOPAVANJE, RAZVOJNI NAČRTI

Sloj rudnika Senovo spada k terciarnim rjavim premogom, ki se raztezajo v vzhodno-zahodni smeri od Sevnice do Podstrede v dolžini 20 km. Premogov sloj je debel poprečno 20 m in je bil najmočnejši v Reštanju in sedaj v Zakovu ter pada v kotu od 50° do 80° proti jugu. Tektonsko je ozemlje zelo porušeno, tako je sloj mestoma popolnoma pretrgan in v globinah z večjimi jalovinskimi vložki.

Celotno premogovno ležišče je raziskano, vendar bi bilo potrebno raziskati še področje proti vzhodu. Zadnje raziskave, ki jih je opravil Geološki zavod v letih 1975-76 so pokazale, da je do kote 50 še 794.383 ton zalog premoga.

Premog odkopavamo v sloju »Zakov« v 4 sipkah. Trenutno je za eksploatacijo pripravljenih približno 300.000 ton, to je do sedmega obzorja na koti 132. Te zaloge zagotavljajo proizvodnjo največ za naslednji dve leti.

Planska proizvodnja za leto 1981 znaša 120.150 ton ali poprečno dnevno 450 ton. Premog pridobivamo s širokočelno odkopno metodo z rušenjem gornje etaže. Višina podkopnega dela znaša 2,2 do 2,5 m, višina nadkopa pa 7 do 7,5 m. Za izdelavo pripravnih prog uporabljamo na rudniku ravne tračne elemente, ki jih izdelujemo v svoji delavnici. Odkope pa podgrajujemo z jeklenimi popustljivimi stojkami tipa »Valent« in stopnicami »PPS-110«, ki jih izdelujejo v ST Trbovlje.

Zaradi znanih tendenc ekonomske politike v preteklosti,

Gestapo v Trbovljah

(Prispevek za zgodovino NOG v Trbovljah)

UVGD

Za lažje razumevanje delovanja nemškega varnostnopolicijskega aparata v Trbovljah moramo poseči nekoliko v preteklost, v obdobje priprav zasedbe Spodnje Štajerske. Kolikor nam kažejo sedanje raziskave, je Spomenico o južni meji Štajerske izročil Hitlerju, firerju nemškega rajha, državni namestnik za Štajersko 31. 7. 1940. Takrat so se začele priprave na prihodnjo zasedbo Slovenije in za uničenje slovenskega naroda kot etnične celote. Pri teh pripravah so, poleg nemških uradov v Gradcu, ki jim je načeloval dr. Helmut Carstanjen, sodelovali še nemška vojaška obveščevalna služba (Abwehr) in nemška varnostno-obveščevalna služba (SD — Sicherheitsdienst) v Gradcu. Imeli sta svoje obveščevalne postojanke v Mariboru, Celju in Ljubljani. »Nekdanje obveščevalno delo odseka obveščevalne službe v Gradcu je bilo izredno uspešno in je zanj zvedel celo firer. Državni vodja SS mi je izrekel priznanje osebno, ko je obiskal Maribor in opravljeno delo ocenil kot vzorno«, je pozneje v žolčni diskusiji s predpostavljenim šefom navajal vodja tega odseka in prvi poveljnik varnostne službe in policije SS Standardenfürher Otto Lurker. Če je najprej obveščevalna služba iz Gradca opravljala tiste naloge, ki so za tako službo običajne, se je od sredine 1940. leta zanimala tudi za podatke, za katere je menila, da ji bodo koristni ob zasedbi Spodnje Štajerske. Za slovensko Štajersko sta posebej zbirala podatke še Inštitut za jugovzhodno »nemštvo« in Pokrajinski obmejni urad v Gradcu. Navodila za vrsto podatkov je dajal že omenjeni dr. Carstanjen. Njegova navodila so še posebej opozarjala na to, da je treba pri ljudeh navesti ime, naslov, narodnost, starost, narodno in politično aktivnost in članstvo v društvih. Posebej je bilo treba imensko navesti člane švabsko — nemške kulturne zveze, zaupnike, glavne hujskače. Sestavljali so sezname Nemcem sovražnih oseb in jih označevali s šiframi, ki so pomenile stopnjo odnosa do neškega rajha in fašizma. Vse te nemške ustanove so podatke zbirale in sestavljale sezname Nemcem sovražnih oseb in oseb, ki so se na slovensko Štajersko priselile po letu 1914 z namenom, da bi te ljudi zaprli in odgnali. Celjski župan je leta 1941 napisal, da so »ljudi zaprli v glavnem po imenskih seznamih, za katere so zanesljivo gradivo zbirali in pošiljali zaupniki

folksdojčerji in druge ustanove na podlagi dolgoletnih opazovanj in političnih izkušenj«.

Poleg seznamov oseb, ki naj bi jih po zasedbi zaprli in odgnali iz zasedenih slovenskih pokrajin, so sestavljali tudi sezname zaupnih ljudi, predvsem članov švabsko-nemške kulturne zveze, pa tudi Nemcem naklonjenih Slovencev. Med temi seznamami najdemo tudi ime trboveljskega lekarnarja Peharca. Sicer pa so za Štajersko v Gradcu zbrali 1066 imen.

Še pred zasedbo sovenske Štajerske so predvidevali uvedbo civilne uprave in določili poglobitve zasebne ukrepe. Še posebej naglo je nameravala opraviti s slovenskim narodom nemška okupacijska uprava pod vodstvom šefa civilne uprave, ki ga je firer posebej zavezal z besedami: »Machen Sie mir dieses Land wieder deutsch!« (Napravite mi to deželo zopet nemško!)

Slovenski narod naj bi izginil v štirih ali največ petih letih, kot so poleti 1941. neprikrito izjavljali nemški nacistični oblastniki. V tem stilu so tudi besede bundesfirerja Franca Steindla v Mariboru in Trbovljah, julija in avgusta 1941, ko je dejal: »V posameznostih ne bomo malenkostni. Dajemo vam tri leta časa, če je potrebno tudi štiri, in tistemu, ki se še ne bo naučil nemško, še leto povrhu. Potem pa se bo po petih letih govorilo na Spodnjem Štajerskem samo še nemško«. Da bi v tako kratkem razdobju lahko res dosegli tak namen, so nemški fašisti predvideli do potankosti izdelan raznarodovalni sistem, ki naj bi tako ali drugače zajel slehernega Slovence, od otroka do starca, od izobraženca do poljedelskega delavca. Kogar ne bi izgnali, bi se moral ponemčiti in obratno, kdor se ne bi mogel ali hotel ponemčiti, bi ga izgnali, sterilizirali ali fizično uničili.

Svoj namen so nemški fašisti hoteli doseči s tremi velikopoteznimi akcijami: z množičnim izganjanjem Slovencev, zlasti protifašistov in narodno zavednih izobražencev in priseljencev, z množično in načrtno kolonizacijo Nemcev in načrtnim in na kratek rok omejenim ponemčevanjem Slovencev, ki naj bi za nekaj časa še ostali v zasedenih slovenskih pokrajinah.

Vodja nemške policije in SS Heinrich Himmler je 18. 4. 1941 določil z »Sonderanweisung für das Kohlengebiet von Trifail« (Posebno navodilo za premogovno območje Trbovelj), »da za časa vojne rudarji in njihove rodbine ne bodo izseljeni«. Nemški okupator ni mogel opraviti množičnega izгона Slovencev niti z množičnim naseljevanjem Kočevarjev in drugih trdnih Nemcev. Eno in drugo mu je preprečil narodnoosvobodilni boj jugoslovanskih narodov, pri nas pa posebej nezadržna mobili-

zacija revirskih borcev — partizanov na Štajerskem. Čeprav so aretacije takoj ob začetku okupacije med drugim prizadele tudi KPS na slovenskem Štajerskem in je bilo treba v novih razmerah obnavljati partijske zveze, je bilo zelo pomembno dejstvo, da je bila KPS tu razmeroma najmočnejša. Okupatorjevi ukrepi, predvsem pa množično izganjanje Slovencev ob začetku vstaje, niso preprečili odhoda prizadetih v partizane, so pa seveda ti ukrepi zelo vplivali na protiokupatorsko razpoloženje med ljudmi.

Zaradi izjemno težkih pogojev za oboroženo vstajo so v partizanskih enotah v Revirjih absolutno prevladovali komunisti in skojevci. Med akcijami štajerskih partizanov v letih 1941 in 1942 so tudi takšne, ki so imele pomen za vso Slovenijo.

Zaradi okupatorjevih uspehov v boju proti narodnoosvobodilnemu gibanju, v katerem je imelo pomembno vlogo tudi njegovo nasilje, se je boj na Štajerskem razvijal zelo neenakomerno. Med vidnejšimi vzponi je bil pomladanski v letu 1942, ki mu je sledila vrsta okupatorjevih udarcev. Okupatorjevo nasilje je bilo najhujše leta 1942 in je tedaj narodnoosvobodilni boj zahteval največ žrtev. Tudi Trbovlje v tem pogledu niso bile izjema. Takrat smo izgubili okrožnega in mestnega sekretarja partije, padla pa je cela plejada aktivistov, vendar zatišje ni trajalo dolgo.

GESTAPO V TRBOVLJAH 1941—1945, ČLEN V VERIGI NASILJA NA ŠTAJERSKEM

Gestapovska izpostava v Trbovljah je v času okupacije pokrivala vse območje trboveljskega okraja (Kreis Trifail), in to na severu občine Trbovlje, Zagorje, Hrastnik, na vzhodu in jugu so ga omejevali kraji Huda jama z Rečico, Zidani most, Loka pri Zid. mostu, Radeče, Podkum, Polšnik in Dole pri Litiji, na zahodu Vače in Trojane na severu pa je okrožje segalo do Čemšeniške planine, vrhov Mrzlice, Kala in Gozdnika. Šesti dan vojne proti Jugoslaviji, tj. 11. aprila 1941, so nemške motorizirane enote, predhodnice Wehrmachta, vdrle iz Celja in Prebolda v Hrastnik, Trbovlje in Zagorje ter jih zasedle.

Italijanski okupatorji so bili zelo razočarani, ko so zvedeli za dokončno delitev plena. Rudarski revir, ki naj bi po njihovem načrtu pripadel Italiji, je Hitler določil za nemški rajh. Vsekakor je pri tem odločilno vlogo imel gospodarski pomen, saj so tu nakopali 1.500.000 ton premoga, ki je bil potreben in-

dustriji rajha, zavarovati pa je bilo treba tudi prometne žile Ljubljana — Zidani most — Zagreb, Maribor — Celje — Zidani most. Z ozirom na pakt, ki ga je rajh imel s Sovjetsko zvezo, niso frontalno napadali Komunistične partije, pač pa je med prvimi aretiranci v aprilu maju in juniju bilo preko dvesto intelektualcev, nekateri pa so se sami umaknili.

Prve akcije preseljevanja so izvršile posebne akcijske skupine policistov in jurišnih oddelkov SA, ki so prišli iz Avstrije, in ne posebna enota gestapa v Trbovljah. Šele v poznem poletju 1941 se je na stalen pritisk lokalnih političnih funkcionarjev pojavila prva skupina gestapovcev, pod vodstvom SS Untersturmführerja in kriminalističnega sekretarja Georga Kramhöllerja.

Do njihovega prihoda je posle državne tajne policije izvrševala izpostava gestapa v Celju in pa žandarji iz Trbovelj.

Uvodoma naj opozorim še na dejstvo, da ljudje — kadar govorijo o gestapu — največkrat vse nemške policijske ustanove in posamezne enote, razen vojaških in posebnih esesovskih enot, ki so se bojevale proti partizanom, zmotno poimenujejo z enotnim imenom gestapo. Zapletena organizacija nemške nacistične policije, njen razvoj, medsebojna organizacijska povezanost, Himmlerjeve ambicije po ustanovitvi enotnega varnostnega korpusa SS, izredna prepletenost državnih policijskih funkcij varnostne policije (Sicherheitspolizei — SIPOH), ki sta jo sestavljala gestapo in KRIPO (Geheimstaatspolizei in Kriminalpolizei) in strankine varnostne službe SD (Sicherheitsdienst); vse to je le še bolj zamegljevalo pristojnost posamičnih ustanov, tako da celo mnogi nemški funkcionarji in generali niso znali ločiti teh služb in njihovih pristojnosti.

Strnitev varnostne policije (gestapa in kriminalistične policije) s SD je bila potrjena 1939. leta, ko so se različne državne policijske in strankine oblasti pretopile v upravno enoto v državni varnostni glavni urad — Reichssicherheitshauptamt ali na kratko RSHA. Ta je bil razdeljen na sedmero uradov. Varnostno policijo (SIPO) sta zastopala urad IV Gestapo in V — Kriminalistična policija ali na kratko KRIPO. SD pa se je delil na III. urad — notranjost rajha in VI. urad — inozemska obveščevalna služba. Vsi drugi uradi so bili administrativno-analitični.

Po vseh dosedanjih razikavah izhaja, da je RSHA v strogo centraliziranem sistemu dejansko vodil in usmerjal, ali pa tudi usklajeval, boj proti narodnoosvobodilnemu gibanju na okupiranih ozemljih. Poročila varnostnih ustanov iz rajha in zasede-

nih ozemelj so pomenila osnovo za pripravljanje navodil, ki so prihajala iz Berlina za bojevanje proti narodnoosvobodilnemu gibanju ali pa celo za pripravo nalog za izvedbo posameznih akcij. Na podlagi rezultatov policijsko-obveščevalne dejavnosti podrejenih ustanov RSHA izdeloval obširne elaborate, študije in analize ter jih nato posredoval tem ustanovam. Prav tako je pomembnejše prevode zaplenjenih dokumentov partizanskih enot, partijskih in drugih organov, pošiljal v vednost svojim ustanovam v Jugoslaviji. Odlično organiziran sistem zvez in evidenca vseh imen, zbranih v centralni kartoteki, so omogočali brezhibno in učinkovito delovanje tako obširnega in razvejanega aparata varnostne službe, gestapa in drugih enot policije.

Gestapo je od svoje ustanovitve v letu 1934 pomenil temeljno enoto v boju proti komunizmu. S svojimi perfidnimi metodami je razdejal, po članstvu in volilcih drugo, najmočnejšo partijo — Komunistično partijo Nemčije. Vse kasnejše poskuse KP Nemčije, da bi oživila partijsko delo v Nemčiji, je gestapo sproti onemogočal. Od 1936. leta je gestapo postal vodilni odred boja proti komunizmu v Evropi. Od takrat segajo tudi prvi kontakti z jugoslovansko politično policijo v boju zoper ilegalno Komunistično partijo Jugoslavije.

Dejanski organizator vseh varnostnih in obveščevalnih služb tretjega rajha je bil od ustanovitve RSHA Reinhard Heydrich, ki je tako pojasnil njihovo skupno nalogo: »Načelno izhodišče in obravnavanje varnostne policije in varnostne službe o idejnih osnovah in praktičnih načelih njihovega dela izhaja naravnost iz nacionalsocialistične koncepcije. Danes doživljamo veliko, odločujočo borbo s sovražnimi ideološkimi silami, kot so: komunizem, židovstvo, prostozidarstvo itd. Iz takšnega gledanja izhaja prav tako organizacijski razvoj in zveza med tajno državno policijo (gestapom), kriminalistično policijo (KRIPO) in varnostno službo (SD). Vse te so v organizacijski in logični zvezi v rezultatih izkušenj oziroma popolnega poznavanja sovražnika, popolnega proučevanja njegovih organizacijskih oblik kot tudi personalnega sestava posameznih forumov v njegovi organizaciji in končno tudi načrtnega preprečevanja in uničevanja, onemogočanja, izključevanja tega sovražnika s pomočjo izvršne oblasti.

Za varnostno službo in varnostno policijo naj velja v osnovi motiv: prehiteti sovražnika tako na političnem, kakor tudi na kriminalističnem področju. Po teh osnovnih mislih delata varnostna policija in varnostna služba svojo nalogo, da bi naprej očuvali notranjo varnost rajha.«

Šef varnostne policije in varnostne službe je članek naslovil takole: »Delež varnostne policije in varnostne službe v ukrepih za uresničevanje reda v srednjeevropskem prostoru«. V ta srednjeevropski prostor je predvsem spadala Slovenija, ki jo je tretji rajh zasedel in po široko zasnovanem načrtu izseljevanja in ponemčevanja pripravljajl za priključitev, kar pa mu je preprečil razvoj narodnoosvobodilnega gibanja. Sprva je priključitev odlagal, zadovoljil se je s pravim statusom »angegliederte Gebiete«, da bi v letu 1943 dočakal Himmlerjevo odredbo o »Banditengebiete«.

Celotno ozemlje, ki so ga okupirali Nemci v Sloveniji 1941. leta, je bilo tako v vojaškem kot v policijsko-varnostnem pogledu vključeno v XVIII. vojno okrožje (Wehrkreis) s sedežem v Salzburgu. Vojno okrožje je v tretjem rajhu spajalo tako teritorialno kot operativno vojaško organizacijo. Poveljnik vojaškega okrožja je bil v miru hkrati poveljnik korpusa divizij, sestavljenih iz moštva — prebivalcev iz takšnega vojnega okrožja. Kot protiutež vojski in gaulajterjem je Himmler na sedežih vojnih okrožij imenoval višje SS in policijske vodje — Höhere SS und Polizeiführer (skrajšano HSS und PF). Kot je razvidno iz seznama službenih mest varnostne policije in varnostne službe (Dienststellen Verzeichnis der Sicherheitspolizei und Sicherheitsdienstes), ki ga je zasegla Komisija za ugotavljanje zločinov okupatorjev, je bil leta 1941 der Höhere SS und Polizeiführer bei der Reichstatthalterei in Salzburg, Kärnten, Steiermark und in Tirol und Vorarlberg (višji SS in policijski vodja pri državnih namestnikih — gaulajterjih — v Salzburgu, na Koroškem, Štajerskem in Tirolah ter Vorarlbergu) SS Gruppenführer und Generalleutnant der Polizei Rodenbücher. Po letu 1941 pa je te posle prevzel SS Gruppenführer in Generalleutnant policije Erwin Rösener. V medsebojnem dopisovanju so namesto naštevanja vseh pokrajin uporabili za področja tega vojnega okrožja tudi označbo Alpenland. Višjemu SS in policijskemu vodji je bil podrejen der Befehlshaber der Ordnungspolizei Alpenland in Salzburg (poveljujoči redarstvene policije Alpenland v Salzburgu). To mesto je zavzemal do 27. februarja 1942 polkovnik Helmut Mascus. Njegov naslednik je bil do leta 1944 SS Standartenführer (polkovnik) in polkovnik zaščitne policije Grieb. Poveljniku redarstvene policije Alpenland v Salzburgu sta bila podrejena BdO Alpenland (Befehlsstelle Veldes) — poveljujoče mesto na Bledu in BdO Alpenland — poveljujoče mesto v Mariboru. Torej je Rösenerju kot višjemu SS in policijskemu vodji bila podrejena celokupna redarstvena policija. Pod redarstveno

policijo pa je spadala tudi upravna policija, pa tudi uniformirana redarstvena policija z žandarmerijo, zaščitno policijo, tehnično zasilno službo in požarno policijo.

Po drugi strani pa je bil Rösenerju podrejen še inšpektor — kasneje tudi poveljujoči (BdS) varnostne policije in varnostne službe v Salzburgu s podrejenima kamanderjema varnostne službe (KDS) na Bledu in v Mariboru. V začetku okupacije ta dva komanderja nista bila predvidena, ker so računali na pripojitev teh ozemelj. Zaradi neuspelega tempa germanizacije in zaradi vse bolj naraščajočega narodnoosvobodilnega gibanja pa so v RSHA zahtevali, da Rösener preseli svoj štab iz Salzburga čim bližje dogajanjem. V začetku 1942. leta pa je inšpektor SIPO in SD v Salzburgu SS Standartenführer Blume prenesel svoj sedež na Bled in tam organiziral poseben štab (Befehlshaber der Sicherheitspolizei und SD Veldes), ki naj bi koordiniral delo obeh komandirjev varnostne policije in varnostne službe tako na Bledu kot v Mariboru.

V Mariboru so na tem področju delali Lurker, Vogt in Stage, na Bledu pa Volkenborn, Vogt, Persterer in Rux. Rösener, Lurker, Vogt in Stage so bili po vojni izročeni našim oblastem in bili pred vojaškim sodiščem obsojeni na smrt.

Ustanovi komanderjev (KDS) v Mariboru in na Bledu sta opravljali naloge oddelkov III-SD, IV-Gestapo in V-KRIPO, kasneje tudi VI. oddelka — inozemska obveščevalna služba. Vsak od teh oddelkov, razen referata VI, je osnoval na sedežih okrajev tudi svoje izpostave.

GESTAPO NA ŠTAJERSKEM

V uradnem listu vodje civilne uprave na Spodnjem Štajerskem je izdal Uiberreither 17. aprila 1941. letna naslednjo objavo o organizaciji varnostne policije in varnostne službe:*) »Osrednja poveljstvena točka za celotno področje varnostne policije in varnostne službe je Urad pooblaščenca šefa varnostne policije in službe pri vodji civilne uprave na Spodnjem Štajerskem (skrajšano pooblaščenec SIPO in SD). Sedež je v Mariboru na Carneistrasse 7. Vodja urada je Standartenführer, njegov namestnik pa SS Sturmbannführer in vladni svetnik Machule.

Pooblaščenca šefa varnostne policije in varnostne službe so podrejeni naslednji uradi:

*) Original odredbe hrani Muzej narodne osvoboditve v Mariboru

A) Tajna državna policija, urad Maribor, Tappeinerplatz, vokal General Maisterstr.

Vodja: SS Sturmbannführer, vladni svetnik Machule,
namestnik: SS Sturmbannführer, vladni svetnik Witiska.

Tajna državna policija, urad v Mariboru, ima naslednje izpostave:

- Izpostava Celje, vodja SS Untersturmführer Jung;
- Izpostava Ptuj, vodja SS Untersturmführer Stössel;
- Izpostava Slovenjgradec, vodja SS Untersturmführer Krassnigg.

B) Kriminalistična policija, urad Maribor, Admiral Tegethoffstr.

Vodja: SS Sturmbannführer, kriminalistični direktor Glass.

Kriminalistična policija Maribor ustanovi naslednje izpostave:

- Izpostava Celje;
- Izpostava Ptuj.

C) SD urad, Maribor, Carneristr. 9.

Vodja: SS Standartenführer Lurker,

namestnik: SS Hauptscharführer Mack.

Izpostave SD so pri vseh uradih političnih komisarjev, z izjemo Maribor okolica, Ptuj in Celje okolica«.

To je bila samo formalna potrditev Himmlerjevih odločitev še iz časa vojnih operacij proti Jugoslaviji. Za vodjo teh ustanov je Himmler predvidel dotedanjega načelnika odsekov SD v Celovcu, Volkenborna za Bled in Lurkerja za Maribor. Ko je Lurker prevzel funkcijo komanderja SIPO in SD v Mariboru, je obdržal svojo funkcijo načelnika v Grazu. Predvideno je bilo, da bo po priključitvi Štajerske k rajhu samo razširil svojo pristojnost iz Graza na vso Štajersko. Organizacija ustanove KDS v Mariboru ni bila istovetna s podobnimi ustanovami niti v rajhu niti na okupiranih ozemljih. V mejah rajha so bile vse tri osnovne veje, to je gestapo, KRIPO in SD na vrhu povezane v RSHA. Razen tega sta gestapo in KRIPO imela skupne urade SIPO. SD je bil v rajhu nameščen po odsekih in vodilnih odsekih (Leitstellen). Inšpektorji pri HSS in PF pa so povezovali delo vseh treh uradov.

Na področjih, ki so bila pod vojno okupacijo vermahta, so bile vse tri osnovne službe, gestapo, KRIPO in SD, združene v akcijskih skupinah (Einsatz Komando) in bile podrejene Einsatzgruppen, ki so na terenu organizirale enotne izpostave (Aussenstellen), ki so po vseh treh osnovnih vejah aparata RSHA delovale enotno.

ko se je gospodarstvo preusmerjalo na porabo nafte in njenih derivatov, je rudnik v razdobju od 1969 do februarja 1972 izgradil I. fazo TOZD Tovarne gradbene opreme »Metalne« Maribor, v kateri so zaposlili 319 delavcev. Z namenom, da zagotovimo socialno varnost senovskih rudarjev, ob postopnem odmiranju premogovne dejavnosti, pa smo v obdobju od julija 1976 do februarja 1977 sezidali I. fazo, od aprila 1979 do maja 1980 pa še II. fazo Tovarne embalaže Senovo-Brestanica.

Zaradi nastale energetske situacije, ko ekonomska upravičenost ne more in ne sme biti edini kazalec smotrnosti rudarjenja, je rudnik usmeril vsa svoja prizadevanja v iskanje možnosti pridobivanja premoga v večjih globinah.

Idejne zasnove odpiranja je rudnik posredoval rudarskemu institutu Ljubljana, ki je leta 1979 izdelal rudarski projekt odpiranja in pripravo treh etaž pod koto 132 z možnostjo nadaljnjega odpiranja od kote 102 do kote 52.

Odpiralna dela po rudarskem projektu je marca 1980 pričel izvajati Geološki zavod Ljubljana. Dela po projektu ne potekajo po časovnem programu, kar vzbuja zaskrbljenost bodoče kontinuirane proizvodnje premoga.

PROBLEMI PRI PRIDOBIVANJU PREMOGA

- mokra odkopna delovišča;
- občasni vdori vode in blata;
- neugodni montangeološki pogoji;
- večanje in debeljenje jalovinskih vložkov v slojišču;
- pogosti zastoji zaradi iztrošenih transportnih naprav;
- težave pri nabavi rezervnih delov, osnovnih materialov in opreme, še posebej tiste vezane na uvoz;
- pomanjkanje rudarskih delavcev;
- nenormalna fluktuacija;

— neugoden starostni sestav delavcev v jami;

— povečani izostanki;

— dosedanja negotovost glede perspektive rudnika;

— dosednji OD za redni delovni čas še vedno ni dovolj spodbuden;

— premalo sredstev za izgradnjo družbenega standarda;

V letu 1980 smo v 267,5 delovnih dneh nakopali 117050 ton premoga, kar je v primerjavi z delovnim načrtom za 2,6 %

manj, kot pa smo planirali. Vzrok izpada planirane proizvodnje je poleg pomanjkanja ustrezne delovne sile tudi v povečani količini jalovine v rovnem premogu. Poslovno leto 1980 je rudnik sicer zaključil brez izgube, vendar tudi brez sredstev za formiranje sklada skupne porabe. Pri tem pa ne navajamo izpada, ki ga čutimo v poslovnem skladu in bi bil potreben za pospešena vlaganja v osnovna sredstva za modernizacijo in tehnološko izpopolnitev pridobivanja premoga.

Eden temeljnih dokumentov podpisan

Dne 24. aprila je potekala v sejni sobi upravne zgradbe SOZD REK EK v Trbovljah 8. seja delavskega sveta SOZD REK EK. Pred pričetkom seje oziroma takoj po uvodnem pozdravu je sledilo podpisovanje enega temeljnih samoupravnih aktov v našem kombinatu. Predsedniki delavskih svetov vseh šestih delovnih organizacij, ki so združene v SOZD Revirski energetski kombinat Edvarda Kardelja, so podpisali samoupravni sporazum o združitvi delovnih organizacij Zasavski premogovniki, Termoelektrarna Trbovlje, Rudarska gradbena dejavnost, Industrijske montažne delavnice, Rudnik rjavega premoga Kani-

žarica in Rudnik rjavega premoga Senovo v sestavljeno organizacijo združenega dela Revirski energetski kombinat Edvarda Kardelja.

O združitvi rudnikov Kanižarica in Senovo, v naš kombinat, smo se delavci kombinata odločali koncem preteklega in v začetku letošnjega leta na referendumu. Ugotovitve glasovanja na referendumu v vseh TOZD je preveril delavski svet SOZD REK EK in temu ustrezno sprejel pritrditveni sklep.

Več bomo o tem napisali v prihodnji številki našega glasila.

Ob obletnici smrti tovariša Tita

Vsem nam je v živem spominu nedelja 4. maja 1980, ko je ob 18. uri predsedstvo CK ZKJ v imenu CK ZKJ in predsedstva SFRJ na seji obeh predsedstev sprejelo ob smrti predsednika republike, predsednika ZKJ in vrhovnega komandanta oboro-

ženih sil Josipa Broza Tita razglas, s katerim je seznanil delavski razred, delovne ljudi in občane, narode in narodnosti SFRJ o tem, da je umrl tovariš Tito. Navedenega dne ob 15,05 uri je v Kliničnem centru v Ljubljani prenehalo biti veliko

Dne 4. septembra 1967 se je predsednik Tito udeležil skupno s svojimi sodelavci razgovora v predivalnici Delavskega doma v Trbovljah, na katerem so ga seznanjali z najaktualnejšimi zadevami revirskega gospodarstva in družbenopolitičnega življenja.

srce predsednika naše SFRJ, predsednika ZKJ, maršala Jugoslavije in vrhovnega poveljnika oboroženih sil SFRJ. Huda bolečina in globoka žalost je pretresla vse nas in vse naše narode in narodnosti.

V posebni številki našega glasila v maju 1980 smo objavili nekaj prispevkov občanov iz revirjev, njihovih spominov srečanja s predsednikom Titom v raznih krajih in ob raznih prilikah. Danes pa smo se odločili, da v tej številki in ob tej priliki objavimo nekaj več o obisku predsednika Tita 4. septembra 1967 v Trbovljah in Zagorju.

Iz Slovenj Gradca je kolona avtomobilov odpeljala proti Velenju, Žalcu, Preboldu in nato navkreber proti partizanskim Vrhem nad Trbovljami. Na vsej poti je bila ob isti uri podoba enaka. Ljudje, od cicibanov do najstarejših občanov, so zapustili delo in pohiteli na cesto. Svoja čustva so izkazovali z mahanjem in tisoči poljskih cvetic, tako da je bila asfaltna cesta podobna pisani preprogi.

Na Vrheh, pri domu revirskih borcev, kjer je bila avgusta 1938 konferenca KP Slovenije, na kateri je sodeloval tudi tovariš Tito, so goste pozdravili predsednik republiške konfe-

rence SZDL Janez Vipotnik, predsednik republiškega odbora ZZB NOV Franc Leskošek in sekretar revirskega komiteja ZKS Marjan Orožen. Med krajšo malico v domu so obujali spomine na konferenco pred 29 leti, nato pa so se odpeljali proti Trbovljam.

Rudarsko Trbovlje je sprejelo predsednika Tita in njegove sodelavce izredno prisrčno. Ko je pred spomenikom stopil iz avtomobila, se vzklikanje in ploskanje nikakor ni pleglo. V imenu vseh tisočev občanov iz revirjev, ki so se zvrstili neposredni bližini Delavskega doma Trbovlje, sta predsednika Tita pozdravila učenca osemletke Ivana Cankarja, Jožka Hegler in Aleš Gulič. Ko se je predsednik Tito zahvalil za prisrčen sprejem, je poudaril, da je zelo zadovoljen, da je po mnogih letih spet v Trbovljah. Dejal je, da je mesto težko prepoznal, ker je bilo med tem časom toliko zgrajenega in marsikaj spremenjenega. Prebivalcem Trbovelj je predsednik Tito zaželel novih uspehov.

Pred Delavskim domom je predsednika Tita pozdravilo tudi večje število prvoborcev in častna četa rudarjev v rudarskih uniformah. Sledil je v predavalnici Delavskega doma po-

govor s predstavniki občinskih skupščin, zveze komunistov, organizacij borcev, delovnih organizacij in ustanov.

Marjan Orožen je najprej navedel nekaj osnovnih podatkov, ki so značilni za revirje. Poudaril je, da je rudarstvo še vedno pomemben dejavnik, da pa so, ob njem ali bolje rečeno na njegovih temeljih, razvili nova industrijska podjetja, kot so tovarna rudarskih strojev, poslovno združenje »Rudis« z investicijskimi biroji, tovarna precizne mehanike in druga. Nekatera stara podjetja so že rekonstruirali in jih razširili ali pa jih rekonstruirajo sedaj. Med drugim je tudi povedal, da so začeli akcijo za integracijo zasavskih premogovnikov in termoelektrarne. Nato je predsedniku Titu povedal tudi nekaj najnovejših podatkov. Na področju Trbovelj, Hrastnika in Zagorja živi 46.000 prebivalcev, narodni dohodek na prebivalca pa znaša 740.000 S din. Povprečni osebni dohodek je bil ob koncu lanskega leta 63.000 S din, letos pa 86.000 S din. »Želim še povedati, da se naši delovni ljudje, naši upravljalci ne strinjajo z raznimi teorijami, ki jih zadnje čase skušajo razširiti nekateri o tem, da je samoupravljanje nesposobno in da bi ga kazalo zamenjati s sistemom nekakšnega menagerstva«, je ob koncu dejal Marjan Orožen.

Milan Kožuh je seznanil predsednika in njegovo spremstvo z delom Poslovnega združenja RUDIS, z njegovimi uspehi, pa tudi o njegovih težavah. Dejal je v svoji razpravi naslednje: »V osmih letih, odkar obstaja organizacija, ki združuje 29 podjetij in institutov, se je uveljavila tudi na zunanjih tržiščih, zlasti v Evropi, Severni Afriki in Evropi... Menimo, da so ukrepi reforme že prispevali znatne uspehe k stabilizaciji, obenem pa so odkrili tudi slabosti tako gospodarskih organizacij, kakor tudi na tržišču. Kažejo pa tudi na počasnost organov, ki bi morali svoje ukrepe hitreje spravljati v sklad z namenom reforme.«

Poudaril je tudi, da pomanjkanje namenskih kreditov povzroča velike težave pri izvozu in da precej občutijo odsotnost bank, ki raje posojajo drugim.

Inž. Branko Hočevnar z rudnika Zagorje je govoril o premogovništvu in premogovnikih. Dejal je, da sedanje opremljenosti rudnikov sploh ne moremo primerjati z opremo in načinom dela pred desetimi leti ali celo pred vojno. Kljub temu, da so bili zasavski rudniki v mnogih težavah, jim je le uspelo, da so proizvodnjo modernizirali. Sedaj je zaposlenih približno 5.000 rudarjev, premoga pa so prodali toliko, da jim ni bilo treba odpustiti nobenega rudarja. Sprejemajo celo nove, žal pa se redki odločajo za ta poklic. Zasavski rudniki si bodo prizadevali, da bi čimbolj pocenili proizvodnjo, količine nakopanega premoga pa bodo prilagodili potrebam tržišča.

V nadaljnji razpravi je sodeloval Martin Mlinar iz Hrastnika. Govoril je o kreditni politiki in težavah, ki jih tarejo ob izvozu v države evropskega skupnega trga. Zavzel se je za to, da bi izvoz usmerjali s kreditno politiko.

Za njim je razpravljala Janez Narad; predsednika Tita je seznanil o težavah upokoјencev. Med drugim je dejal, da je mnogo takšnih ki dobivajo precej manjšo pokojnino, kot če bi bili upokoјeni po 1. 1. 1965. Tako se dogaja, da upokoјenec VII. pokojninskega razreda, naprimer dobiva le 48.000 S din, če pa bi bil upokoјen po omenjenem dnevu, bi prejemal med 85.000 in 100.000 S din. Znanih je mnogo primerov, da upokoјenci prejemajo različne pokojnine, čeprav so enako dolgo delali.

Inž. Rudi Babič je govoril o Strojni tovarni Trbovlje. Poudaril je, da se lahko izdelki merijo z vsemi evropskimi tovarnami. Vsekakor pa bi kolektiv, pa tudi vsa naša strojna industrija dosegli lepe uspehe in bi jih uspešno uveljavljali na svetovnem trgu, če bi imeli možnost najetja posojil z real-

nimi pogoji. Takšnih možnosti pa je sedaj zelo malo ali pa jih skoraj ni. Predsednik republike je z zanimanjem poslušal, zastavljal vprašanja in med drugim dejal naslednje: »Veseli me, da ste se v gospodarski reformi znašli. Težave imate, kot slišim, zaradi nepopolnih inštrumentov našega deviznega sistema. Vendar so ta vprašanja tesno povezana s kreditno-monetarno politiko, ki jo je treba vedno obravnavati zelo studiozno. Predvsem zato, da bi zagotovili stabilnost dinarja in ustrezne pogoje za gospodarjenje«. Ob tem je poudaril, da je integracija v sedanjih razmerah zelo pomembna. In nadaljeval: »Ne samo zaradi tega, ker tako lažje uredimo notranje razmere, temveč predvsem zaradi tega, ker se bomo lažje uveljavljali na tujih tržiščih«.

Pred odhodom iz Delavskega doma je predsednik Tito zapisal v spominsko knjigo: »Trbovlje ima mnogo modernih zgradb in industrijskih objektov. Vidim, da je od mojega zadnjega bivanja v tem mestu ustvarjalno delo delovnih kolektivov zares doseglo zavidljive uspehe. Želim vam mnogo nadaljnjih uspehov.«

Med pogovorom v Delavskem domu je približno dvajset tisoč prebivalcev Zasavja prišlo na ulice in ob cesto proti Trojanam ter prisrčno pozdravljalo predsednika republike in njegove sodelavce.

Zagorjani prisrčno sprejeli predsednika Tita

Predsednik republike Tito se je s spremstvom na poti iz Trbovelj proti Ljubljani popoldne krajši čas zadržal tudi v Zagorju. Kakih 5000 občanov te revirske občine je pričakalo uglednega gosta pred Delavskim domom, kjer je predsednika Tita, njegovo ženo Jovanko in ostale, pozdravil predsednik Zagorske skupščine Dušan Kolenc. Ko mu je predstavil politične delavce občinskih vodstev v Zagorju, je Dušan Kolenc povabil tovariša Tita, poslušat mlade pevce mladinskega zbora »Ves-

na« iz Zagorja. Pred tem sta pozdravila Tita in njegovo ženo Jovanko, v imenu zagorskih pionirjev, Ivica Prašnikar in Egidij Knez ter izročila gostoma šopke nageljnov. Ponosni in srečni so pevci stočlanskega mladinskega zbora »Vesna« zapeli v pozdrav predsedniku Titu in gostom Slavka Mihelčiča »Brigadirsko pesem«. Pevka tega zbora Marija Bregar je podarila v spomin tovarišu Titu album slik z nastopov, gostovanj in fotografij o delu zbora. Zatem se je tovariš Tito na prošnjo mlade pevke Marjane Kolenc podpisal v kroniko zbora in zapisal: »Mladinskemu pevskemu zboru Vesna želim nadaljnjih uspehov.«

Na željo mladih pevcev sta se predsednik Tito in soproga Jovanka slikala s člani zbora. Predsednik zagorske skupščine Dušan Kolenc je povabil predsednika Tita, da bi spregovoril nekaj besed zbranim Zagorjanom. Tovariš Tito je v šali vprašal, če je to predvideno v protokolu. Zagorjani, zbrani okoli njega, so mu soglasno potrdili, da je. »Prebivalcem tega kraja, Zagorja, se najlepše zahvaljujem za prisrčen sprejem«, je rekel uvodoma predsednik Tito. Zatem pa je dejal, da mu s tem kratkim obiskom ni omogočeno, da bi se podrobneje seznanil z napredkom in delom občanov Zagorja ter zaželel vsem mnogo sreče in uspehov pri nadaljnjem razvoju.

Predsednik Tito si je spremstvom ogledal notranjost Delavskega doma Zagorje. Pred odhodom je vse navzoče toplo pozdravil. Prav tako so mu izkazali vso privrženost vsi številni občani.

Predsednik Tito se je s spremstvom napotil proti Ljubljani, vmes pa so izstopili na Trojanah, kjer se je v združbi s svojimi sodelavci okrepčal s krofi. Ob vsej poti so ga občani prisrčno pozdravljali, mladina in pionirji pa so kolono avtomobilov obsipali s cvetjem.

(Gornji prispevek objavljamo s posredovanjem Milana Kožuha, enako tudi obe fotografiji).

V LETOŠNJEM PRVEM TRIMESEČJU

nismo izpolnili načrta proizvodnje premoga

Za leto 1981 smo načrtovali iz jam 1.391.000 ton, s površinskih kopov Retje in Ojstro pa 109.000 ton, in to v 264 rednih

delavnikih ter 20 prostih sobotah. Doseženi proizvodni rezultati za prve tri mesece so sledeči:

Jamska proizvodnja:

TOZD	Plan po del. načrtu	Doseženp	Razlika	Dosež t/dan (74 dni)
Hrast.	97.500	81.238	— 16.262	1.098
Ojstro	65.850	54.579	— 11.271	738
Trbovlje	133.000	133.153	+ 153	1.799
Kotredež	61.730	63.400	+ 1.670	857
RŠC	9.000	6.890	— 2.110	93
ZPT	367.080	339.260	— 27.820	4.585

Že v prvih dveh mesecih je bil izpad proizvodnje premoga 11. 108 ton. Po planu bi morala znašati proizvodnja za marec 128.170 ton, dosežena pa je bila le 111.458 ton, t. j. za 16.712 ton manj, celokupni izpad proizvodnje iz posameznih jam ZPT pa znaša 27.820 ton. V teh mesecih smo obratovali tudi vse proste sobote (9 sobot). S površinskih kopov je bila dosežena proizvodnja 4.619 ton, planirana pa v višini 26.650 ton. Glede izvrševanja proizvodnih nalog se je stanje v aprilu še poslabšalo.

Tako je v 16 delovnih dneh izpad proizvodnje že v višini 14.781 ton (brez proizvodnje s površinskih kopov). Ker v aprilu še ne bo proizvodnje s površinskih kopov, jamska proizvodnja pa se bistveno ne bo povečala, lahko računamo, da bo v prvih štirih mesecih letošnjega leta izpad proizvodnje v višini ca 78.000 ton.

Odkopni šihti v posameznih jamah — šihti/dan

TOZD	Plan za I. 1981	Dosež. I — III. 1981	Razlika
Hrast.	82	58	— 24
Ojstro	68	53	— 15
Trb.	132	123	— 9
Kot.	104	97	— 7
ZPT :	386	331	— 55

S tabele je razvidno, da je odkopnih šihtov v vseh jamah premalo. Ta ugotovitev se po-

TOZD	Odkopna		Jamska III		Rudniška II.	
	Dosež.	Dosež.	Dosež.	Dosež.	Dosež.	Dosež.
	1980	1981	1980	1981	1980	1981
Hrast.	15.06	16.64	3.13	3.51	2.42	2.63
Trb.	10.75	12.96	3.58	4.04	2.89	3.26
Ojstro	13.79	12.41	4.33	3.71	3.19	2.69
Kotr.	7.21	7.73	2.19	2.18	1.54	1.54
ZPT :	11.71	12.80	3.36	3.50	2.57	2.68

Vse storitve za ZPT, tako odkopna, jamska in rudniška, so nekoliko večje, kot so bile dosežene v lanskem letu, to pa tudi med drugim zaradi porasta storitev v jami Trbovlje, ki so bile v letu 1980 v tej jami, iz že znanih razlogov, izredno nizke. (Zg. 7. polje — Becorit, dotoki vode, zablaten premog, otežkočen transport itd.). Če primerjamo letošnje proizvodne rezultate z istim obdobjem v letu 1980, je letošnja proizvodnja manjša za 17.984 ton. Vzroki za poslabšanje proizvodnih rezultatov so, poleg že naštetih, še naslednji:

— Transport: Vozni park je zelo pomanjkljiv in iztrošen. Premajhno je število lokomotiv, sposobnih za obratovanje. Rezervnih delov za lo-

navlja že več let, saj to število iz leta v leto rapidno pada v taki meri, da jo niti kompleksna mehanizacija na širokih čelih ne more nadoknaditi, posebno, ker je zaradi neurejenega transporta iz posameznih horizontov do separacije še vedno potrebno prekomerno število šihtov za transport. Zaradi vedno večjih pritiskov, številnih dotokov vode in blata itd., je potrebno več vzdrževalnih in sanacijskih del.

Kot sem že omenil, je število odkopnih šihtov v nenehnem upadanju. V letošnjem trimesečju je bilo 55 odkopnih šihtov manj, kot smo jih načrtovali.

Pri doseženi odkopni storitvi 12.80 ton/šiht, pomeni to 704 ton/dan izpada proizvodnje ali pri 74 obratovalnih dneh ca 52.100 ton.

Dosežene storitve v primerjavi z letom 1980

komotive praktično ni. Za načrtovano proizvodnjo, bi moralo biti na razpolago vsaj 12 lokomotiv, sposobnih za obratovanje pri skupnem prevozu na področju Trbovlje — Hrastnik. V zadnjem času jih obratuje le pet do sedem. Tudi število jamskih vozičkov se je močno znižalo, in sicer od 2800 komadov — v prejšnjih letih — na 1500. Spodnji ustroj (tiri in kanali) na Savskem obzorju je zelo slab, in ga zdaj forsirano popravljajo. Za odpravo vseh navedenih pomanjkljivosti so v sanacijskem programu določeni roki,

— Pomanjkanje delovne sile je v končnem tudi zmanjšanje števila odkopnih šihtov.

— Elektro-strojna oprema: Za-

radi pomanjkljive, predvsem elektro opreme, ni bilo mogoče opremiti s kompleksno mehanizacijo (Marrel-Hydro in odkopni stroj Ravagevse) široko čelo v Vode polju jame Ojstro. To bo možno šele čez nekaj mesecev.

— Pri vodnih vdorih, ki so zadnja leta pogostejši pojav, skoraj ni na razpolago dovolj rezervnih črpalk, s katerimi bi lahko učinkovito ukrepali. Tudi vse glavne črpalne postaje niso povsod opremljene z ustreznimi zmogljivostmi. Dobavni roki za elektro-strojno opremo so silno dolgi in zakasneli.

— Tehnične težave v jamah: V jami Hrastnik se je dotok vode v vzh. Talnem skladu povečal na $1.5 \text{ m}^3/\text{min.}$, v sredini februarja pa je nastal vdor blata in mulja, tako, da do konca marca na čelu niso obratovali. Dne 11. 4. 1981 je prišlo do ponovnega vdora blata in je čelo praktično v celoti zalilo in je trenutno v sanaciji.

V C-polju (Becorit) je dne 22. 3. 1981 nastal vodni vdor v količini $3.0 \text{ m}^3/\text{min.}$ in na njem niso obratovali do 10. 4. 1981. Trenutno je še vedno dotok vode $1.0 \text{ m}^3/\text{min.}$ V Javor sloju jame Ojstro so se nadaljevale težave s pritiski (razdrobljena čelna stena in strop) v Terezija II polju k. 170, pa je v sredini marca prišlo do tako velikega pritiska, da je del severnega čela, vključno s slepim čelom severno od glavne proge (Salzgitter), popolnoma zatisnilo. Morali smo pristopiti k premontaži transportne mehanizacije, tako da smo srednjo-dostavno progo opremili z verižnimi transporterji. Reševanje in sanacija čela je trajala do 10. 4. 1981.

Iz povedanega sledi, da so proizvodni rezultati že v samem začetku leta izredno slabi. Izdelan je program ukrepov s postavljenimi časovnimi termini. Od številnih ukrepov je pomemben ukrep, da bo takoj v začetku maja 10 lokomotiv sposobnih za sigurno vožnjo in da se bo začela proizvodnja s povr-

Pred vhodom v jamo Hrastnik je pripravljen material. Na fotografiji Brane Kušar, Srečko Eržen in Alojz Gajšek.

(Foto: J. Kirič)

šinskega kopa. Če bomo vse ukrepe, navedene v programu, res dosledno izvajali, bo možno

občutno zmanjšati izpad proizvodnje premoga.

Alojz Pavčnik

Dohodkovni odnosi

V ELEKTROGOSPODARSTVU SLOVENIJE

V sestavu sedanjih organizacij združenega dela v sestavljenih organizacijah EGS, REK Velenje in REK Edvarda Kardelja Trbovlje so delovne organizacije, katerih osnovna dejavnost sta v glavnem dva proizvoda, to je premog in elektrika. Te delovne organizacije so hidro-, termo- in (nuklearna) elektrarne ter premogovniki in rudnik urana. Vsi ti proizvodi so uporabni takoj po izhodu iz elektrarne ali rudnika. Največkrat pa ni uporabnikov na pragu elektrarn ali rudnikov, zato je zagotovljen prenos, dovoz energije do porabnikov (tako imenovani veliki uporabniki) ali konzumnih središč, od koder pa jih distribucija posreduje industriji, široki porabi itd. Vendar prenos ali distribucija ne delujeta, izdelujeta ali plemenitita proizvoda električne energije. Prenos se lahko bavi tudi

samo s transportom elektrike ali premoga od drugod, izven EGS, ravno tako distribucija, ki pa itak velik delež proizvoda ne distribuira (veliki porabniki).

V posebnem, prav izrednem položaju pa so rudniki in termo oz. nuklearna elektrarna. Največ premogovih rezerv v Sloveniji predstavlja lignit, njegova najbolj smotrna poraba je tam, kjer ga pridobivajo in poraba v velikih količinah. V Trbovljah pa že itak kopljemo ostanke premoga, v bistvu gorljivo talnino, ki ima še slabše kvalitete parametre kot lignit, kar ima visoko vsebnost (preko 30 %) pepela in žvepla, čez vse mere (ca 3 %). Uran iz Srednje vasi pa je namenjen le nuklearki. Za ta premog in namensko samo za premog določenih kvalitete so zgrajene tudi vse slovenske termoelektrarne. Iz tega sledi, da niti rudniki niti termo ali nu-

klearna elektrana ne morejo poslovno živeti eden brez drugega. To dejstvo je bila osnova za združitev termoelektrarn in premogovnikov najprej v delovno organizacijo, kasneje v sestavljeno organizacijo REK Velenje in REK Edvarda Kardelja Trbovlje.

REK-a proizvajata premog in električno energijo iz premoga. Količina premoga predelana v električno energijo stalno raste v skupni porabi. V Velenju uporabijo sedaj že 95 % premoga v elektrarni. Odstotek premoga izkopanega iz rudnikov rjavega premoga pa bo zrastel od sedanjih 60 % na 90 % za predelavo v elektrarnah po izgradnji TE-TO 2 v Ljubljani in TE-TO 3 v Trbovljah. Delavci, ki združujejo svoje delo v Tozdih premogovništva, pridobivajo dohodek iz prodaje premoga industriji, prometu in trgovini ter deleža od prodaje skupnega proizvoda električne energije.

Delavci v Tozdih elektrarne pa pridobivajo dohodek izključno iz deleža v prodajni ceni električne energije.

Premog je osnoven vir dohodka rudarjev ne glede na mesto uporabe in po načelu pridobivanja dohodka, zato je osnova za pridobivanje dohodka v Tozdih proizvedena količina premoga in njegova cena. Rudarji pa delajo v zelo različnih pogojih dela, predvsem zaradi montageoloških razlik ležišč, ki jih ni mogoče odpraviti. Te razlike izenačijo: planirana različna storilnost in planirana interna cena vsakega premogovnega TOZD. Tako se izenačijo osnovne možnosti pridobivanja dohodka ter so rudarji postavljeni v približno enakopraven položaj.

Boljši ali slabši učinek v doseženi količini proizvodnje oz. dejanski ceni nasproti planirani je osnovni stimulans za samoupravno gospodarjenje v TOZD. Delavci v elektrarni pa pridobivajo dohodek iz skupnega prihodka EGS, deleža v strukturi cene in planiranih mesečnih globalih.

To pomeni: ovrednotena elektroenergetska bilanca SRS

IZPOLNJEVANJE DELOVNEGA NAČRTA od 1. I. do 15. IV. 1981

Do	načrt	dosež.	+ —	%	ob dela
TPZD	ton	ton	ton		prostih sobotah

DO ZASAVSKI PREMGOVNIKI

Proizvodnja premoga

Pr. Hrastnik	114.283	90.417	— 23.866	79,1	10.352
Pr. Ojstro	78.590	62.339	— 16.251	79,3	6.574
Pr. Trbovlje	155.176	150.748	— 4.428	97,2	15.800
Pr. Kotredež	73.417	75.850	+ 2.433	103,3	7.860
RŠC	10.560	7.640	— 2.920	72,4	350
Jama	432.026	386.994	— 45.032	89,6	40.936
Retje 80	18.720	1.309	— 17.411	7,0	170
Ojstro 80	13.260	3.310	— 9.950	25,0	280
Celokupno:	464.006	391.613	— 72.613	84,4	41.386

Proizvodnja gradbenega materiala

	letni načrt	doseženo	%
Hrastnik			
Zagorje			
— kanmolom (m ³)	135.000	43.068	31,9
Storitve delavnic — 31. III.			
RESD			
Hrastnik (din)	84.821.000	22.742.644,90	26,8
RESD			
Trbovlje (din)	97.048.000	25.260.136,80	26,0
RESD			
Zagorje (din)	59.854.000	16.997.699,80	28,4
PJL (din)	38.841.000	17.303.263,40	44,6
Toplotna energ. (Gj)	85.321	30.507	35,8

DO TERMoeLEKTRARNA

Proizvodnja električne energije (MWh)

	načrt	doseženo	%
— PEE-PP	38.000	18.076	47,6
— PEE-N	185.000	154.135	83,3
— KE	7.000	381	5,4
Skupaj	230.000	172.592	75,0

Ostalo — storitve — 31. III.

Vzdrževanje naprav (din)	11.406.913,85	—
Transport goriva (din)		

DO RUDARSKA GRADBENA DEJAVNOST — 31. III.

	letni načrt	doseženo	%
RIG (din)	323.000.000	87.368.857,60	27,1
ESMD (din)	66.600.000	21.212.243,85	31,9
Avtoprevoz »Zasavje« (t/km)	9.200.000	2.239.816	24,4
GRAMAT (enot)	10.000.000	2.409.336	24,1
Kamnolom (m ³)	50.000	12.298,5	24,6

DO INDUSTRIJSKE MONTAŽNE DELAVNICE — 31. III.

SIMD (din)	61.149.000	21.845.670,80	35,7
EIMD (din)	32.654.000	7.194.779,70	22,0

Erika Kavčič

sprejeta v ISE vsebuje v strukturi dohodka in storitev naslednje postavke in ima TET v njej sorazmeren delež:

— celotni prihodek, — za TET del sporazumno določene vsote v skupnem dohodku EGS; — dohodek — celotni dohodek manj porabljen sredstva (pri TE-TO v glavnem gorivo); — čisti dohodek — osebni dohodek, skladi ter obveznosti; — razlika — med planiranimi in doseženimi stroški;

Te postavke razdeljene na dvanajstine predstavljajo mesečni prihodek elektrarne, ki ga sporazumno med Tozdi (predvsem masa OD) razdeli temeljnim organizacijam goriva je sedanja dohodkovna vez s premogovniki. Stimulacija gospodarjenja je v zmanjševanju stroškov nasproti planiranim.

REK-a proizvajata premog in električno energijo na premoški osnovi. Skoraj polovico stroškov predstavlja gorivo, zato že uporaba bistveno vpliva na gospodarjenje.

Sporazum o pridobivanju dohodka na skupnem prihodku na proizvodnji električne energije so sklenili Tozdi premogovništva in termoelektrarne. Iz strukture cene električne energije proizvedene v TET je razvidno, da sta udeleženca podpisnika s približno polovico dohodka. TET dobiva sredstva po dvanajstinah razen za premog, krit uporabnikom v količinah, ki gredo v elektrarno ali deponijo, elektrarni pa se obračuna po normativu v kg/KWh.

Stroškovni elementi oz. normativi za ceno premoga, tone ali GJ porabljene v energetiki so usklajeni v ISE, normativi za stroške TET pa v EGS. V ISE potrjujejo in usklajujejo ceno za vse elektrarne, distribucijo ter skupaj in za oba premogovnika posebej.

Iz cen ter usklajene količinske bilance proizvodnje in porabe električne energije nastali dohodek je planirani skupni prihodek EGS, ki ga tako, kot ga ustvarjajo tudi razdeljujejo.

Ob približevanju dejanskih stroškov planiranim preko leta

Dejali so...

FRANCE POPIT, PREDSEDNIK CK ZKS

„...Število članstva hitro narašča in se je v zadnjih desetih letih podvojilo. To je vsekakor odraz zaupanja v zvezo komunistov in tudi prepričanja, da z vključevanjem v organizacijo lahko storimo več za napredek v naši družbi. Tako se je v ZK vključilo zlasti veliko mladih, žensk in tudi delavcev. Vsekakor se je povečala kvaliteta aktivnosti, čeprav ne bi mogli trditi, da je odnos vedno prenosorazmeren. Ponekod niso dovolj upoštevali kriterijev za sprejem v ZK, zlasti tistih, ki za vsakega novo sprejetega člana terjajo oceno dosedanje njegove držbenopolitične aktivnosti. Premalo je tudi kasnejše selekcije in spremljanja aktivnosti vsakega člana, kako se kali in usposablja, kako se dviguje njegova idejna raven in podobno.

Seveda so primeri karierizma, čeprav mislim, da ne smemo pretiravati. Jasno, da ni v redu, če osnovna organizacija sprejme nekoga v ZK zato, da bi »imel vse pogoje« za zasedbo vodilnega mesta. S tem delajo ZK škodo, izkazujejo sektaštvo, ker napačno, enostransko pojmujejo kriterij moralnopolitične neoporočenosti, ki se na žalost vedno ne pokriva s članstvom v ZK...”

FADIL HOXHA, ČLAN PREDSEDSTVA SFRJ IN CK ZKJ

„... Tako bi rad jasno povedal: vrsta dogodkov, ki so se zadnje dni odigrali v Prištini in še v nekaterih drugih krajih na Kosovu, predstavlja spretno pripravljeno delo sovražnega značaja. To je delo kontrarevolucije. Študentske demonstracije in mnogi drugi izgledi so bili samo predigra organiziranega nastopa odkritih sovražnikov samoupravne socialistične neuvrščene Jugoslavije, izmed tistih, ki ne želijo dobro predvsem albanskemu narodu, pa tudi drugim jugoslovanskim narodom in narodnostim ne. To je danes popolnoma jasno.

To sovražno akcijo sta notranji in zunanji sovražnik pripravila v času, ko se je povsod po svetu poslabšal mednarodni položaj, ko se slabšajo odnosi med velesilami in blokoma ter so vmešavanje v zadeve drugih držav vedno hujša. Nekaterim očitno ni prav, če je Jugoslavija stabilna. Prek izgredev in nacionalističnih nastopov si prizadevajo, da bi predstavili Kosovo kot šibko točko jugoslovanske socialistične skupnosti in federacije ter s tem ustvarili krizo in nezadovoljstvo, ne le na Kosovu, temveč v vsej Jugoslaviji. Njihov cilj je spodkopati politični sistem socialističnega samoupravljanja...”

je najodločilnejše poslovno dogajanje.

Razkorak med doseženim in planiranim skupnim prihodkom je skoraj izključen poslovni riziko vsakega TOZD v elektro-

gospodarstvu. Proizvodnja se medsebojno pokriva tudi od virov zunaj sistema EGS. Odstotek doseženega skupnega prihodka napram planiranemu je tudi poslovni uspeh vsake temeljne or-

ganizacije združenega dela v elektrogospodarstvu Slovenije.

Tozdom v premogovništvu pa dohodek niha s to ceno v enoti proizvoda, pa tudi v količini proizvoda v delovni organizaciji, nato pa v internih cenah in doseženem proizvodu TOZD.

Dohodek ustvarjajo v Tozdu, zato naj se v njem tudi deli. Tozdi naj se dohodkovno povezujejo s Tozdi, s katerimi skupaj ustvarjajo skupen proizvod ter Tozdi, ki jim tako ali drugače pripomorejo, da ga spravijo do porabnikov, v našem primeru prenos in distribucija.

V sedanjem sistemu pridobivanja in delitve dohodka v EGS sta dve veliki skupini: rudarji in električarji.

Prvi proizvajajo dohodek z doseganjem čim večje proizvodnje in čim nižjih proizvodnih stroškov, ter s čim boljšim uspehom celotnega sistema. Zato imajo rudarji v ISE verificirane cene na enoto proizvoda.

Električarji (proizvodnja, prenos in distribucija) so v glavnem odvisni od skupnega uspeha oz. deleža v skupnem uspehu EGS. Res je, da vsi planirani stroški temeljijo na samoupravnem dogovoru o normativih, vendar je od spretnosti posameznih vodilnih odvisno, kakšne normativne postavke so si že v startu izborili. Zato nekatere delovne organizacije niso v izgubi, pa če je še tako slab uspeh EGS.

Zelo težko pa je tudi usklajevati takšen normativni sistem zaradi razlik v strukturi stroškov.

Stroški delovne sile so v premogovnikih nad 50 %, v hidroelektrarnah pa okrog 10 % vseh stroškov. Amortizacija znaša že v prenosu skoraj 50 % storitev, v premogovnikih pa pod 10 %.

Zato so Tozdi tudi pri najbolje zadetih ali »pravičnih« normativnih potrebah v neenakopravnem položaju. Delovno intenzivne organizacije imajo malo prostora za poslovanje. Ob znanih načelih, da je kljub uspehu v poslovanju z OD delavcev slediti zvišanju življenjskih stroškov, se te organizacije takoj znajdejo v poslovnih težavah.

In obratno, že najmanjši prihranek v stroških omogoča polnitev skladov skupne porabe za relativno malo zaposlenih v hidroelektrarnah. Energetsko gorivo se pojavlja v bilanci EGS kot strošek. Vendar so tu »zmešani« vsi dobavitelji in vse energije. To omogoča »prihranek«, saj še nikoli ni bilo toliko porabljenega kot planiranega. Planirano je več, kot je potrebno, zato je ta postavka vedno po porastu izredna in na posebnem udaru porabnikov.

Zaradi do kraja stisnjenih cen premoga premogovniki komaj dihaajo, na drugi strani pa se deli »prihranek« zaradi manj porabljenega premoga in nafte. Že nekaj let izračunavamo neke posebne gospodarske dosežke zaradi boljše hidrologije, proizvedemo pa manj elektrike iz hidroelektrarn, kot planiramo.

Dohodkovni odnosi v EGS so značilni po tem, da popolnoma zanemarijo razširjeno reprodukcijo.

Značilnost so spet razlike v pojmi. V razširjeno reprodukcijo vrivajo tudi geološke raziskave in odpiranje slojišč rude za nadaljevanje proizvodnje. Sredstva za te namene bi morala biti zagotovljena z amortizacijo oz. v ceni proizvoda. Tako imamo na eni strani organizacije z novimi objekti in visoko a-

mortizacijo v ceni, na drugi strani pa zastarele (posebno ZPT rudniki rjavega premoga), ki nimajo kaj početi z dinarji namenjenim za pripravo slojišč ter obnovo in popravilo objektov opreme, ker jih je premalo.

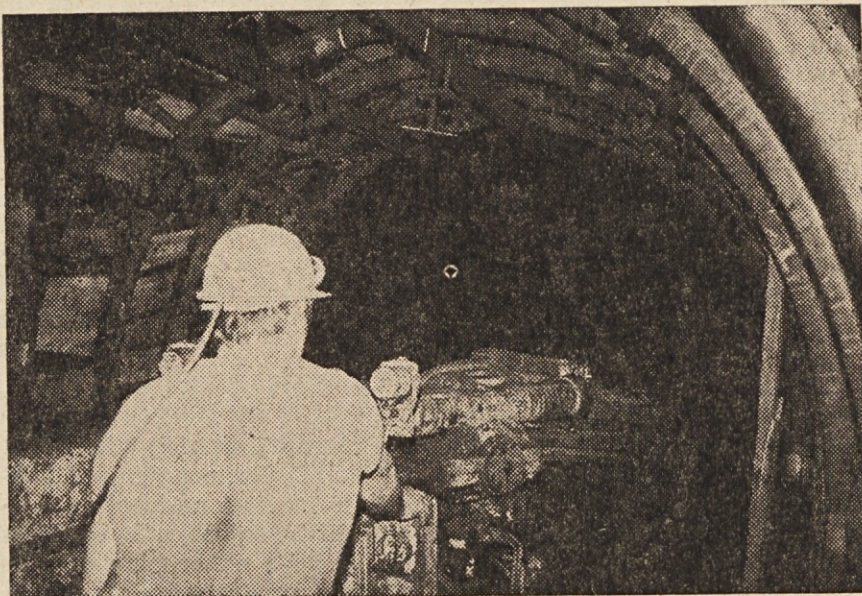
Visoka stopnja združevanja omiljuje ta razmerja, vendar manj kot izgleda. EGS namreč ni investitor v ISE usklajenega plana investicij, temveč arbiter, komu denar za investicije.

Prednost imajo tisti z dobrimi programi. Le-te pa imajo delovne organizacije z dobrimi kadri ter denarjem, ki preostane od združene amortizacije.

Eden odločilnih elementov za pridobitev programov za financiranje pripravljanih del so iz združenih del izločena sredstva (10.000.000 din za leto 1980), o njihovi uporabi odloča izključno strokovna služba EGS.

Na ta način ne gradimo objektov v okviru planov, ampak so pač delovne organizacije investitorji v nedogled.

Zaradi odmaknjenih investicij od Tozdov tudi izvedene investicije ne vplivajo na ekonomski položaj TOZD ali delovne organizacije. Obratno, ta odmaknjenost lahko tako daleč zavede kolektiv, da ostane brez proizvodnega objekta (Brestanica). Dokler se da v skupnem do-

Proge v premogu izdelujemo tudi strojno s strojem F-6A. Posnetek je iz jame Trbovlje. (Foto: Nace Bizilj)

hodku živeti brez proizvodnje še gre, kaj pa, ko se bo 200 delavcem v Brestanici pridružilo še 500 delavcev Termoelektrarne Trbovlje? Vse to na račun pripravljenosti!

Dohodek ustvarjamo z izvedeno proizvodnjo premoga in elektrike v premogovnikih in elektrarnah. V proizvodnji se zaključijo tudi planiranje proizvodnje ter na proizvodnji in ceni planiran dohodek proizvajalcev.

Hidroelektrarne posameznih področij ter premogovniki s termoelektrarno tvorijo posamezne produkcijske enote, ki jih veže ta s porabniki prenos in distribucija. Cena proizvoda naj se v proizvodnih organizacijah tudi formira. Takšna je primerljiva med podobnimi proizvodnimi obrati doma, Jugoslaviji in tudi v svetu.

Mogoče je zasledovati trende rasti produktivnosti in proizvodnosti, predvsem pa učinke investicijskih vlaganj.

Nadvse pa je pomembno ugotavljanje dohodka na osnovi proizvedenih količin in cen v proizvodnih obratih za daljše obdobje zaradi stimulacije delavcev in za samoupravno gospodarjenje.

V Tozdih proizvodnje mora biti viden ves dohodek EGS, ki se potem navzgor »razdeljuje« prenosu in distribuciji ter skupnim službam za usluge, izračunano na enoto proizvodnje.

Plansko usklajevanje pridobivanja dohodka od Tozdov do planirane cene elektrike, ki jo ponudijo proizvajalci porabnikom, tako odseva vse odnose v posameznih fazah dogovarjanja.

Skupna končna cena proizvoda več ne omogoča manipulacije, ampak lahko primerjamo eno z drugim: cene premoga posameznih rudnikov med seboj, elektrarn, usluge prenosa in distribucije, pa tudi z drugimi v Jugoslaviji in v svetu. Na ta način dobi cena premoga in elektrike ekonomsko osnovo za gospodarjenje porabnikov, na drugi strani pa ekonomski stimulan za proizvajalce.

Planske cene so tako interne cene, ki temeljijo na proizvedeni količini v proizvodnji za vsak Tozd, ki sodeluje v reprodukcijski verigi od proizvodnje do uporabe. V sistemu internih cen pa je treba upoštevati predvsem sezonska nihanja proizvodnje v hidroelektrarnah oz. sedanjega pojma pripravljenosti.

Ravno tako je potrebno razrešiti ekonomsko upravičenost manjše proizvodnje v termoelektrarnah, če je ugodnejša hidrologija v tekočem letu.

Premogovnikom pa zagotoviti dohodek proizvodnje, čeprav za deponijo. Za vsa ta nihanja je značilno, da se izravnavajo do konca leta, to pa je bolj problem periodičnih obračunov kot tudi obratnih sredstev.

Sistem internih planskih cen za proizvode narekuje tudi različne kroge udeležencev, ki dohodek za pokrivanje stroškov s proizvodnjo ustvarjajo.

Elektrika v hidroelektrarnah je proizvod porečne verige, v termoelektrarnah pa rudarjev in elektrikaarjev.

Interna cena vsakega proizvodnega kompleksa vsebuje tudi usluge prenosa in distribucije. Skupna mora biti tudi prodaja in nakup energije, ki je zadeva vseh, odrazi pa se prvenstveno v poslovanju prenosa in distribucije.

Če sledimo pridobivanju in delitvi dohodka, bi bila upravi-

čena naslednja samoupravna organiziranost.

Premogovniki rjavega premoga ali lignita se združujejo v delovne organizacije, ravno tako termoelektrarne. Zaradi skupnega proizvoda elektrike se združujejo v sestavljene organizacije združenega dela. Agregati porečij se združujejo v delovne organizacije, ravno tako pa tudi prenos in distribucija.

Poslovna skupnost slovenskega elektrogospodarstva združuje in usklajuje skupne interese vseh udeležencev na proizvodnji, distribuciji in prenosu električne energije v interesni skupnosti elektrogospodarstva Slovenije. Delno, ali pa tudi v celoti, pa se interesi usklajujejo tudi v posebnih skupnostih energetike Slovenije oz. občin- skih ali pa območnih.

Prav gotovo je še vrsta opravil, ki jih je potrebno postoriti, če naj bi sistem dohodkovnih odnosov zaživel (in obdelati ves investicijski kompleks), predvsem pa zakoreninjeno miselnost, da se uspešnost poslovanja v prometu z električno energijo lahko zagotovi samo skozi doseganje boljše in slabše cene elektrike v ISE, ki postavlja delavce v temeljnih organizacijah v vlogo statistikov v igri dialogov skupnih služb in različnih poslovnih in neposlovnih formacij.

Srečko Klenovšek

Program investicij v letu 1981

in njihovo izvajanje v TOZD
Premogovnik Kotredež

Program investicij v letu 1981 za TOZD Premogovnik Kotredež je izdelan na podlagi razpoložljivih sredstev, ki so še na razpolago v odobrenem investicijskem programu »Odpiranje jame Kotredež med 6. in 8. obzorom« (I. faza).

Moramo že v začetku poudariti, da sredstva, ki so še na razpolago v odobrenem investicijskem programu, ne bodo zadostala za izvedbo vseh predvidenih investicijskih del v jami Kotredež, zato je v izdelavi aneks s katerim bomo skuša-

li pridobiti dodatna potrebna sredstva.

Pri programiranju investicijskih del je bilo potrebno uskladiti poleg razpoložljivih sredstev, ki jih predvideva investicijski program tudi višino sredstev, ki jo določa z letno tranšo EGS Maribor. Za leto 1981 znaša tranša za odpiralna dela v jami Kotredež v višini 88.301.000,00 din.

V letu 1981 programiramo, da bomo zaključili vsa investicijsko-odpiralna dela na objektih, ki so potrebni za odkopavanje polja 73. Ravno tako tudi na objektih glavnega transportnega vpadnika V-80/1 in V-80/2, transportni smerni progi H-83 ter presipnem jašku J-83/2, medtem ko bi ostali kot nedokončani objekti: črpališče z vodnimi progami na 8. obzoru, glavni transportni prekop P-80-J, zračilni nadkop N-83 in presipni jašek J-83/1.

Vzporedno z izvajanjem jamskih gradbenih del predvidevamo, da bi nabavili vso preostalo elektrostrojno opremo, ki je predvidena v investicijskem programu, seveda v okviru razpoložljivih sredstev.

Pri izvajanju programiranih nalog za leto 1981 smo v začetku meseca marca pri napredovanju smerne proge H-83 na 8. obzoru naleteli na izliv triadne vode. Njen dotok znaša okrog 3 m³/min, in nagiba k počasnemu naraščanju. Izliv vode je bil nepričakovan, ker po vseh obstoječih profilih na tem mestu triadnih skladov sploh ni bilo predvidenih. To nam je seveda vsa odpiralna dela na tem območju zaustavilo, ker bo potrebno pred pričetkom ponovnega napredovanja vodo in objekt sanirati. Vse to pa bo zahtevalo določen čas in bo imelo precejšen vpliv na izvajanje investicijsko-odpiralna dela v letošnjem letu.

Poleg neprijetnosti, ki jih imamo pri odpiralnih delih v jami Kotredež, imamo težave tudi pri raziskovalno-odpiralnih delih v jami Kotredež-zahod (Loke). V tej jami smo namreč pri izdelavi smerne proge H-50

(proti vzhodu za povezavo z jamo Kotredež) na 5. obzoru naleteli na tektonsko prelomnico, ki leži v smeri severozapad-jugovzhod. Iz prelomnice doteka okrog 2,4 m³/min. vode. V začetku je iz te prelomnice voda prinašala zdrobljen dolomitni material, njegove količine so znašale čez 100 m³. Pri tem pa so se v stropu in bokih proge ustvarile praznine, ki jih je bilo treba sanirati z dodatno betonško oblogo.

Po sanaciji prelomnice smo z deli nadaljevali, pri izkopu smo zadeli na nepričakovani vložek talnine (debeline okrog 15 m). Njegova triadna voda razmaka material in pod velikim pritiskom poriva v progo.

Težave, ki jih imamo pri investicijsko-odpiralnih delih v jamah na področju Zagorja so take, da bodo vsekakor negativno vplivale na časovni planogram izvajanja investicijskih del v letu 1981.

Rado Ozbič

Kako daleč smo s projekti in programi

ZA IZGRADNJO DELAVNIC ZA ESD V REVIRJIH?

V drugi polovici leta 1980 je bila od strokovne in politične koordinacije SOZD REK določena komisija za organiziranost ESD. Komisija je pri svojem delu opredelila dva poglobljena cilja, ki bi ju bilo potrebno realizirati.

Prvi cilj bi bila delitev dela za vsa krajevna in organizacijska področja, drugi cilj pa izgradnja delavniških prostorov na osnovi dogovorjene delitve dela.

Do sedaj je bila opravljena delitev dela in po področjih določena opravila že prevzemajo oziroma oddajajo. Dela izvajajo v obstoječih delavniških prostorih, ki so tehnično različno opremljena. Nekatere delavnice so že sedaj opremljene za zahtevne posege na področju remontov in popravil, drugi pa nimajo osnovnih pogojev za uspešno in varno delo na tem področju.

Medtem ko ima delitev dela značaj subjektivnih vplivov, ima izgradnja objektov predvsem objektivni značaj, ker so za izvedbo tega programa potrebna velika finančna sredstva. Nastane vprašanje, kako zbrati usmerjati in razporejati ta sredstva, da bomo na tem področju v bodoče le napravili določene

premike. Odgovor na to vprašanje je dala politična koordinacija in strokovni kolegij direktorjev DO SOZD REK v naslednjem:

— organiziranost ESD se mora obravnavati kot celota brez lokalističnih in organizacijskih mej;

— sredstva za izgradnjo delavniških objektov naj bi zbirali enotno v okviru REK in jih v tem okviru po potrebi razporejali.

Na osnovi izdelanih idejnih projektov, ki temeljijo na realnih potrebah po izgradnji objektov, so okvirno določili potrebna finančna sredstva za realizacijo tega programa po krajevnih in organizacijskih področjih. Ker posamezne DO nimajo potrebnega kadra za izdelavo razvojnih, tehnoloških in investicijskih programov, se je komisija za organiziranje ESD povezala s strokovnimi delavci DS TSO, ki so pričeli delati za izgradnjo objektov za ESD v SOZD. Do sedaj so v izdelavi programi izgradnje objektov za področje Hrastnika, Trbovelj in Zagorja.

V Hrastniku načrtujejo izgradnjo delavniške hale velikosti 20 x 50 m. Lokacija je dolo-

čena, idejni tehnološki projekt izdelan, znana pa je tudi končna vrednost investicije.

V Trbovljah načrtujejo v I. fazi na platoju rudnika halo, ki bo merila 20 x 80 m. V te prostore bi se preselil TOZD SIMD iz DO IMD, ker sedanji delavniški prostori stojijo na rušnem področju in so dotrajani.

Na platoju TOZD ESMD iz DO RGD pa bodo pokrili obstoječe odprte (delo na prostem) prostore, ki bodo v prvi fazi služili proizvodnim namenom, v II. fazi pa bi, po izgradnji delavniških prostorov na platoju rudnika za TOZD ESMD ti prostori in celoten kompleks na sedanjem platoju, služil za skladiščne prostore vseh stacioniranih ESD na platoju rudnika Trbovlje (Ajnzer).

Najbolj je lokacijsko nerešeno v Zagorju, saj so sedanji prostori ESD v rušnem področju. V izdelavi so različne variante, za eno pa se bo potrebno kmalu odločiti.

Na 7. redni seji strokovnega kolegija in politične koordinacije SOZD REK so razpravljali o predlogih oziroma konceptih delavniških kompleksov. Sprejeli so sklep, da DS TSO izdela Samoupravni sporazum o združevanju sredstev ter določi vrstni red izvajanja predvidene gradnje, ki bo usmerjena na nivoju SOZD REK.

Marsikdo se bo vprašal, zakaj smo se odločili za fazno izgradnjo. Za fazno izgradnjo smo se odločili zaradi realnih možnosti zbiranja sredstev z ozirom na celotno vrednost vseh faz izgradnje.

Predvideni so različni viri sredstev, predvsem pa lastna sredstva in posojila, kar bo v Samoupravnem sporazumu točno določeno.

Z izgradnjo primernih delavniških prostorov ne bomo rešili samo problematike s tehnično-tehnološkega vidika, ampak bomo vzporedno s tem rešili probleme zaposlovanja rudarskih invalidov, usmerjenega izobraževanja za ESD, delovnih pogojev, varnega dela in še mnogo drugih. Vsak razvoj zahteva, razen

sredstev, veliko osebnega prizadevanja in entuzijazma, da bi dosegli željene cilje. Tudi mi bomo uspešni, če bomo vztrajni

na načrtani poti in realno jemali tudi občasne zastoje, ki so posledica dinamičnega razvoja.

Mihael Eržen

Problematika odpravljanja okvar na opremi mehaniziranih čel

Na področju rudnika Zagorje so začeli z resnejšo modernizacijo odkopov šele v letu 1973. Takrat so v času od 14. do 30. julija začeli uvajati lahko hidravlično podporje Salzgitter v odkopnem polju P — 56 — 6. etg. zapad, v jami Kotredež. Prvi poizkusi že rabljenega podporja Salzgitter so pokazali zadovoljive rezultate, vendar pa so se pojavljali večji zastoji na visokotlačni črpalki Gezbo. Zato so kasneje nabavili dve visokotlačni črpalki Hauhinco, tip EHP 3 k 12/25, s kapaciteto $Q = 30 \text{ l/min.}$ Ti dve črpalki delujeta še sedaj brezhibno in ob dobrem vzdrževanju ne predstavljata nobenih zastojev. V poznejših letih so tudi ostala odkopna polja postopno opremljali s hidravličnim podporjem Salzgitter. V letošnjem letu pa smo tudi prvič začeli odkopavati s hidravličnim podporjem Marell-Hydro. V mesecu aprilu je tako opremljenost odkopov s hidravličnim podporjem naslednja:

P — 75 — 5. etg:

— na odkopni številki 151 je vgrajenih 15 sekcij Marell-Hydro;

P — 74 — 3. etg:

— na odkopni številki 154 je vgrajenih 27 sekcij podporja Salzgitter;

— na odkopni številki 158 je vgrajenih 30 sekcij podporja Salzgitter;

— na odkopni številki 160 je vgrajenih 10 sekcij podporja Salzgitter;

P — 74 — 4. etg:

— na odkopni številki 157 je vgrajenih 29 sekcij podporja Salzgitter.

V začetku meseca maja predvidevamo, da bi v P — 74 — 4 etg. opremlili odkop s 15 sekcijami Marell-Hydro in odkopnim strojem Revageuse.

Pri vzdrževanju hidravličnega podporja Salzgitter smo do zdaj naleteli na problematiko, ki jo lahko strnemo v naslednje točke:

— zaradi neposrednega razstreljevanja pri napredovanju prihaja do poškodb notranjih cevi stojk, ventilov, batov in stropnic;

— zaradi hrapavosti notranjih cevi stojk in zaradi intenzivnega dviganja in spuščanja stojk (kratki odkopi) prihaja do hitre izrabe tesnil, iztekanja emulzije in manjše nosilne moči stojk;

— zaradi pomanjkanja jamskih kovinarjev nismo v stanju zagotoviti na vsakem odkopu dežurnega kovinarja;

— največ zastojev predstavlja napajalna voda za pripravo emulzije, ki jo imamo napeljavno s kote 90 v Vinskem jašku pa do črpališča na 7. obzoru. Ta napajalna voda je izredno trda in prihaja velikokrat do zamašitve cevovoda $\varnothing 26 \text{ mm.}$

— večkratno pomanjkanje rezervnih delov, predvsem tesnil.

Pri vzdrževanju podporja Marell-Hydro si šele nabiramo izkušnje. Ker na tem odkopu še nimamo odkopnega stroja, se največ zastojev pojavlja zaradi razstreljevanja. Pri razstreljeva-

nju prihaja do poškodb batnic, batov za pomik transporterja, do zloma priključkov, pretrga tlačnih cevi in poškodb varnostnih ventilov. Največji problem pri vzdrževanju podporja Marell-Hydro pa je pomanjkanje osnovnih rezervnih delov, predvsem kotnih priključkov, mešalnih in varnostnih ventilov. Na tem odkopu imamo na vsaki tretjini obloženega dežurnega kovinarja, ki skrbi za nemoteno delovanje podporja. Pri vzdrževanju tega podporja so dežurni kovinarji uvedli ne-

katere koristne izboljšave. Komisija za izboljšave in inovacije bo te izboljšave ustrezno ovrednotila in predlagatelje nagradila.

— Za izboljšanje vzdrževanja hidravličnega podporja bo potrebno storiti naslednje:

— čimprej urediti centralno delavnico za popravilo podporja v Hrastniku;

— nujen je prehod iz sedanjega klasičnega načina vzdrževanja na preventivni;

— zagotoviti na vsakem odkopu dežurnega kovinarja;

— zagotoviti najnujnejše osnovne rezervne dele za vzdrževanje hidravličnega podporja;

— zagotoviti nemoten dotok napajalne vode k črpalkam Hauhinco;

— organizirati tečaj za vzdrževalca hidravličnega podporja.

Transport iz odkopov izvajamo s pomočjo transporterjev DVT — 400, ZET — 2 in po vpadnikih navzdol z ZET — 31. Za odkopne prilike v jami Kotredež so dozdej ti transporterji še najbolj ustrezni. Transporterji ZET — 31 zahtevajo nenehno nego, zato je tudi pogosto čiščenje eden glavnih pogojev za nemoteno delovanje. Glavna hiba transporterjev DVT — 400 in ZET — 2 je njihova življenjska doba, ki je povprečno, že preko 10 let. Pri teh transporterjih zamenjujemo le korita in verigo, dočim pogonski del transporterjev vzdržujemo in obnavljamo. Pri tem nastajajo težave, ker je večina pogonskih delov že izven rednega proizvodnega programa STT-Trbovlje. Trenutno obratuje na odkopih TOZD premogovnik Kotredež 12 transporterjev DVT — 400 in 12 transporterjev ZET — 2. Vsi transporterji DVT — 400 trenutno obratujejo, in smo pred problemom kje dobiti transporterje za odkopno čelo v P — 74 — 4. etg, ki bo opremljeno s podporjem Marell-Hydro. Za boljše vzdrževanje odkopnih transporterjev bi bilo potrebno izvajati naslednje:

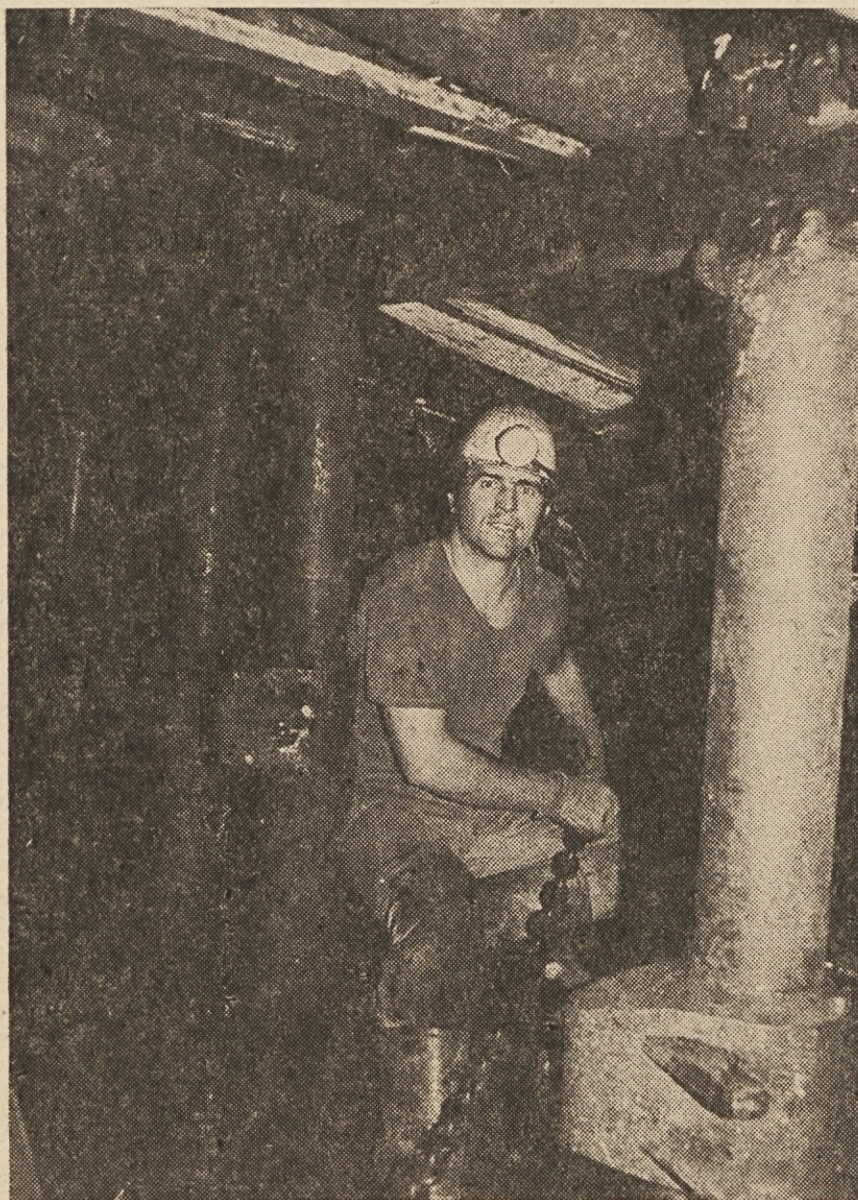
— zamenjati odkopne transporterje DVT — 400 z LOT — 1, ki so v proizvodnem programu STT (potrebnih ca 15 transporterjev);

— planirati nabavo rezervnih delov za transporterje;

— določiti razmejitev med investicijskim in rednim vzdrževanjem transporterjev;

— začeti s preventivnim vzdrževanjem transporterjev pri tem mislim na delitev dela elektro-strojne dejavnosti v SOZD REK Edvarda Kardelja;

— izvajati enotno politiko pri nabavi odkopnih transporterjev v vseh jamah DO-ZPT.

V zadnjem oknu pri rušenju v jami TOZD Premogovnik Trbovlje. Vedro v izpolnjevanju plana proizvodnje premoga.

(Foto: Nace Bizilj)

Ne nazadnje mislim, da so si rudarji obrata Kisovec s svojim minulim delom zaslužili, da jim olajšamo delo na odkopih, saj

so njihovi delovni pripomočki še vedno le kramp in lopata.

Janez Tomažič

Problematika proizvodnje premoga

V NASLEDNJIH MESECIH V JAMI TRBOVLJE

Kakšne so odkopne kapacitete v Premogovniku Trbovlje v letošnjem letu?

Odkopavanje v AB polju po sanaciji vdora blata poteka normalno. V zgornjem sedmem polju zaključujemo odkopavanje na dveh klasičnih čelih in začnemo likvidacijo smernih prog.

Celo Hydro Marell v dolžini 24 m pa pripravljamo za likvidacijo. V Vode polju smo zagotovili okoli 50 m odkopnih kapacitet, ki smo jih podgradili s klasičnim podporjem. Težave pri odkopavanju predstavlja dolga transportna pot in zablaten premog.

Za ta odkop bomo v mesecu aprilu speljali novo krajšo transportno pot in bomo tako delno

rešili problem. V Vode polju pripravljamo odkop dolžine okoli 65 m, ki smo ga tudi podgradili s klasičnim podporjem, ker ni zagotovljene elektro-opreme za mehaniziran odkop. Mehaniziranje odkopa je vprašljivo tudi zaradi smerne dolžine odkopavanja ca 170 m ter sorazmerno debelih vložkov talnine oziroma gline. Ta odkop bo pripravljen v drugi polovici meseca aprila.

Z omenjenimi čeli odkopne fronte okoli 160 m bodo zagotovljene odkopne kapacitete do konca leta 1981, kot smo planirali.

Kje ste zagotovili odkopne kapacitete za RŠC?

Težave pa bodo nastopile ravno z zagotavljanjem teh kapacitet za RŠC.. Sedaj smo jih odstopili v AB polju, dolžine 45 m, kjer bodo odkopavali do konca meseca maja, problematično pa bo kasnejše odkopavanje v Marija polju, kjer verjetno ne bodo odkopne kapacitete zagotavljale planirane proizvodnje.

Kakšna dela v premogovniku izvaja RGD?

RGD izvaja investicijska dela v AB polju, nakar bo nadaljeval z raziskovalnimi deli, ki bi morala zagotoviti odkopne kapacitete za za mesec januar leta 1982. Prav tako so začeli z investicijsko-raziskovalnimi deli v Vode polju, ki bodo zagotovila že dodatne odkopne kapacitete v mesecu oktobru 1981. To naj bi bile rezervne kapacitete za omenjeno leto in kapacitete glavne proizvodnje za leto 1982. Na ta odkop nameravamo vgraditi kompletno mehanizacijo.

Naštejte glavne probleme, s katerimi se srečujete pri proizvodnji.

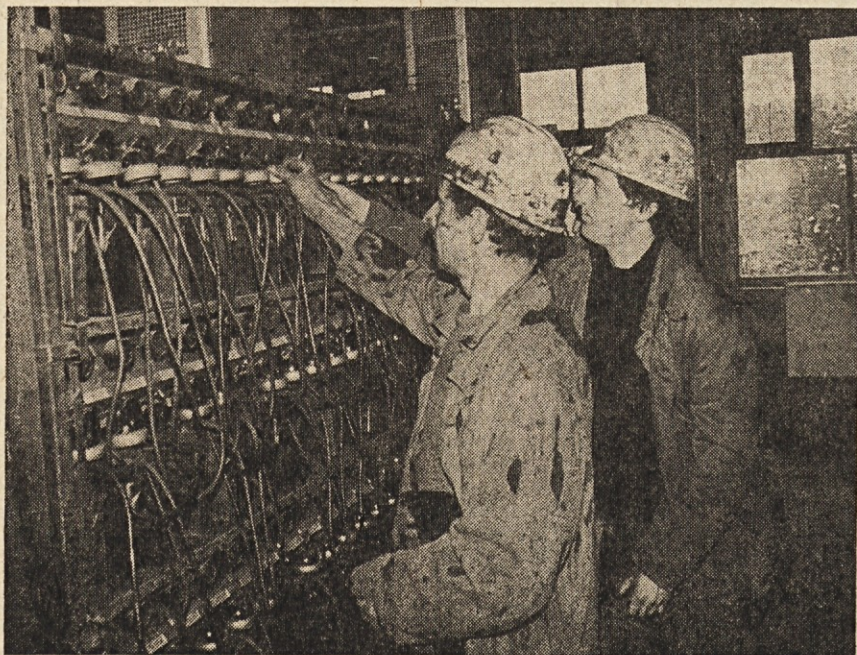
Odsotnost delavcev trenutno ni večja, kot smo načrtovali — do 26 %. Glavni problem, ki se je pojavil že v sredini marca je nedoseganje proizvodnje. Vzroki so v pomanjkanju vozikov in zablatenosti premoga. Čakanje na prazne vozičke onemogoča pravilno izvajanje delovnih akcij ciklusov na odkopih in s tem posredno vpliva na zablatenost premoga.

S kakšnimi ukrepi nameravate stanje izboljšati?

Problem skupnega prevoza bomo morali reševati v okviru delovne organizacije. Rešitev skupnega prevoza bo omogočilo normalno izvajanje ciklusov na odkopih. S tem bo posredno zmanjšana zablatenost premoga, poleg tega pa bo potrebno dosledno vzdrževati obstoječi sistem odvodnjavanja na odkopih in etažah.

Po razgovoru z vodjem TOZD Premogovnik Trbovlje, Martinom Putričem.

Dragica Bregant

V lamparni TOZD Premogovnik Trbovlje so svetilke pripravljene za vnovično uporabo. Lamparna je samopostrežnega značaja.

(Foto: Nace Bizilj)

Pričenjamo z izgradnjo počitniškega doma na Rabu

Vse kaže, da bomo končno v mesecu maju (letos) pričeli s fizično realizacijo izgradnje počitniškega doma na Rabu.

Imamo gradbeno dovoljenje za izgradnjo prve faze, to je objektov A in B, v katerih bo skupno 101 ležišče. Ker ugotavljamo, da je za dokončno izgradnjo, opremljanje in priključitev obeh objektov na komunalne naprave potrebnih din 60.000.000,00, na razpolago pa imamo trenutno 29.000.000,00 din, bomo pričeli z gradnjo enega objekta, to je objekta A, v katerem bo 71 ležišč v 23 bivalnih enotah, od katerih bo 21 enot s tremi ležišči in dve enoti s štirimi ležišči.

Gradnjo smo zaupali gradbenemu podjetju »Jedinstvo« iz Raba, ki nam, zlasti v zadnjem času, aktivno pomaga pri reševanju nekaterih problemov, ki so do nedavnega povzročili kasnitev začetka gradnje. Ves čas priprav na gradnjo smo imeli težave z uskladitvijo naših interesov z interesi občanov in skupnosti Raba. Vse skupaj je otežkočalo komuniciranje na relaciji Trbovlje — Rab, ki onemogoča pogostejše osebne intervencije in urgence.

Glavna ovira je bila urejevanje pravno-lastninskih odnosov v zvezi z izgradnjo pristopne poti. Lokacija, kjer bo stal počitniški dom, zdaj namreč nima cestnega dostopa, ta pa je, tako za gradnjo kot uporabo objektov, nujno potreben. Po našem naročilu in plačilu je bil izdelan projekt pristopne poti. S Samoupravno interesno skupnostjo za ceste občine Rab smo sklenili sporazum o financiranju cest, s tem da SIS za ceste uredi pravno-lastniške odnose v zvezi z zemljiščem. Ker SIS za ceste tega z uporabniki zemljišč ni uspela urediti, pa tudi sami smo ugotovili, da je uspešna ureditev teh odnosov časovno odmaknjena in delikatna, smo na-

šli začasno drugo traso ceste, kjer ni ovir za takojšnjo gradnjo.

Seveda so nastopale tudi druge težave. Jasno je, da je v interesu občanov Raba, da organizacije, ki gradijo objekte, vložijo tudi čimveč sredstev v izgradnjo objektov in naprav skupnega pomena.

Tako smo tudi mi naleteli na številne zahtevke, njihova ugoditev pa je bila pogojena z izdajo dokumentov, potrebnih za pridobitev gradbenega dovoljenja. Nekatero zahtevo nam je uspelo nekoliko omiliti, nekaterim se pa ne bomo mogli izogniti, pri večjem delu pa bomo

med gradnjo iskali za nas in za skupnost sprejemljive in hkrati gospodarne rešitve. Rokovno predvidevamo, da bo objekt A zgrajen do naslednje turistične sezone. Izvajalec gradbenih del je prevzel temu primerno obveznost, naša naloga pa je, da skrbno vodimo in spremljamo potek gradnje in da zagotovimo gospodarno koriščenje sredstev. Glede na skokovito naraščanje cen in glede na to, da je aktivnost začeta, najbrž ne bi bilo odveč razmisliti o možnosti pridobitve dodatnih sredstev v takšni višini, da bi lahko do naslednje sezone zgradili objekt B s 30 ležišči. Za doseg tega cilja imamo vsekakor dovolj časa, vprašanje je seveda, kakšne so naše realne možnosti. Vsekakor ni odveč poskusiti.

Srečko Koritnik

TOZD Avtoprevoz „Zasavje“ v letošnjem letu

Kot vsako leto doslej smo tudi za leto 1981 pripravili program dela, torej fizični in finančni načrt. To planirati pa je iz leta v leto težje zaradi predvidene delitve dela med železnico in cestnim prevozom. Tako smo tudi za letošnje leto porabili nekaj tednov, predno smo plan uskladili. Vsem je znano, da bo potrebno zaradi prevelike porabe goriva, ki ga mora naša družba plačevati v devizni valuti, del cestnega prevoza premestiti na železnico. To bo potrebno tudi zaradi preobremenitev cest, predvsem s težkimi vozili. Skladno s tem pa bo od 1. maja dalje pričel veljati nov zakon o cestnem prometu, ki bo tako strog, da bo samo ta, brez kakršnekoli povezave z železnico, zreduciral tovorni promet. Predvidevajo občutne kazni za voznike in pravne osebe, zato ta panoga za zaposlovanje ne bo več privlačna, in poklic voznika

bo postal eden težavnejših. Zavedati se bomo morali, da bodo lahko na cesti le popolnoma brezhibna vozila, ki bi morala biti dnevno pred pričetkom vožnje tehnično pregledana, kar je praktično nemogoče. In če upoštevamo, da imamo vsa težka vozila s konvertibilnega področja, in je zanje izredno težko dobiti rezervne dele, je bojazen tem bolj upravičena. Pri vsem tem naj omenimo, da težkih vozil, ki pridejo v poštev v rudarstvu in industriji, pri nas še ne izdelujemo.

Kljub vsem tem predvidenim težavam smo planirali tako, da naj bi bil finančni rezultat pozitiven. Kot doslej bomo tudi letos prevažali za vse TOZD v REK, za Industrijo gradbenega materiala Zagorje, tovarno plinobetona in na splošno za vse, ki bodo želeli koristiti naše usluge. Razpolagamo tudi s samohodnimi stroji, to so buldo-

žerji in nakladalci, s katerimi delamo usluge v glavnem za REK, predvidevamo pa gradnjo ceste na relaciji Hrastnik — Kal. Fizični obseg predvidenih del je usklajen s finančnim planom, ki naj bi ga realizirali tako, da bo poslovanje v letu 1981 pozitivno. Pri teh načrtih pa smo se držali načel stabilizacije in mora poleg storitev na ugoden rezultat vplivati tudi prihranek pri repromaterialu. Tu bo potrebno posvečati vso skrb racionalnemu izkoriščanju goriva in avtogum. Vse izrabljene gume bomo pošiljali v protektiranje, saj stane nova avtoguma 10.000 din, protektirana pa le 3.000, imata pa približno enako življenjsko dobo. Odrekli smo se, kot že več preteklih let, vsem negospodarskim investicijam: pisarnam, sanitarijam, pa tudi garažam. Nimamo niti sobe, ne

v Trbovljah in ne v Zagorju, kjer bi se lahko odvijale seje delavskega sveta, sindikata ali družbeno-politične formacije. V take namene si sposojamo sejno sobo DO RGD. Zaradi razširitve prevoznih kapacitet za tretjino vozil nimamo garaž ne v Trbovljah ne v Zagorju. To omenjamo, četudi v tem letu ne mislimo graditi nobenega od teh objektov. Vsa amortizacijska sredstva bomo koristili kot došlej za nabavo novih kamionov in samohodnih strojev, zavedajoč se, da le tako lahko planiramo mirno, brez tveganja.

Na splošno pa bomo po možnosti prevzemali dela le v zasavski regiji in se izogibali vseh voženj na relacijah, ki so vzporedne z železnico. Tako se bomo tudi v širšem pomenu vključili v tok stabilizacije.

Lojze Kišek

Problematika izvajanja programa „Družbeni standard“

Februarja 1979 je bil izdelan investicijski program, ki je predvideval izgradnjo 467 stanovanj in dveh samskih domov, s po sto posteljami. Investicijski program je bil izdelan na podlagi izkazanih potreb, saj je stanovanjska gradnja za rudarje zaostajala za potrebami, predvsem zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Drugi pereč problem, ki pogojuje potrebo po pridobitvi večjih stanovanjskih enot, je zasedenost stanovanj. Vedno več stanovanj zasedajo upokojeni rudarji, deloma pa tudi delavci, ki so zaposleni v drugih organizacijah združenega dela.

Z vlaganjem v osnovna sredstva, to je odpiranje novih predelov slojišč in modernizacijo proizvodnje, načrtujemo povečano proizvodnjo po končani investiciji za okrog 50 % v pri-

merjavi z doseženo v letu 1978. Program proizvodnje premoga predvideva okrog 11 % povišanje staleža, nadomestiti pa bo potrebno v srednjeročnem obdobju preko 400 rudarjev, ki bodo odšli v pokoj.

V srednjeročnem obdobju 1981-1985 je predvidenih več investicijskih vlaganj, med drugimi tudi v odpiranje jame Dol, II. faza Kotredež in odpiranje jame Kotredež-zahod. Za doseganje planskih ciljev bo potrebno pridobiti poleg stanovanj, ki jih predvideva program družbenega standarda, ki je v izvajanju, še 43 stanovanjskih enot za odpiranje jame Dol in 115 stanovanjskih enot za Kotredež II. fazo in Kotredež-zahod.

Pri načrtovani gradnji stanovanj je upoštevana taka struktura, kot jo predpisuje 4. člen

Pravilnika o merilih za določitev pogojev za gradnjo objektov, ki ga je sprejela skupščina ISE na 8. rednem zasedanju 30. 6. 1977.

Predračunska vrednost investicijskega programa, ki je v izvajanju, se bo predvidoma financirala 50 % iz energetskih sredstev in 50 % iz lastnih sredstev, oplemenitenih pri LB TB-Zasavje. Gradnja stanovanj za potrebe predvidenih novo odprtih jam pa se bo predvidoma financirala 80 % iz energetskih sredstev in 20 % iz lastnih sredstev, oplemenitenih pri LB TB-Zasavje.

Iz prikazanega sledi, da je potrebno zbrati za lastno udeležbo kar precej sredstev.

Po predlaganih stopnjah za usmerjeno stanovanjsko gradnjo po stopnjah, ki jih predvidevajo samoupravni sporazumi SSS za posamezna področja, ne bi zbrali dovolj sredstev za izpeljavo načrtanih programov. Ob takšnih stopnjah bi lahko ob dveh samskih domovih zgradili za udeležence investicijskega programa namesto predvidenega števila, le 106 stanovanjskih enot.

Reševanje stanovanjske problematike rudarjev v ZPT in RGD je eno ključnih vprašanj za doseganje planirane proizvodnje, zato smo strokovne službe SOZD in samoupravne stanovanjske skupnosti poizkušale najti možnosti za zagotovitev potrebnih sredstev. Ker je razvijanje lastne energetike prednostna naloga razvoja, smo ob oblikovanju predlogov dobili tudi širšo družbeno-politično podporo.

Na sestanku (10. 4. 1981) smo s predstavniki posameznih delovnih organizacij skupno izoblikovali predlog, po katerem bi zbrali potrebno višino sredstev. Poenotili smo se, da na vseh treh področjih (Trbovlje, Hrastnik, Zagorje) enotno pristopimo k razreševanju tega problema. Sprejeta so bila skupna stališča in sklepi: »Vse TOZD in DS v okviru SOZD REK EK podpirajo stališče, da se sredstva solidarnosti (tisti

del, ki je namenjen za novo-gradnjo) in sredstva vzajemnosti (tisti del, ki ne zajema komunalne ureditve) združujejo na nivoju SOZD REK EK. Po posebnem samoupravnem sporazumu za združevanje sredstev, ki ga bodo pripravile strokovne službe SOZD REK EK, bodo tisti delavci, ki bodo izpolnjevali pogoje in kriterije za pridobitev stanovanj iz solidarnostnih sredstev, imeli možnost prijave na natečaj za pridobitev solidarnostnega stanovanja, stanovanje pa mu dodeli TOZD oziroma DS, v kateri je zaposlen.

Kreditiranje individualne stanovanjske gradnje se razrešuje le v okviru razpoložljivih sredstev TOZD oz. DS in ne preko Samoupravne stanovanjske skupnosti.

Dosedanje aktivnosti so tekle predvsem na področju Trbovelj, začele pa so že tudi na področju Zagorja in Hrastnika. V teku

nadaljnih aktivnosti se bomo morali zavzemati, da bomo na osnovi poenotenih stališč zagotovili:

— sprejem Samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za stanovanjsko gradnjo,

— sprejem aneksa k samoupravnemu sporazumu o temeljih plana samoupravne stanovanjske skupnosti vseh treh občin,

— po potrebi zavzeli pobudo za popravek družbenega plana za naslednje srednjeročno obdobje.

Strokovne službe ter odgovorne osebe za izvajanje skupne poslovne politike SOZD REK EK pričakujemo razumevanje delovnih občanov znotraj SOZD, kakor tudi širše družbe, za takšen način reševanja perečih problemov, ki v končni fazi bistveno vplivajo na količino proizvedene energije.

Branko Lukšič

Nove cene premoga

Pristojni organi v SOZD REK EK in DO ZPT so si že dalj časa prizadevali, da bi novoimenovana republiška skupnost za cene v SR Sloveniji odobrila nove cene premoga Zasavskih premogovnikov.

Glede na to, da so pristojnosti republiškega izvršnega sveta koncem preteklega leta na temelju zakona usahnile v pogledu odobravanja cen posameznim izdelkom oziroma proizvodom, nova republiška skupnost za cene pa zaradi nove izvolitve in oblikovanja posameznih služb ni takoj zaživela, je prvokrat obravnavala naš predlog in predlog Plansko-poslovne skupnosti za premog na svoji 5. seji dne 20. marca 1981. Takrat je ta skupnost sklenila, da lahko slovenski premogovniki z veljavnostjo od 1. aprila 1981 dalje oblikujejo nove cene povečane, konkretno za premog iz

DO ZPT, za 28,97 %. Soglasje republiške skupnosti za cene, ki so ga prejeli Zasavski premogovniki, je ta sklep potrjevalo. Zato so v času od 1. do 6. aprila v DO ZPT dejansko prodajali premog že po novi ceni. K tej ceni, kakor ceni za cement in druge proizvode, pa je dal svoje mnenje tudi izvršni svet v tem smislu, da naj republiška skupnost za cene vnovič preveri svoj sklep z namenom, da bi v skladu s skupnimi prizadevanji ev. znižali odstotek za zvišanje cen. Zavoljo tega je republiška skupnost za cene na svoji 6. seji, 13. aprila 1981, vnovič obravnavala cene premoga v Sloveniji. Tudi na tej seji je svet te skupnosti ugotovil, da so premogovniki na temelju predloženega gradiva upravičeni zvišati ceno premoga za že odobreni odstotek, kar

velja seveda le za komercialne vrste premoga.

Na temelju sprejetega sklepa te seje sveta republiške skupnosti za cene so se z veljavnostjo od 16. aprila 1981 dalje povečale cene komercialnega premoga v Sloveniji za lignite na 24 %, za rjave premoge pa za 28,97 %. O tem sklepu so bili takoj seznanjeni vsi poslovni partnerji, ki jim komercialna služba dobavlja premog, bodisi za industrijo, zavode, šole, bolnišnice, pa tudi za splošno porabo oz. gospodinjstva.

Kot smo že navedli, veljajo od 16. aprila t.l. dalje naslednje nove cene komercialnega rjavega premoga pri DO ZPT:

Dosedanja cena: 92,37 din/GJ, nova cena 119,13 din/GJ.

V prodaji na veliko so cene naslednje:

vrsta premoga	stara cena din/tona	nova cena din/tona	odstotek povečanja
Kosi	1.613,50	2.080,90	28,97
kocke	1.583,50	2.042,20	28,97
creh	1.553,00	2.002,90	28,97
grah	1.508,50	1.945,50	28,97
zdrob	1.285,50	1.657,90	28,97
prah	956,30	1.233,30	28,97

Te cene veljajo franko vagon nakladišče rudnika na separacijah v Trbovljah in Zagorju.

Cene rjavega premoga iz DO ZPT v maloprodaji pa veljajo od 17. aprila 1981 takole:

Vrsta premoga	zrnatost v mm	cena na malo din/tona
kosovec	60—200	2.289,00
kockovec	30—60	2.246,40
orehovec	15—30	2.203,20

Cene za maloprodajo veljajo franko vagon, tovarnjak ali drugo vozilo na nakladišču rudnika.

Naj navedemo še kvaliteto — (povpreček v DO ZPT) spodnje kurilne vrednosti v MJ/kg. Te kvalitete pa so: kosovec 17,4698, kockovec 17,1460 in orehovec 16,8140.

Za maloprodajo premoga se šteje prodaja z gotovino ali negotovino kupcem, s katerimi ni

sklenjena kupoprodajna pogodba.

O novih cenah premoga so predhodno razpravljali samoupravni organi ter zbori delavcev v vseh TOZD, ki so nove cene sprejeli, hkrati pa prevzeli nase tudi posledice, ki izvirajo iz podražitve.

Za enak odstotek so se z istim dnem dvignile tudi cene premoga v rudnikih Kanižarica in Senovo.

Ob štiridesetletnici Osvobodilne fronte slovenskega naroda

Letos praznujemo pomemben jubilej — štiridesetletnico ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda in štiridesetletnico vstaje jugoslovanskih narodov. Zato je prav, da ponovno spoznamo zgodovino Osvobodilne fronte vsi, zlasti pa še mladina, ki so ji to smernice za nadaljnji razvoj samoupravnega socialističnega sistema v Jugoslaviji. Še posebno pomembno pa je sedaj, ko nekateri maloštevilni sovražniki pod vplivom zunanjih dejavnikov skušajo spodkopati samoupravni socialistični sistem in enotnost jugoslovanskih narodov in narodnosti. Pred štiridesetimi leti se je pričelo povsem novo poglavje v zgodovini slovenskega naroda. Fašistična okupacija Jugoslavije je povzročila popolno razsulo oficialnega vojaškega, političnega in javnega življenja sploh. Vse oficialne politične stranke so bile razbite. Edina organizirana politična in moralna sila, ki je preživela ta zlom, je bila Komunistična partija Jugoslavije oziroma Komunistična partija Slovenije, ki je v tej zgodovinski prelomnici prevzela vso odgovornost za usodo slovenskega naroda. Za-

vedajoč se te svoje velike odgovornosti je KPS takoj razglasila boj proti okupatorju in pozvala slovenski narod k enotnosti v osvobodilnem boju. Na njeno pobudo je bila ustanovljena Osvobodilna fronta slovenskega naroda, ki je združila okrog svojih ustanovnih skupin vse patriotske in napredne sile. Osvobodilna fronta je bila osvobodilno gibanje vsega ljudstva in že od vsega začetka dejansko tudi enotna politična organizacija slovenskega naroda. Na vsej svoji razvojni poti, v času štirih vojnih let, je OF utrjevala enotnost in jo v celoti utrdila, tako da je bil ob osvoboditvi politični položaj v Sloveniji popolnoma jasev in tem pogledu, da ni imela in ni mogla imeti razen OF nobena druga sila niti politične niti moralne legitimacije zastopati interese slovenskega naroda. OF je omogočila, da se je lahko dvignil slovenski narod v oborožen odpor in si ustvaril svojo vojsko. Brez podpore najširših ljudskih množic, kakršno je uživala partizanska vojska, ne bi mogla zmagovati in zmagati. Njeno zaledje je bila Osvobodilna fronta, in to je bila njena velika moč. Zgo-

dovina OF je sočasno zgodovina nastanka in razvoja novoizvoljene ljudske oblasti v času narodnoosvobodilne vojne. Ljudje, ki so se pridružili narodnoosvobodilnemu gibanju, so spontano sprejemali OF oziroma njene odbore, ne samo kot svoje politično vodstvo, ampak tudi kot organe, ki imajo pravico izdajati ukrepe in nalagati ljudem določene dolžnosti.

Že v septembru 1941 je vrhovni plenum OF kot Slovenski narodnoosvobodilni odbor razglasil, da v obdobju narodnoosvobodilne vojne edini predstavlja, zastopa, organizira in vodi slovenski narod na vsem njegovem ozemlju. OF se je pojavljala v terenskih organizacijah in v samem vrhu že kot nastajajoča nova narodna oblast. Spomladi leta 1942 so nastali na osvobojenih ozemljih prvoizvoljeni narodnoosvobodilni odbori: Zbor odposlancev slovenskega naroda v Kočevju v začetku oktobra 1943, drugo zasedanje AVNOJ 29. 11. 1943, prvo zasedanje Slovenskega narodnoosvobodilnega sveta februarja 1944 in ustanovitev prve narodne vlade Slovenije v aprilu leta 1945 v Ajdovščini, to je zmagovita pot, ki jo je prehodila Osvobodilna fronta med štirimi vojnimi leti v graditvi ljudske oblasti.

Zgodovina OF slovenskega naroda je sočasno zgodovina revolucije. Ljudske množice, ki so se vključile v OF in ki so sprejele borbo proti okupatorjem in domačim izdajalcem, niso imele pred očmi kot cilj te borbe le zmage, ampak so zelo določeno zaupale v to, da mora ta borba ustvariti novo Slovenijo, novo Jugoslavijo, to pa pomeni, da je morala oblast preiti v roke ljudstva, ki bo zagotavljalo elementarne, demokratične, socialne in narodno-kulturne interese slovenskega naroda.

Najširše ljudske množice so izkazale KPS zaupanje, ne samo zaradi njene odločnosti in sposobnosti organizirati odpor slovenskega ljudstva, temveč tudi zato, ker so bile prepričane, da je vodilna vloga KP v narodno-

osvobodilni borbi edino resnično poročstvo, da se staro življenje, da se stara Jugoslavija, ne more nikdar več povrniti. Socialne in politične nazore narodnoosvobodilnega gibanja in nazora oblasti, ki je zrasla iz OF, so terjale neposredno povezovanje narodnoosvobodilne borbe in demokratične ter socialne revolucije.

V temeljnih točkah OF je rečeno: Stojec na stališču narave in usodne skupnosti jugoslovanskih narodov ne priznava Osvobodilna fronta razkosavanja Jugoslavije in deluje z vsemi silami za slogo in enotnost narodov Jugoslavije.

Ko ob štiridesetletnici OF slovenskega naroda pregledujemo njeno razvojno pot v času štirih vojnih let, ko nam torej

stopa pred oči najpomembnejše obdobje zgodovine slovenskega naroda, se moramo spomniti predvsem tistih najpomembnejših političnih in vojaških revolucionarnih dejanj, ki so zgradila OF kot enotno in trdno varnostno politično organizacijo slovenskega naroda. Ker je zgodovina OF zgodovina graditve nove ljudske oblasti, je treba oceniti pomembnost vseh tistih temeljnih kamnov na poti te graditve, ki so OF omogočili popoln prevzem oblasti na celotnem slovenskem ozemlju.

Ob jubileju pa je treba osvežiti spomin na obračun, ki ga je napravila OF po osvoboditvi, potem ko je zmagovito izpolnila svoje veliko zgodovinsko poslanstvo.

DPO — SOZD REK EK

France Popit junak socialističnega dela

Tovarišu Francetu Popitu, predsedniku Centralnega komiteja ZKS, so 13. aprila t.l. v prostorih republiške skupščine izročili visoko odlikovanje — Red junaka socialističnega dela. Izročil mu ga je predsednik predsedstva SR Slovenije, Viktor Avbelj. Odlikovalo ga je predsedstvo SFRJ za njegovo revolucionarno delo. K podelitvi

visokega priznanja čestitamo tudi člani kolektiva celotnega kombinata.

Visoko odlikovanje, ki mu ga je podelilo predsedstvo SFRJ, je priznanje vse naše družbe za njegov ustvarjalni prispevek k trajni vrednosti, organizaciji in dograjevanju socialistične družbe ter razvoju in krepitvi neodvisnosti SFRJ.

po katerem nobeden od naših študentov ne bo imel manjše štipendije kot dosedaj. V zvezi z višino štipendije (SaS predvideva določeno število točk glede na deficitarne poklice) je bilo izpostavljeno vprašanje glede deficitarnih poklicev po posameznih občinah v Zasavju, kar pride do izraza predvsem v REK, ker ima štipendiste iz vseh treh občin. Stališče vseh navzočih je bilo, to zadevo urediti v čim krajšem času in voditi enotno štipendijsko politiko. V nadaljevanju je potekala razprava glede udeležitve štipendistov na republiških in zveznih mladinskih delovnih brigadah, ki se šteje kot obvezna praksa. Vsi zainteresirani se bodo v roku enega meseca prijavili za MDB v oddelku za izobraževanje odraslih. Zavedati se moramo pomena, ki jih imajo MDB v krepitvi bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti, pomoči nerazvitim področjem, ki jih je širom po Jugoslaviji še dovolj, idejno-političnega usposabljanja, delovnih navad itd., kar je na akcijah bolj prisotno, za delo na počitniški praksi pa vedno ne bi mogli trditi. Štipendisti po pripomnili, da bi posamezne TOZD in DS morale narediti programe dela za posamezne profile dijakov in študentov na praksi, da bi se le-ti čimbolj seznanili tako z organizacijo OZD kot tudi z načinom poslovanja in bi v čimvečji meri lahko povezovali pridobljeno teoretično znanje s prakso. Glede zaposlovanja so bili navzoči seznanjeni s situacijo in možnostmi zaposlitve v REK. Predlagali so, da bi vsak štipendist prejemal mesečno glasilo SREČNO in se na ta način seznanjal s proizvodnjo, finančno in samoupravno situacijo štipenditorja.

Zavzeli smo se, da bodo srečanja s štipendisti pogostejša oblika sodelovanja in reševanja morebitnih problemov, planirana pa je tudi ustanovitev aktiva štipendistov, kar pa bo naša naloga za bodoče.

Vanja Kosi

Srečanje s štipendisti REK Edvarda Kardelja

V soboto, dne 4. 4. 1981, je bilo na Tehnični šoli v Trbovljah srečanje s štipendisti REK, ki so mu prisostvovali tudi strokovni delavci in predstavniki

ZSMS REK in OK ZSMS Trbovlje. Štipendisti so bili seznanjeni z načinom izračuna štipendij po novem samoupravnem sporazumu o štipendiranju,

Revirsko gospodarstvo

v letu 1980

Služba družbenega knjigovodstva, podružnica Trbovlje, pripravi vsako leto informacijo o poslovanju organizacij združenega dela s področja gospodarstva in negospodarstva zasavske regije po zaključnih računih, tako tudi za leto 1980.

Iz tega pregleda so razvidne razvojne usmeritve, gospodarski dosežki, osnovni finančni rezultati, porabljena sredstva, izguba, dohodek in razporeditev dohodka, osebni dohodki in zaposlenost, sredstva za reprodukcijo, poslovna sredstva in viri poslovnih sredstev. Poročilo pa ilustrirajo številne tabele z raznimi podatki. Gospodarstvo zasavske regije se je v glavnem vklaplalo v sprejetje republiške in zvezne smernice, predvsem na področju racionalnejše delitve dohodka in čistega dohodka, zunanje-trgovinske menjave, zaposlovanja in investicijske dejavnosti. Seveda pa so bili na drugi strani tudi negativni pojavi, predvsem v pogledu cen in življenjskih stroškov, pomanjkanja surovin in reprodukcijskega materiala. Poseben problem so bile surovine iz uvoza zaradi splošnih omejitev. Pomembno pa je omeniti, da je v bazični industriji nastopala visoka izguba, v kateri je od aktivnega prebivalstva regije zaposlenih okoli 20 % delavcev.

V zasavskem gospodarstvu je bilo v letu 1980 124 organizacij združenega dela, ki so zaposlovale 17.390 občanov. Celotni prihodek je znašal v letu 1980 skupno 13 milijard 273 milijonov 987.000,00 din (v letu 1979 10 milijard 80 milijonov 49.000,00 din), indeks je torej 131,7.

Zunanjetrgovinska menjava je v preteklem letu na področju gospodarstva v Zasavju potekala pozitivno. Uvoz je bil v celoti pokrit z izvozom, saj je presegal uvozne potrebe za 95 %. OZD iz posameznih občin

so izvozile v preteklem letu v Trbovljah za 463 milijonov 918.000,00 din, v Hrastniku 323.545.000,00 in v Zagorju 173.215.000,00 din. Skupno so izvozili blaga in storitev v vrednosti 960.678.000,00 din. (v SR Sloveniji je znašal izvoz v istem obdobju 50 milijard 182.907.000,00 din). Rast izvoza iz naše zasavske regije je hitrejši za 9,2 kakor pa v Sloveniji, uvoz pa je bil v primerjavi s Slovenijo manjši za 5,5 %.

Med največjimi izvozniki je tudi naš kombinat — DO RGD TOZD RIG.

Na področju investicijske dejavnosti je bilo v letu 1980 v revirskih občinah dokončanih več investicij. Med njimi je tudi plinsko-parna elektrarna v DO TET, končana je bila gradnja tovarne TEVE VARNOST Zagorje, dokončana je bila investicija rekonstrukcije in modernizacije opekarne v DO RGD, TIKa je aktivirala proizvodno halo ipd. V Hrastniku so dokončali razširitev tovarne Jutranjka. Na področju Trbovelj so znašale investicijske naložbe v letu 1980 skupno 768.361.000,00 din, v Hrastniku 232.835.000,00 din in v Zagorju 273.210.000,00 din, skupno v revirskih občinah 1 milijarda 274.406.000,00, indeks napram letu 1979 je 133,3. V teh naložbah so zajete gospodarske in negospodarske investicije ter stanovanjska izgradnja. V zasavskih občinah so v preteklem letu finansirali iz lastnih sredstev 64,9 %, iz bančnih sredstev pa 35,1 % investicijskih del.

Koncem leta 1980 je bilo zaposlenih na področju občine Trbovlje po podatkih SDK 9.034, v Hrastniku 4.323 in v Zagorju 3.986 delavcev, v vseh treh revirskih občinah 17.393. Indeks napram letu 1979 je 100,9.

Akumulacija v letu 1980 se je povečala za 66 %. Skupna pora-

ba iz čistega dohodka za 37 % (v Sloveniji za 29 %), od tega se je povečal del za stanovanjsko izgradnjo za 26 % (v Sloveniji 32). Ekonomičnost poslovanja v zasavskih organizacijah združenega dela se je zmanjšala za 4 % (v SRS za 1 %), rentabilnost poslovanja se je v Sloveniji povečala za 27 %, v revirskih občinah pa le za 20 %. Dohodek na delavca je bil dosežen v naši regiji v višini 282.912,00 din. indeks 125, v SRS pa v višini 319.290 indeks, 130. Delež sredstev za akumulacijo v doseženem dohodku je znašal v zasavskih občinah 10,3 v slovenskem gospodarstvu pa 16,8 %.

Povprečni mesečni neto osebni dohoki na zaposlenega so znašali v revirskih občinah 9.005 din, v Sloveniji pa 8.580 din.

Rast celotnega prihodka je bila največja v občini Hrastnik, indeks 141, nato v občini Trbovlje 129 in občini Zagorje indeks 128.

V naši republici je v preteklem letu poslovalo z izgubo 4.256 organizacij združenega dela. Skupna izguba je znašala 1 milijardo 812.604,00 din. V njih je zaposlenih 23 delavcev. Na področju občine Trbovlje je 16 TOZD izkazalo izgubo v višini 106 milijonov 217.000 din s 1168 zaposlenimi. Na področju občine Hrastnik 2 TOZD v višini 56.019.000,00 din s 621 zaposlenimi in na področju občine Zagorje 1 TOZD, ki je imela 25.587.000 din izgube s 523 zaposlenimi. Med izgubaši so, kot vemo, tudi nekatere naše TOZD, in to TOZD Premogovnik Trbovlje, TOZD Premogovnik Hrastnik, TOZD Premogovnik Ojstro, DO Termoelektrarna, TOZD GRAMAT, TOZD Separacija premoga Trbovlje, TOZD Premogovnik Kotredež.

Iz vsega poslovanja in doseženih rezultatov lahko povzamemo, da so se organizacije združenega dela v revirskih občinah obnašale stabilizacijsko, v skladu z zakonskimi predpisi, resolucijami, raznimi ukrepi ipd.

Prêdvsem birokratsko-tehnokratske sile si vztrajno prizadevajo ohraniti svoje položaje. Pogosto si tudi v novih razmerah ob formalnem usklajevanju organizacijskih oblik z načeli samoupravnega demokratičnega sistema prizadevajo zagotoviti stare ali ustanoviti nove vladajoče položaje. Birokratizem in tehnokratizem je zelo žilava in odporna bolezen sodobne družbe, ki ima korenine in vire tudi v objektivnih pogojih razvoja proizvodjalnih sil in subjektivnih težnjah po ohranitvi privilegiranega in monopolnega položaja v družbi. Zato ni niti najmanj slučajno, da se za temi silami skrivajo razredni sovražniki in razne nacionalistične, dogmatske in druge protisamoupravne sile. Proti njim se moramo bojevati. Naše najmočnejše orožje je dosledno uresničevanje vseh oblik in vsebine naše socialistične samoupravne demokracije. To ne pomeni, da tam, kjer nasprotniki samoupravljanja delujejo, kot organizirani sovražniki našega samoupravnega razvoja, ne bomo uporabljali tudi administrativnih ukrepov.

Tovariš Tito na XI. kongresu ZKJ

Prizadevnost članov ZK

V PROIZVODNJI IN
PRI ODPRAVLJANJU TEŽAV
V GOSPODARJENJU V
ZAGORJU

Zaostren gospodarski položaj celotnega gospodarstva Jugoslavije, Slovenije in s tem tudi premogovništva, nenehno nalaga komunistom, da budno spremljajo ekonomske razmere, v katerih se trenutno nahajamo. Za odpravo teh težav in izboljšanje položaja pa imajo komunisti veliko nalogo in odgovornost. S svojim delom in prizadevanji na delovnih mestih morajo prav komunisti biti vzgled in gonilna sila pri izvrševanju sprejetih planskih nalog.

Člani Zveze komunistov TOZD, s podočja Zagorja, na svojih sestankih poleg stvari, ki so vezane na tekoče naloge OO ZK, razpravljajo tudi o proizvodnem procesu in o vseh faktorjih, ki vplivajo na nemoten potek proizvodnje. Vsi TOZD imajo sprejete stabilizacijske u-

krepe, s katerimi skušamo doseči zaželjene rezultate pri proizvodnji, močan poudarek pa je tudi na iskanju in uveljavljanju notranjih rezerv.

S sprejetjem pravilnika o stimulativnem nagrajevanju pa skušamo ustvarjeni dohodek smotrno razporediti, tako da bo vsak dobil za svoje vloženo delo tudi primerno plačilo. Nekaj smo že dosegli, nekaj pa še moramo, vendar nam včasih ne gre vse tako, kot smo načrtovali.

V TOZD Premogovnik Kotredež, kjer je osnovna dejavnost pridobivanje premoga, se pogoji dela v jami slabšajo. Jama se širi, primanjkuje pa jamskih delavcev, predvsem kopačev. Stalež se manjša, planske naloge pa ostajajo iste. V spomladanskem obdobju nameravamo v P—73 vnesti odkopavanje s splavnimi zasipom, kar nam bo

vzelo več delavnikov. Odpiranje 8. obzorja je precej otežkočeno zaradi vdora vode. Posledica vdora vode se bo poznala v naslednjem obdobju, saj je bila tod predvidena transportna pot za premog, ki bi po planu bila usposobljena v drugi polovici leta 1982.

Ostali TOZD na področju Zagorja: RESD, Separacija, Pomozna dejavnost pri svojem delu prav tako naletijo na določene težave in probleme (separiranje, zastarelost opreme, pomanjkanje delovne sile...), ki jih rešujejo po svojih močeh in s skupnimi napor, kar je še kako pomembno za nemoten potek proizvodnje in doseganje planskih nalog.

Člani ZK bodo morali preko samoupravnih organov in s svojim delom prispevati k reševanju problemov in izboljšanju stanja. To pa bodo dosegli le z aktivnim prizadevanjem na celotnem področju življenja in dela ter nenehni krepitvi našega socialističnega samoupravljanja.

Svato Zupančič

Štafeta mladosti v Revirjih

Dne 23. aprila je prispela štafeta mladosti v Slovenijo, in sicer na meji med Hrvaško in Slovenijo pri Metliki. Naslednji dan, to je 24. se je štafeta mudila v Ljubljani. V revirjih pa se je štafeta mudila v nedeljo 26. aprila. Prispela je iz Žalca v poznih popoldanskih urah v Hrastnik. V Trbovljah so jo prevzeli od hrastniških mladincev tega dne ob 18,30 uri, na ploščadi pred Delavskim domom pa je ob 18,53 uri glavni nosilec prebral pozdravno pismo štafete. Seveda pa je program v katerem so sodelovali mladi kulturniki, potekal že od 18,20 ure

dalje. Ob 19,05 uri istega dne so Trboveljčani predali na cesti v Slačniku štafeto mladosti mladim iz Zagorja. Čeravno je bila

nedelja, je štafeto mladosti sprejelo veliko število občanov. Povsod so jo prisrčno pozdravili.

Pestra dejavnost

17. in 18. marca se je v Hrastniku mudila delovna skupina CK ZKS, kjer je bilo med drugim tudi veliko govora o mladini in njenem delu na terenu v OO ZSMS.

16. marca pa je članstvo COP ocenilo tedenske informacije občinskega mladinskega biltena. Poudarili so, da še vedno niso popolnoma izdelane vsebinske informacije, ki prihajajo iz OO ZSMS. Povemo naj še to, da so te informacije medsebojni most med OK in OO ZSMS ter predstavljajo osnovni način obveščanja.

27. marca so hrastniške študente seznanili z gospodarskimi rezultati za leto 1980 in osnovnimi usmeritvami iz srednjeročnega programa 81—85. Na posvetu so govorili še o delu in vključevanju študentov v delo ZSMS.

Komisija za kulturo in prireditve je v mesecu marcu izdelala program sprejema štafete mladosti, ki bo v Hrastnik prispela 26. aprila. Mladi iz omenjene komisije pa so se pripravili še na kulturni plenum, kjer bodo spregovorili o delu mladine v kulturnem življenju in društvih. Člani C MDA pa so se konec meseca dogovorili za skupen sestanek z brigadirji veterani in pregledali potek evidentiranja za letošnje MDA. Po vseh OO ZSMS, kot tudi na sami OK ZSMS, pa že ves mesec tečejo aktivne priprave na volilno-programsko konferenco OK ZSMS Hrastnik, ki bo predvidoma 17. aprila. Na posvetu s predsedniki OO ZSMS pa je predsedstvo OK obravnavalo aktualne naloge ZSMS, in sicer MDA in III. kongres samoupravljalcev.

Drago JAMNIK

Istega dne se je sestal pripravljalni odbor za sprejem štafete mladosti, ki jo bodo hrastniški mladinci 26. aprila prevzeli od žalske mladine. Osrednji občinski sprejem štafete mladosti bo potekal ob bogatem kulturnem programu pri osnovni šoli Heroja Rajka. Na Dolu pa jo bodo predali trboveljskim mladincem.

V soboto 4. aprila, je bila v OO ZSMS Log, Novi Log, volilno-programska konferenca. V omenjeni OO ZSMS predstavlja velika številčnost članstva oviro za aktivno delovanje vseh. V zadnem času pa se mladi aktivno povezujejo z mladinskim aktivom rudarskega samskega doma. Skupne akcije načrtujejo tudi za bodoče.

V OO ZSMS Kolk so se mladi odločili, da organizirajo lokalno MDA ter tako priskočijo na pomoč krajanom pri postavitvi telefonskega omrežja. Sredi meseca aprila pa so se mladi v mladinskem centru odločili za temeljito spomladansko čiščenje.

V Hrastniku že ves mesec marec in april tečejo aktivne priprave za volilno-programsko konferenco OK ZSMS, ki bo 17. aprila letos.

Zadnja seja predsedstva OK ZSMS Hrastnik je potekala v delovnem kolektivu otroške konfekcije Jutranjka na Dolu. Na skupni seji s člani predsedstva te OO ZSMS so obravnavali aktivne priprave na III. kongres samoupravljalcev, ki so se jih mladi aktivno udeležili s podrobno analizo družbeno-ekonomskega položaja mladih. Govorili so nadalje o kulturnem plenumu, kjer bodo mladi iz vseh OO ZSMS skupno s Kulturno skupnostjo, sindikatom in SZDL, ocenili in spregovorili o problematiki na področju kulture in se dotaknili še zlasti problematičnosti mentorstva. Na seji so obravnavali še spremembe in dopolnitve statuta SZDL Slovenije. V razgovoru s člani OO ZSMS Jutranjka so ugotovili, da je to ena izmed povprečno delovnih sredin. Mladi so se vključili v obravnavo za-

Na kratko

MLADINA O SEBI IN SVOJEM DELU

1. aprila ob dnevu brigadirjev si je okoli petdeset mladih iz Hrastnika v Konzumu ogledalo filme republiških in zveznih MDA, kjer so sodelovali v

preteklih letih mladi brigadirji iz Zasavja. Po ogledu filmov pa so pripravili še razgovor na temo: mladinsko prostovoljno delo.

ključnega računa. V program svojega dela za naslednje obdobje so si načrtali vključevanje štipendistov v delo OO ZSMS. Povezave za skupne akcije pa bodo tudi v prihodnje iskali s šolo in KS Dol. Organizirali so že tudi samostojno lokalno MDA.

V torek, 7. aprila, je OK ZSMS Zagorje organizirala v stekleni dvorani delavskega doma Zagorje koncert slovenskega kantavtorja Andreja Šifrerja, ki se ga je udeležilo okoli 200 mladih iz zagorske občine.

9. aprila so v Zagorju na regijskem posvetu obravnavali poenoteno delovanje komisij za obujanje revolucionarnih tradicij. Dogovorili so se za nekatere skupne akcije na tem področju mladinskega delovanja.

Istega dne so člani Centrov za MDA vseh treh OK ZSMS Zasavja pregledali poročilo o pripravi na MDA ter opozoril na probleme, ki se s tem porajajo po sklepu seje Centra za MDA pri RK ZSMS.

10. aprila pa je ob 16. uri na osnovni šoli Ivana Skvarča v

vati v prvi izmeni na MDA Posočje, vendar to ni še dokončno odločeno, ker imajo v tem času še pouk na vseh osnovnih šolah. Prav tako še niso znani podatki za MDB Bratska mesta, katere organizator je OK ZSMS (Srbije) Lazarevac.

Drago JAMNIK

Štafeto mladosti bomo tudi v revirjih toplo pozdravili na njeni poti po vseh republikah in pokrajinah Jugoslavije. Posnetek kaže lanskoletni sprejem štafete mladosti v Zagorju.

(Foto: Drago Jamnik)

Zagorju potekalo občinsko kviz tekmovanje »Tito — revolucija — mir«.

Hrastniški brigadirji MDB 3. junij se bodo v letošnjem letu udeležili v drugi izmeni MDA Posočje. V tretji izmeni pa bo na MDA Posočje sodelovala MDB ustanovnega kongresa KPS iz Trbovelj. Brigada je prejela na centralni proslavi MDB, 28. marca v Omišu, plaketo Vladimir Nazor. MDB

Franc Farčnik iz Zagorja bo odšla na zvezno MDA Titograd v drugi izmeni. MDB Rdeči revirji, ki jo bodo sestavljali brigadirji iz vseh treh zasavskih občin, se bo udeležila prve izmene MDA Bela krajina. Mladi iz Zagorja, Aleksinca in Omiša pa bodo sodelovali še v MDB Đuro Pucar — Stari, in sicer v tretji izmeni MDA Ibar — Lapenac.

Pionirska delovna brigada Rdeči revirji bi morala sodelo-

Tabor 81 - uspešno

V dneh 17. in 18. aprila t.l. je potekala na področju občine Trbovlje vaja pod geslom TABOR 81. V bistvu je to nadaljevanje akcije NIČ NAS NE SME PRESENETITI. Šlo je za preverjanje učinkovitosti splošne ljudske obrambe občanov, bodisi v organizacijah združene-

ga dela, krajevnih skupnostih, šolah ali zdravstvu, skratka na vseh področjih dela. Po izdelani analizi je akcija zelo uspela, saj so v najkrajšem možnem času v vseh TOZD in delovnih skupnostih, krajevnih skupnostih, šolah, bolnišnicah in dru-

gih organizacijah začeli uspešno izvajati predvidene akcije. V vseh sredinah so povezovali izkušnje narodnoosvobodilnega boja z današnjimi potrebami. Vaja je bila zelo zahtevna. Predstavniki občinske skupščine Trbovlje in družbeno-poli-

tičnih organizacij v Trbovljah so se prepričali, da so delavci, delovni ljudje in občani v redu opravili svoje naloge in pričeli izvajati program sredi noči. Vaja je bila izvedena ob obletnici ustanovitve komunistične partije Slovenije na Čebinah.

Novoustanovljena OO ZRVS v KS Ivana Kešeta v Trbovljah

POIMENOVANA PO
POKOJNEM PRVOBORCU
ALOJZU ŠPROGARJU

V torek, 24. marca 1981, so RVS (rezervni vojaški starešine) z območja KS (krajevne skupnosti) Ivana Kešeta v Trbovljah ustanovili osnovno organizacijo ZRVS, ki jo bo vodil tovariš Emil Gorenc. Poimenovali so jo po pokojnem prvoborcu in nosilcu spomenice 1941 iz Revirjev - majorju JLA Alojzu Šprogarju-Luigiju. V obrazložitvi za poimenovanje, ki jo je podal predsednik medobčinskega sveta ZZB NOV revirskih občin tovariš Dušan Povše, so poudarili pokojnikove zasluge, revolucionarno dejavnost v predvojni Jugoslaviji in za časa NOB ter njegovo družbeno aktivnost po osvoboditvi. Po sprejetju sklepa o poimenovanju je delegacija ZRVS položila venec na grob tovariša Luigija in se poklonila njegovemu spominu. Občnemu zboru te OO ZRVS in polaganju venca sta prisostvovala tudi žena pokojnega revolucionarja, Franja Šprogar — prosvetna in družbenopolitična delavka v Trbovljah in njegov sin Luigi.

Prisotne RVS na ustanovnem občnem zboru je pozdravila delegacija pionirjev osnovne šole Trbovlje Vanja Knez, Uroš Sec in Sanda Šintler, ki je v prisrčnem govoru izrazila željo po sodelovanju na področju SLO in pomoči v delu njihovega obrambnega krožka in izvajanja

obrambnih dni v šoli, ki so postali stalna oblika dela pri obrambni vzgoji in spoznavanju

ZRVS, osnovna organizacija v krajevni skupnosti Ivana Kešeta, je bila 24. 3. 1981 v sejni dvorani SOB Trbovlje poimenovana po pokojnem prvoborcu Alojzu Šprogarju-Luigiju, iz Trbovelj.

zasnov SLO, varnosti in DS (družbene samozaščite).

Po sprejetju programskih usmeritev in PRAVIL KO ZRVS ter izvolitvi vodstva OO, so si člani te organizacije ob analizi ugotovljenega stanja in strukture članstva zadali konkretne naloge za delo v prihodnje in dali poudarek na potrebo po tesnem sodelovanju z vsemi organizacijami in društvi na območju te KS, zlasti glede podružbljanja SLO, utrjevanje delegatskega sistema, negovanje revolucionarnih tradicij NOB, vključevanje v akcije NNNP in obrambe, varnostne in družbeno-samozaščitne vzgoje krajanov.

Priprave na izvedbo tega ustanovnega občnega zbora so po ugotovitvah in mnenju vseh prisotnih bile zelo dobre, obsežne in temeljito izvedene. K ustanavljanju krajevnih organizacij ZRVS bodo v Trbovljah pristopili še v nekaterih drugih krajevnih skupnostih v tej občini, koder še teritorialno ne pokrivajo KO SZDL, s čemer bodo ustvarjeni in dani boljši pogoji za delo v bazi.

Rudi Matko

40-letnica demonstrativnega pohoda

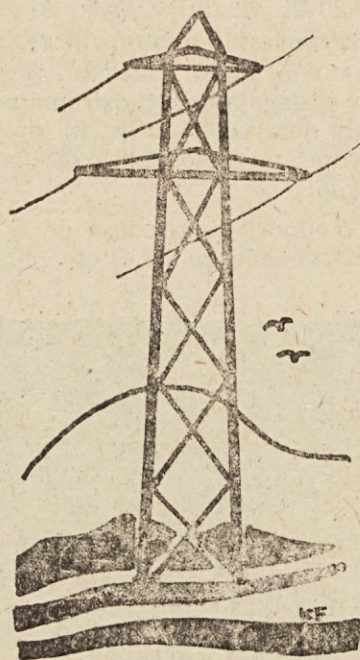
V zadnjih tednih smo pogosto brali v dnevnem in tedenskem časopisu, revijah in drugod, pa tudi poslušali in gledali v raznih radijskih in televizijskih oddajah vesti o tem, kako je stara Jugoslavija 25. marca 1941 pristopila k osi Berlin — Rim — Tokio in s tem kapitulirala že pred bližnjim vdorom nemških in italijanskih in kasneje drugih okupatorskih sil v našo državo.

Ob tem sramotnem dejanju vlade stare Jugoslavije tudi v revirjih nismo ostali ravnodušni. Takoj, ko se je naslednji dan razvedlo za podpis tega sramotnega dogovora, so se dijaki takratne meščanske šole v Trbovljah (sedaj je v zgradbi gimnazija in ekonomska šola) začeli zbirati in ugotovili, da se s takim načinom, katerega se je lotila takratna Jugoslovanska vlada, nikakor ni mogoče strinjati. Že v večernih urah so v zgradbi meščanske šole začeli pisati razne parole proti fašizmu in proti podpisanemu paktu. Naslednji dan, to je 27. marca, pa so se dijaki in predavatelji meščanske šole iz vseh razredov, katerih je bilo okoli 250, že v jutranjih urah zbrali v telovadnici meščanske šole na protestnem shodu. Temu shodu pa je sledil organiziran demonstracijski pohod po Trbovljah. Vsi dijaki so se udeležili tega pohoda, ki je potekal najprej mimo trboveljske osnovne šole do Trga Franca Fakina, nato pa po glavni cesti do centra Trbovelj. Posebno navdušenje do demonstrantov so pokazali na trboveljski osnovni šoli (sedaj šola PE Ivana Cankarja), tako učenci kakor tudi učitelji. Seveda pa so bili vsi občani, ki so bili priča organiziranemu pohodu demonstrantov v Trbovljah enako navdušeni.

Kakšen je bil rezultat v naslednjih dneh, nam je znano, saj so 6. aprila 1941 z vseh strani napadli Jugoslavijo, jo spravi-

vili v dobrih 14, dneh na kolena; znano nam je tudi delo okupacijskih oblasti v naših krajih, znano pa nam je tudi, da se je takoj začel upor proti okupatorjem z ustanovitvijo osvobodilne fronte in drugimi konkretnimi akcijami.

Doslej tega dogodka izpred 40 let, ki je v dobršni meri predramil Trbovlje, najbrže še nihče ni zabeležil, zato je prav, da ga ob 40-letnici OF in vstaje jugoslovanskih narodov vsaj omenimo.

Urejenost družbene prehrane v TOZD in DS na področju Hrastnika

V Hrastniku so zgradili obrat družbene prehrane z namenom, da bi delavci med delom dobili topel obrok hrane, ki ustreza zdravemu načinu prehranjevanja.

S 15 februarjem 1981 so pričeli z omenjenim načinom prehranjevanja tudi v delovni organizaciji ZPT na področju Hrastnika, in sicer naslednji: TOZD RESD, DS Pomožna dejavnost in DS skupnih služb.

Kljub temu, da je to precejšen napredek v načinu prehranjevanja, je vsak začetek težak in so naleteli pri delavcih na določen odpor. Kaj je bil vzrok, smo vprašali delavce, ki se že poslužujejo obrokov iz obrata družbene prehrane:

Marijo Teršek, perico nadzorniških oblek; **Angelco Rot**, vodjo okrepčevalnice (obe zaposleni v DS Pomožna dejavnost

Hrastnik) ter **Štefana Velikonjo** iz TOZD RESD Hrastnik.

V začetku res nismo bili navdušeni nad novim načinom prehranjevanja. Ljudem bi morali obrazložiti, da je bon, ki ga dobimo, namenjen toplemu obroku, ki naj ga delavec zaužije med delom. Ljudje niso bili zadovoljni, predvsem zaradi tega, ker so pred tem bone lahko uporabili za malico (toplo ali mrzlo), ali pa so za bon kupili razna živila. Za te nove bone pa lahko kupijo le toplo malico. Ljudje se čutijo prisiljeni in nekateri še danes ne malicajo, kljub temu, da jim boni propadejo.

In še pripombe abonentov po dveh mesecih: Negativnih pripomb skoraj ni. Malico lahko izbirajo med tremi različnimi obroki, ki se razlikujejo po kvaleteti in ceni. (Cene se gibljejo

od 20 do 40 din). Obroki so zelo raznovrstni, dobro pripravljene, dovolj obilni. Količino obrokov prilagajajo želji oziroma potrebi delavcev. Ljudje, ki imajo predpisano dieto, dobijo dietično hrano.

Vrednost bona znaša 30 din. Med cenami in kvaliteto obro-

kov lahko izbirajo tako, da ob zaključku meseca doplačajo razliko. Na splošno so z malico zelo zadovoljni, želeli bi le, da bi bili obroki dovolj topli. Menijo, da bi morali čimprej poskrbeti za tople malice rudarjem, ki delajo v jami.

Dragica Bregant

Mladinski pevski zbor Vesna pod vodstvom Riharda Beurmana — Zagorje, ob svojem 110 letnem jubileju.

RSS-enota za odkrivanje in raziskovanje mineralnih surovin splošnega pomena

V novembrski številki našega glasila »Srečno« je bil objavljen članek »Ustanavljanje posebnih raziskovalnih skupnosti«. Njihovo ustanavljanje je narekoval 54. člen Zakona o raziskovalni dejavnosti in raziskovalnih skupnostih (Ur. list SRS št. 35/79). Na osnovi različnih področij združenega dela in družbenega življenja je bilo v okviru Raziskovalne skupnosti Slovenije ustanovljenih 12 posebnih raziskovalnih skupnosti (PoRS). Vse TOZD in DS v

okviru našega SOZD REK EK so v oktobru sprejele sklepe o ustanovitvi navedenih PoRS in o pristopu k eni ali več PoRS ter podpisale samoupravne sporazume.

Vse naše TOZD in DS, ki so vezane na proizvodnjo premoaga, so se vključile v PoRS št. 2, to je v posebno raziskovalno skupnost za energetiko, mineralne surovine in metalurgijo. Njihove finančne obveznosti sedaj sledijo na osnovi potreb, ki so bile predlagane in dogo-

vorjene v samoupravnem sporazumu o temeljih plana.

V tem članku je bilo omenjeno, da je poleg teh 12 PoRS v ustanavljanju tudi enota za program odkrivanja in raziskovanja surovin splošnega pomena na osnovi določil 63. člena Zakona o raziskovalni dejavnosti in raziskovalnih skupnostih. Samoupravni sporazum o ustanovitvi te enote so sprejeli zastopniki delavcev v TOZD in delavcev v raziskovalnih organizacijah, to je izvajalcev raziskovalnega dela.

Enota je bila ustanovljena z namenom, da udeleženci v njej uresničujejo določene skupne interese in soddoločajo o vprašanih odkrivanja in raziskovanja surovin splošnega pomena. Cilj ustanovitve enote in svobodne menjave dela pa je v izvajanju raziskovalnega programa odkrivanja in raziskovanja na področjih:

- energetski surovin,
- kovinskih mineralnih surovin,
- nekovinskih mineralnih surovin,
- tehnoloških, pitnih in mineralnih vod,
- tehnologije pridobivanja,
- naložb v modernizacijo in razširitev materialne osnove raziskovalne dejavnosti.

Svobodna menjava dela je osnovni družbenoekonomski odnos med udeleženci združenimi v enoti. Predmet svobodne menjave dela v enoti je:

- usmerjeni raziskovalni program,
- raziskovalni projekt,
- raziskovalna naloga,
- raziskovalna storitev,
- druga storitev.

Medsebojni odnosi v svobodni menjavi dela se uresničujejo na podlagi samoupravnega sporazuma o temeljih plana (SSTP) in planov in drugimi samoupravnimi sporazumi o svobodni menjavi dela in s pogodbami.

Sprejemanje programov za raziskovalno dejavnost temelji na skupnem planiranju potreb in interesov po raziskovalni dejavnosti, zmogljivosti na tem

področju ter na ustvarjanju in razporejanju dohodka v skladu z obveznostmi, ki jih na osnovi samoupravnega sporazuma sprejemajo udeleženci.

Enota se za uresničevanje skupnih interesov na raziskovalnem področju povezuje z raziskovalnimi skupnostmi, drugimi interesnimi skupnostmi materialne proizvodnje in temeljnimi organizacijami s področja uporabe surovin splošnega pomena.

Udeleženci bodo sprejemali dolgoročne, srednjeročne in letne plane za vse programe dejavnosti, za katere zagotavljajo sredstva s samoupravnimi sporazumi o temeljih plana vseh udeležencev samoupravnega sporazuma o ustanovitvi enote.

S SSTP enote in s posebnimi aneksi k SSTP bodo udeleženci zagotavljali za vsako plansko obdobje potrebna sredstva za izvajanje programa enote. Enota je samoupravno organizirana. Ima skupščino, ki ima zbor uporabnikov in zbor izvajalcev, odbore in svete ter stalne in občasne komisije. Oba zbora skupščine enakopravno in ločeno odločata o sprejemanju razvojnih programov in finančnem načrtu ter sprejemanju letnega poročila. Zbor uporabnikov samostojno odloča o obsegu potreb po raziskavah, in to ločeno po namenu raziskav. Predsedstvo enote sestavljajo: predsednik skupščine, predsednik zbora uporabnikov, predsednik zbora izvajalcev in predsedniki odborov.

V skupščini enote je 44 delegatov, in sicer:

— 27 delegatov uporabnikov iz konferenc delegacij interesnih skupnosti družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje, Zvez interesnih skupnosti in temeljnih organizacij združenega dela s področja surovin splošnega pomena;

— 17 delegatov izvajalcev iz konferenc delegacij raziskovalnih organizacij in temeljnih organizacij združenega dela, ki bodo izvajali program enote.

Na zbor uporabnikov pošilja jo konference delegacij Tozdov

rudnikov premoga SRS 8 delegatov, od tega rudniki rjavega premoga 4 in rudniki lignita 4 delegate. REK EK skupaj s premogovniki Senovo, Kanižarica in Laško oblikujejo skupno konferenco delegacij — 4 delegate. V zbor izvajalcev pa po dva delegata.

Delavski svet SOZD REK EK je na 7. zasedanju 6. marca 1981, imenoval delegate v zbor uporabnikov enote.

Za posamezna področja delujejo programski sveti, ki so delovno telo skupščine enote. Programski svet sestavljajo delegati uporabnikov in izvajalcev, ki jih imenuje skupščina in ji za svoje delo tudi odgovarjajo.

Naloge programskih svetov so predvsem:

— spremljanje potreb in stanja na svojem raziskovalnem področju;

— planiranje raziskovalnega dela;

— spremljanje, usmerjanje in nadzor raziskav;

— ocena raziskav in predstavitev rezultatov;

— spremljanje stanja in usmerjanja razvoja raziskovalnih kadrov — izvajalcev raziskovalnega programa;

— stanje raziskovalne opreme;

— spremljanje porasta cen stroškov v raziskovalnem procesu;

— sodelovanje med člani Enote v smislu interdisciplinarnega načina reševanja problemov.

REK EK je kot uporabnik član programskega sveta za področje premoga in urana.

Naj na kratko opišem tudi problem sredstev, ki naj se namensko koristijo za izvajanje programa odkrivanja in raziskovanja surovin splošnega pomena. Osnutek samoupravnega sporazuma o temeljih plana RSS je v 4. členu opredelil potrebno višino sredstev. V predlogu samoupravnega sporazuma o temeljih plana (gospodarski vestnik št. 45) so v členu 10 od RSS predvidena znatno nižja sredstva. Znižanje je nastalo

kot rezultat plansko-političnega usklajevanja z globalnimi možnostmi zajemanja dohodka, kot sta jih ocenila iniciativni odbor podpisnikov dogovora o temeljih družbenega plana in Izvršni svet skupščine SRS.

Znižala so se tudi skupna sredstva predvidena v Posebni raziskovalni skupnosti za energiko, mineralne surovine in metalurgijo za več kot polovico, vendar ima prioriteto raziskovalni program. »Perspektiva rudarjenja in razvoj tehnologije eksploatacije in predelave mineralnih surovih.«

A. J.

Novo s pokojninskega področja

Skupščina skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji je na svoji seji dne 27. marca 1981 sprejela vrsto sklepov, ki se nanašajo na razna izplačila na račun pokojnin in invalidnin.

Uskladitev pokojnin: Skupščina te skupnosti je ugotovila, da se je na temelju zbranih statističnih podatkov povprečni čisti OD na zaposlenega v letu 1980 v Sloveniji dvignil napram letu 1979 za 18,6 %. Glede na določila samoupravnega sporazuma o temeljih plana skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v naši republiki za obdobje 1981 do 1985 se lahko uskladijo pokojnine v letu 1981 na račun ekonomskih gibanj za leto 1980. Pokojnine so na račun ekonomskih gibanj v letu 1980 že dvignili 1. septembra 1980 za 6 %, s 1. januarjem 1981 pa akontativno še za 12 %. S tema uskladitvama je bil opravljen dogo-

vorjeni odstotek povišanja pokojnin na račun ekonomskih gibanj v letu 1980 v primerjavi z letom 1979. S tem je realizirana uskladitev pokojnin s 1. januarjem 1981.

Najnižje pokojnine:

Z istim sklepom, na isti seji je bil določen mejni znesek najnižjih pokojninskih prejemkov. Ta znaša od 1. januarja 1981 dalje 5.100,00 din.

Pokojninske osnove:

Najnižji znesek pokojninske osnove za leto 1981 je določen v višini 5.100,00 din, to je v višini najmanjšega OD določenega za leto 1981 po zakonu o najmanjšem OD.

Najvišji znesek pokojninske osnove za leto 1981 je določen v višini 27.178,00 din, to je v višini 3,1-kratnega povprečja osebnega dohodka vseh zaposlenih v Sloveniji v letu 1980.

Dodatek za pomoč in postrežbo:

Dodatek za pomoč in postrežbo starostnim, invalidskim in družinskim upokojencem, ki jim je potrebna stalna pomoč in postrežba drugega za opravljanje vseh osnovnih življenjskih potreb itd. (slepi, zavarovanci in upokojenci), oziroma tretjega (nepokretni zavarovanci z omejeno zmoglostjo premikanja) najmanj za 70 %), ali četrtega (kot upokojenci oslepele osebe), znaša od 1. januarja 1981 dalje 2.692,00 din na mesec. Dodatek za pomoč in postrežbo starostnim, invalidskim in družinskim upokojencem, ki jim je neogibno potrebna stalna pomoč in postrežba za opravljanje večine življenjskih potreb, znaša od 1. 1. 1981 dalje 1.708,00 din na mesec.

Varstveni dodatek:

Pravico do varstvenega dodatka imajo starostni, invalidski in družinski upokojenci, če njihovim prispevkom in davkom zavezani dohodki skupaj z dohodki članov gospodinjstva ne presegajo:

— 23.625,00 din letno na upokojenca in

— 11.812,00 din letno na posameznega člana gospodinjstva.

Sklep ureja tudi druge premoženjske pogoje za priznanje varstvenega dodatka.

Invalidnine za telesno okvaro:

Poseben sklep je bil sprejet tudi o novi višini invalidnin za telesne okvare z veljavnostjo od 1. 1. 1981 dalje. Te višine so določene glede na ugotovljeno stopnjo telesne okvare, ki je posledica nesreče pri delu ali poklicne bolezni. Posebna lestvica pa je tudi za invalidnost

kot posledica bolezni ali poškodbe izven dela.

Prispevek za rekreacijo upokojencev:

Po sklepu omenjene skupščine znaša za leto 1981 enkratni letni prispevek za rekreacijo za upokojence 900,00 din. Znesek pripada uživalcem pokojnine, oskrbnine in začasnega nadomestila, katerim se je posamezna od navedenih dajatev začela izplačevati do vključno 1. junija 1981. (tl)

Valorizacijski količniki

Skupščina skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja SR Slovenije je na svoji seji 27. marca 1981 sprejela sklep o valorizacijskih količnikih za preračunavanje OD iz prejšnjih let na raven OD iz leta 1980.

V letu 1980 je znašal povprečni mesečni osebni dohodek na zaposlenega na območju te skupnosti 8.767,00 din, kar znaša 18,6 % več kot v letu 1979.

OD iz prejšnjih let, ki se štejejo v pokojninsko osnovo, se preračunajo na raven osebnih dohodkov v letu 1980 takole:

- osebni dohodek, dosežen v letu 1965, s količnikom 1407,2
- osebni dohodek, dosežen v letu 1966, s količnikom 1064,0
- osebni dohodek, dosežen v letu 1967, s količnikom 963,4
- osebni dohodek, dosežen v letu 1968, s količnikom 879,3
- osebni dohodek, dosežen v letu 1969, s količnikom 763,7
- osebni dohodek, dosežen v letu 1970, s količnikom 637,1
- osebni dohodek, dosežen v letu 1971, s količnikom 533,6
- osebni dohodek, dosežen v letu 1972, s količnikom 453,1
- osebni dohodek, dosežen v letu 1973, s količnikom 391,2
- osebni dohodek, dosežen v letu 1974, s količnikom 311,4
- osebni dohodek, dosežen v letu 1975, s količnikom 249,0
- osebni dohodek, dosežen v letu 1976, s količnikom 215,5
- osebni dohodek, dosežen v letu 1977, s količnikom 181,0
- osebni dohodek, dosežen v letu 1978, s količnikom 148,5
- osebni dohodek, dosežen v letu 1979, s količnikom 118,6

Nekatere usmeritve in zaključki posvetovanja o znanstvenem in tehnično-tehnološkem raziskovanju v rudarstvu

Znanstveno dejavnost v rudarstvu je potrebno usmeriti tako, da bo postala aktiven dejavnik pri uresničevanju tehnično-tehnoloških ciljev in sestavni del dinamike in mehanizma bodočega razvoja. Tehnično-tehnološki in ekonomski cilji so vse bolj usmerjeni k uvajanju nove in izboljševanju obstoječe tehnologije. Takšen trend razvoja je prisoten tudi v rudarstvu, zato pa je potrebno intenzivno znanstveno raziskovalno delo za izpopolnjevanje proizvodnih procesov s ciljem povečati produktivnost dela, zmanjšanje stroškov proizvodnje in uvajanja novih tehnoloških rešitev.

Dosedanje razumevanje znanosti v rudarstvu kot neproizvodne dejavnosti se mora nujno menjati, če se želimo izogniti naslanjanju na uvoz tuje tehnologije, oz. temu, da postanejo lastna raziskovanja samo praktične rešitve za prenos tuje tehnologije.

V rudarstvu od znanosti pričakujemo, da se že v krajšem časovnem obdobju stori odločne korake pri osvajanju nove, produktivnejše, cenejše in bolj zanesljive tehnologije. Jasno je, da se lahko pozitivni rezultati pokažejo samo z večjim združevanjem sredstev, znanstvenih delavcev in vseh zainteresiranih subjektov od združenega dela pa do regijskih, pokrajinskih, republiških skupnosti, znanstvenih inštitutov in projektivnih organizacij.

Tehnično-tehnološki razvoj je potrebno uresničevati postopno s pomočjo ustvarjalnega in selektivnega prenosa tuje tehnologije s sodelovanjem domačih raziskovalnih institucij ter industrije po eni strani, kot tudi nosilcev ustreznih tehnoloških inozemskih rešitev in patentov po drugi strani. Tako bi se izognili kupovanju kompletne teh-

nologije in omogočili domačim kapacitetam, da sodelujejo v realizaciji in postopnem osvajanju in prilagajanju tuje tehnologije domačim pogojem.

Bodočemu sodelovanju med združenim delom in znanstveno-raziskovalnimi inštituti bo potrebno posvetiti več pozornosti, posebno pri izbiranju opreme. Selektivni izbor inozemske opreme za rudnike, in s tem tudi tehnologije, bi bilo pred defenitivno odločitvijo podrediti kvalitetni analizi možnosti uporabe v naših rudnikih, kot tudi možnosti razvoja opreme v naših pogojih. Predhodne analize morajo biti izdelane v tesnem sodelovanju z delovnimi organizacijami, ker bi se s tem izognili česti praksi, da so naši rudniki poizkusni poligoni tujih proizvajalcev rudarske opreme.

Pričakujemo, da bo spreminjena politika financiranja znanstveno-raziskovalnega dela ter srednjeročni program raziskav dalo raziskovalnemu delu večji razmah. Strateške raziskave bodo zahtevale večje angažiranje finančnih sredstev, znanstvenih delavcev in specialistov iz združenega dela, boljšo koordinacijo in kontrolo. Uvajanje strateških projektov je pogoj, da se onemogoči razdrobljene in neorganizirane raziskave, kar je imelo često za posledico dekoncentracijo že tako skromnih finančnih sredstev, znanstvenega kadra in opreme.

S temeljnimi raziskavami v celotni sferi rudarstva je potrebno omogočiti uvajanje tehnoloških inovacij in pospešiti proces realizacije povezave raziskave — razvoj — proizvodnja. To kaže na pomembnost in neobhodnost fundamentalnih raziskovalnih projektov.

Ugotavljajo, da je rudarstvo v zadnjem času vse bolj nepri-

vlačna dejavnost za mlade ljudi, kar vodi k pomanjkanju kadrov. V kolikor se bo takšna tendenca nadaljevala, lahko pričakujemo, da bodo delovne organizacije in znanstveno-raziskovalne institucije ostale brez kadrov, kar se bo prav gotovo negativno odražalo na kreativnosti. Zaradi tega ostanejo stališča, zavzeta na konferenci o kadrih 1979 v Šibeniku, še vedno aktualna.

Kljub razdrobljenosti znanstveno-raziskovalnih potencialov v sedanjem trenutku menimo, da so ti sposobni večjih raziskav tako fundamentalno-operativnih, kot tudi raziskav aplikativnega značaja. Potrebno pa je ugotoviti, da morajo nosilci raziskovalnega dela nositi polno angažiranost in odgovornost tudi v neposredni realizaciji rezultatov svojega dela.

V znanstveno-raziskovalnem delu v rudarstvu je treba skrbeti za stalno dopolnjevanje znanja rudarskih inženirjev, predvsem v obliki specializacije in postdiplomskega študija.

Neobhodno je potrebno izdelati splošni znanstveni program razvoja rudarstva. Prve korake pri konceptu programa pa narediti že v osnovnih organizacijah združenega dela v rudarstvu. Po dogovoru s predstavniki inštitutov in fakultet bi se zaokrožil celoten problem razvoja in potreben obseg in značaj znanstveno-raziskovalnega dela. Na ta način bi znanstveni program dobil višji družbeni interes v obliki republiških ali pa tudi zveznih znanstvenih programov v rudarstvu.

Skrbeti je treba tudi za dobro informiranost združenega dela in znanstveno-raziskovalnih inštitutov in fakultet v Jugoslaviji o znanstvenih in aplikativnih temah, ki so obdelane oz., ki so v delu. S tem bi se izog-

nili nepotrebnim podvajanjem in neracionalni porabi sredstev in kadrov.

Časopisu »Rudarstvo, geologija in metalurgija« pa dvigniti znanstveni nivo in omogočiti

večjo afirmacijo tako doma kot v tujini.

Povzetek posvetovanja zveze inženirjev in tehnikov rudarske, geološke in metalurške stroke od 29. do 31. oktobra v Neumu.

Visoka priznanja našim rojakom

Predsedstvo SFRJ je za posebne zasluge pri delu, ki je posebnega pomena za napredek države, odlikovalo našega rojaka iz Trbovelj, akademskega kiparja Stojana Batiča, z redom dela z rdečo zastavo. Odlikovanje so mu izročili 19. marca na posebni slovesnosti. Izročil mu ga je predsednik republiškega odbora ZZB NOV Slovenije Janez Vipotnik. Izročitvi pa so prisostvovali med drugim tudi Viktor Avbelj, predsednik zvez organizacij za tehnično kulturo Slovenije. Ob 17. aprilu vsako leto izroče iz vsake republike in pokrajine predsedstva SRS. Janez Zemljarič, predsednik izvršnega vseta SRS, Lidija Šentjurs, članica sveta federacije in Marjan Breclj, član predsedstva SRS.

Letošnjo zvezno nagrado »17. april« je dobil naš rojak iz Trbovelj Karel Forte — Marko, med NOB partizan — obveščevalec, v letih 1968 do 1976 pa je enemu posamezniku in eni organizaciji ljudske tehnike zvezno nagrado, poimenovano po 17. aprilu. V obrazložitvi k tej nagradi so posebej poudarili dosežke v športnih panogah in mednarodno uveljavitev slovenskih modelarjev. Poudarjena je bila tudi množičnost in vrhunski dosežki organizacije, ki jo je nagrajenec vodil dolga leta.

Prof. dr. Rudi Ahčan, dipl. inž. rud., je 10. aprila t.l. prejel eno izmed sedmih Kidričevih nagrad za leto 1981. Tovariš Ahčan je naš zagorski rojak, sicer pa redni profesor na rudarskem odseku VTO Montanistika, DO Fakulteta za naravoslo-

vje in tehnologijo univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Iz obrazložitve, ki je bila podana ob tej priliki, naj omenimo predvsem naslednje: Znanstveno raziskovalno delo avtorja obsega zelo široko področje problemov pridobivanja premogov od odkopne metode, podgrajevanja, organizacije dela, uvajanja mehanizacije, do spoznanja montangeoloških ter geomehanskih lastnosti premoga in prihrbine. Razvil je širokočelno odkopno metodo z vertikalno koncentracijo, danes poznano doma in v svetu kot »velenjska odkopna metoda«, s katero so močno povečali odkopne učinke in omogočili 2 do 3-kratno povečanje proizvodnje premoga iz enega odkopnega čela. Danes imamo v Jugoslaviji nekaj rudnikov, ki so uvedli različico

širokočelne odkopne metode z vertikalno koncentracijo, prilagojeno montan-geološkim pogojem okolja.

Prof. Ahčan je samostojno razvil klasifikacijo stropov odkopov glede na sposobnost razruševanja premogove plošče in neposredne krovnine. Na podlagi te razvrstitve je mogoče določiti najbolj primerno odkopno metodo z vertikalno koncentracijo. Avtor se je v številnih razpravah in raziskavah ukvarjal s problemom podgrajevanja na širokih čelih v različnih pogojih naših premogovnikov. Izdelal je osnovne kriterije in principe, katerim mora izbrano podporje ustrezati v specifičnih pogojih naših premogovnikov. S to študijo je prvič v jugoslovanskem premogovništvu podana znanstvena razlaga in praktično navodilo za uporabo samohodnega hidravličnega podporja pri nas. Mnogo dela je nagrajenec opravil v vseh zadnjih letih tudi v korist našega kombinata in predvsem rudarjev z raznimi študijami in projekti ter nasveti in drugim strokovnim sodelovanjem. Naj poudarimo, da je to prvič, da je bil med Kidričevimi nagrajenci tudi nek rudar oziroma rudarski strokovnjak.

Vsem trem dobitnikom priznanj tople čestitke vseh članov kolektiva našega kombinata. (tl)

Prof. dr. Rudi Ahčan, dipl. inž. rud., je prejel Kidričevo nagrado za svoje življensko delo v zvezi z rudarskim pridobivanjem premoga.

Kulturni barometer

Dne 4. aprila 1981 je potekala na Izlakah, v Kisovcu in v Zagorju XIII. revija pevskih zborov zasavske pevske skupnosti. Pripravili so jo v počastitev 40-letnice vstaje jugoslovanskih narodov in ustanovitve OF. Pripravila pa jo je zasavska pevska skupnost skupno s sloven-

sko pevsko zvezo ter ZKO Hrastnik, Litija, Trbovlje in Zagorje ob Savi. Odvijala se je hkrati v treh dvorinah, in to isti dan in ob isti uri. Skupno je nastopilo 27 zborov - mešanih, moških, ženskih in oktetov. Vsak zbor je zapel po tri pesmi. Vodili pa so jih njihovi stalni dirigenti. Celotna revija je bila izpeljana zelo uspešno.

Delavska godba Trbovlje pa je imela svoj letni koncert v soboto 28. marca zvečer v Delavskem domu v Trbovljah. Nastopili so pod vodstvom prof. Mihe Gunzka. Za koncert so pripravili 9 del domačih in tujih avtorjev. Koncert je odlično povezoval in komentiral Franci Princ. Na koncu programa so izvedli kratek kviz. Za nagrado so udeležencem, ki so ostali v ožjem izboru, podelili kot tretjo nagrado gramofonsko ploščo s posnetki skladb Delavske godbe Trbovlje, druga nagrada obsega igranje Delavske godbe nagrajenki ob njenem rojstnem dnevu, prva nagrada pa obsega brezplačno potovanje na svetovno prvenstvo pihalnih godb v juliju t.l. v Keerkrade na Nizozemsko. Ob izjemno lepem obisku in splošnem navdušenju občinstva so izvajalci programa dodali še nekaj skladb. Naj omenimo še to, da se je število godbenikov, ki so tokrat nastopili izredno povečalo, saj jih je nastopilo kar 56. V vrste starejših so se v zadnjem času vključili tudi mlajši, ki se sicer svojih instrumentov uče, bodisi v glasbeni šoli Trbovlje ali v okviru godbe.

Dne 10. aprila pa se je predstavil polni dvorani doma Svobode II. mešani pevski zbor Svoboda II Trbovlje pod vodstvom Staneta Ponikvarja. Nastopili so s partizanskimi in narodnimi pesmimi v počastitev 40-letnice OF. Naj omenimo, da so skladbo Jakoba Ježa: Pričakovanje, prvokrat izvedli. Številni pevci in vodje so prejeli Gallusove značke za 10, 15 in 20-letno aktivno sodelovanje pri zboru.

Mladinski pevski zbor Vesna, ki ga vodi dolgoletni dirigent

Rihard Beurman, praznuje letos 110-letnico svojega obstoja. Zbor je bil ustanovljen leta 1871 na takratni osnovni šoli Toplice pri Zagorju. V naslednjih desetletjih so se zboru pri-

V jami Ojstro, TOZD Premogovnik Ojstro, je podkopni rov izdelan še v lesenem podporju. — Ostanek iz starih časov.

(Foto: Jože Kirič)

družili še pevci takratne meščanske šole v Zagorju. Po osvoboditvi je zbor nadaljeval delo kot pevski zbor nižje gimnazije, nato kot zbor osnovne šole Toneta Okrogarja, od leta 1965 dalje pa deluje pod imenom Vesna. S tem imenom nadaljujejo delo nekdanjega izobraževalnega društva Vesna za Slovenijo s središčem v Zagorju. V zbor so vključeni učenci vseh treh osnovnih šol Toneta Okrogarja, Ivana Skvarča, Osnovne šole Izlake ter pevci, ki obiskujejo srednje šole v Trbovljah in Ljubljani. Zbor ima svoj odbor, ki ga vodijo prosvetni delavci, starši pevcev, bivši člani zbora, predsednik pa je že osmo leto Metod Malovrh, dipl. inž. rud. Častna predsednika zbora sta Miha Marinko, član sveta federacije in Ladko Korošec, svetovno znani operni solisti. Zbor vodi že 22 let Rihard Beurman. MPZ Vesna je mnogokrat gostoval v raznih evropskih mestih, predvsem pa seveda tudi

doma, dobil je številna domača in tuja priznanja. Ob njegovem 110-letnem jubileju želimo tako mladim pevcem in pevkam, dirigentu, kakor tudi vsem, ki so z zborom kakorkoli povezani, še mnogo trdne volje, neomajnega prizadevanja in velikih uspehov.

V petek 17. aprila je nastopil v Delavskem domu v Trbovljah v večernih urah akademski pevski zbor Tone Tomšič iz Ljubljane. V organizaciji kluba Sonce je nastopil pod vodstvom dirigenta Jožeta Fürsta z renesančnimi in modernimi skladbami.

Sicer pa se je zvrstilo v tem obdobju še precej drugih kulturnih prireditev, bodisi v Hrastniku, Trbovljah in Zagorju, pa tudi v Črnomlju in Senovem. Radi bi omenili tudi te prireditve, vendar upamo, da nas bodo dopisniki o tem seznanili prihodnjič. (tl)

Muzej slovenskih premogovnikov bodo preuredili

V sestav kulturnega centra Ivana Napotnika v Velenju spada tudi muzej slovenskih premogovnikov. Svojo zbirko ima nameščeno v prostorih starega velenjskega gradu. Vodstvo muzejske zbirke, kakor tudi kulturni center, sta pripravila program preureditve muzeja v zgornji etaži velenjskega gradu in program izpopolnitve zbirke.

Predvideli so, da bodo celotni stroški za preureditev muzeja znašali 4 milijone 698,217,00 din. Stroški se nanašajo na postavitev nove trafo postaje, panojev in vitrine, ureditev tal in talnih oblog, instalacijska dela, izdelavo projekta in nadzor, iz-

delavo fotografij, sobopleskar-ska dela ipd. Predvideno je, da naj bi REK Velenje prispeval k temu 1 milijon 500.000,00 din, kulturni center Ivana Napotnika 250.000,00 din, prav toliko pa tudi občinska kulturna skupnost Velenje in republiška kulturna skupnost Velenje, precejšnji del, to je 1 milijon 948.217,00 din bodo prispevale ostale organizacije združenega dela v Velenju, od ostalih slovenskih premogovnikov pa pričakujemo pomoč v višini 500.000,00 din.

Prenovitev in dopolnitev zbirke je tako postala zanimiva za nadaljnji razvoj. Vodstvo muzeja in centra želi z novo postavitvijo zbirke predvsem približati eksponate rezultatom dosedanjih zgodovinskih in etnoloških raziskav slovenskega premogovništva, predvsem pa povedati več o slovenskem rudarju, njegovemu življenju in delu. Zbirka naj bi z novo postavitvijo dobila estetsko dognano obliko na ravni, ki jo je slovenska muzeologija doslej že dosegla.

Naj pri tem dodamo še to, da muzejsko zbirko letno obišče v teh prostorih okoli 15.000 obiskovalcev. Vodstvu muzeja želimo, da bi svojo namero tudi dejansko lahko izpeljalo. (tl)

Nova knjižnica v Trbovljah

V torek 28. aprila 1981 bo ob 18. uri v novem poslovno-stanovanjskem objektu na Ulici 1. junija 19, na mestu kjer je še do leta 1979 stala bivša hiša Volker oziroma dom Društva upoko-jencev Trbovlje, odprta tudi nova knjižnica, ki nosi ime Toneta Seliškarja, pesnika in pisatelja. Ta je v času svojega bivanja v Trbovljah, kmalu po I. svetovni vojni s pisano besedo v vezani in nevezani besedi ovekovečil Trbovlje.

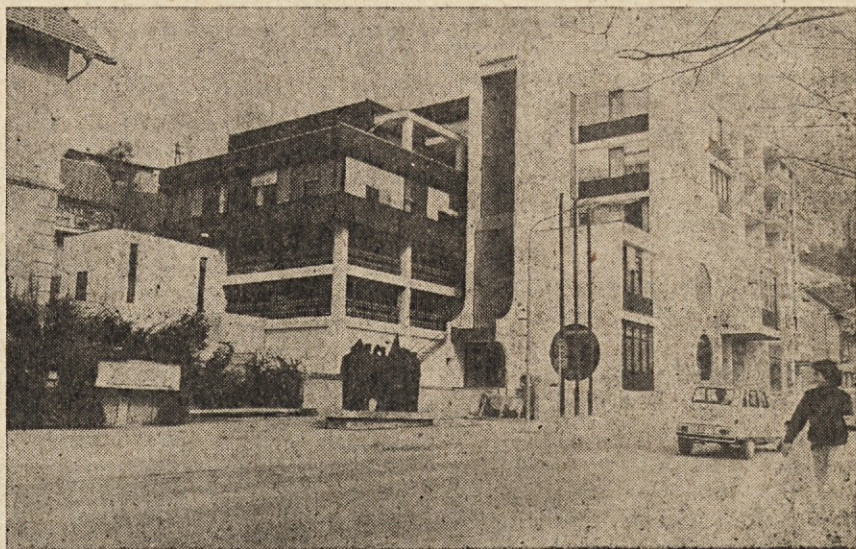
O knjižnicah v Trbovljah in njihovem razvoju bomo objavili prispevek v naslednji številki, danes pa naj omenimo, le to, da bo tega dne in ob navedeni uri zelo slovesno ob otvoritvi novih prostorov ljudske knjižnice. V krajšem kulturnem programu bo sodeloval Slovenski oktet iz Ljubljane in recitatorji gledališča Svobode Center iz Trbovelj. Po otvoritvi pa bo ob 19. uri v Delavskem domu celovečerni koncert Slovenskega okteta. Nastopil bo s programom, ki ga je pripravil za 40-letnico

ustanovitve OF in vstaje slovenskega naroda in 30-letnice obstoja okteta.

Naj omenim še to, da je bil poslovno-stanovanjski objekt, v katerem je tudi nova knjižnica, zgrajen v letih 1979 do 1981 s sredstvi samoprispevka delavcev, delovnih ljudi in občanov Trbovelj, nadalje združenih sredstev samoupravnih interesnih skupnosti ter prispevka kulturne skupnosti Slovenije.

Z otvoritvijo novih prostorov knjižnice v Trbovljah smo dokazali še nekrat, kako prav in kako koristno smo naložili samoprispevek med drugim tudi za pridobitev novih knjižničnih prostorov. V novih prostorih bo imela knjižnica priročno knjižnico in čitalnico, prostor za časopise in njihovo uporabo ter razstavljeni prostor. Na razpolago bo tudi marksistična oziroma družboslovna literatura.

Na koncu — priznanje vsem, ki so kakorkoli pripomogli k postavitvi objekta in s tem tudi novih knjižničnih prostorov. (tl)

V marcu t.l. so dokončali nov poslovno-stanovanjski objekt na Ulici 1. junija 19 v Trbovljah. V desnem delu objekta je zgrajenih 15 stanovanj, v spodnjih poslovnih prostorih pa je ljudska knjižnica in Borovo trgovina s čevlji. V levem delu zgradbe imajo svoje prostore občinske in deloma medobčinske družbenopolitične organizacije.

(Foto: A. Bregant)

Prvi maj

Zelen, dehteč si prvi maj,
v dolini mlaj,
na hribu kres,
ki ves žareč,
s toplino svojo nas ogreje.

V krošnjah topel veter veje,
vse se smeje,
fantje in dekleta,
ljubezen se iskri,
mladost in sreča v očeh žari.

Povsod kipi življenje,
golob samičko snubi.
Češnje cvet
je v maju bel kot sneg,
ptičji zbor uspavanko ti poje.

V vetru zavihra zastava,
spomin na težke dni pričara.
Hvala vam očetje,
da dvignili ste pest,
ko v usodnih krčih narod moj je bil zaklet.

Sedaj vihraš svobodna,
prosto diha domovina moja,
vsa polja
in gozdovi,
vsi dajemo ti srca svoja.

Ko leto mine,
spet bo prvi maj
zelen kot zdaj,
in ves dehteč,
takrat spet čustva znova zagorijo.

Mihael Gosak

Dan šole v Trbovljah

V soboto 18. aprila je osnovna šola Trbovlje v vseh pedagoških enotah praznovala svoj praznik, dan šole. Praznujejo ga v spomin na ustanovni kongres KPS na Čebinah, ki je potekal v noči med 17. in 18. aprilom 1937. ob 8. uri zjutraj so učenci nižjih razredov risali na asfalt like na temo: »Lepo je v naši domovini biti mlad in naprej v borbo«. Ob 9. uri je bila v večnamenskem prostoru osnovne šole svečana seja sveta osnovne šole s podelitvijo priznanj te šole. Od učencev sta priznanje dobila Tina Trugar in Božo Petek. Učiteljice: Dana Korenjak, Anka Perme, Milena Fantin, Milena Lenarčič, Justina Mlinar in upokojene učiteljice: Geni Rak, Vida Dolinšek, Mija Filač, Slava Gulič in Mira Kreže, posebej pa je dobil priznanje njihov dolgoletni sodelavec in ravnatelj šole Franc Dežjot. Od 10. do 11. ure je bil ulični tek »V mladih je moč«. Ob 10,30 so pripravili na ploščadi pred Delavskim domom učenci vseh PE prireditve »Tabor 81. april«. V tem taboru so sodelovali mladi planinci, taborniki, in karateisti. Ob 11. uri pa so v likovni galeriji Trbovlje v Delavskem domu in v avli tega doma odprli likovno razstavo na temo: Naš kraj in naš likovni svet. Hkrati so odprli tudi razstavo tehničnih, ročnodelskih in drugih dejavnosti celodnevne osnovne šole. Ob 11,30 je bila v gledališki dvorani Delavskega doma kulturna prireditev »Mladi v pesmi, plesu in besedi.«

Del delavcev te šole se je hkrati udeležil tudi vaje »Tabor 81.« ki je potekala istočasno na področju Trbovelj.

Posvetovanja, kongresi, sejmi

V času od 14. do 15. maja t.l. bo v Skopju IV. posvetovanje toplarn Jugoslavije. Organizira ga stalna konferenca mest in občin Jugoslavije — sekcija toplarn in pa jugoslovanske toplarne. Temeljni namen posvetovanja je izmenjava izkušenj in znanja s področja daljinskega oskrbovanja s toplotno energijo. Na posvetovanju bodo poročali številni poročevalci iz jugoslovanskih mest oziroma toplarn, o perspektivnem razvoju daljinskega ogrevanja in financiranja izgradenj o distribuciji in dobavi toplotne energije, poslovanja med dobavitelji in odjemal-

ci toplotne energije, varčevanju z energijo ipd.

V času od 11. do 17. junija letos bo v Düseldorfu v ZRN mednarodni sejem rudarstva, ki bo povezan z rudarskim kongresom. Na sejmu bo zastopanih 600 razstavljalcev iz 25 držav. Pričakujejo, da se bo sejma in kongresa udeležilo preko 100.000 strokovnjakov iz vsega sveta. Poleg rudarskega kongresa bo hkrati potekal tudi kongres graditeljev predorov, organizirani bodo seminarji razstavljalcev, organiziran pa bo tudi mednarodni kongres »podmorskega« rudarstva.

Hiša cvetja - ob letu dni

Maja Zâgorje zeleno,
življenje ti je dalo,
maja si zaspal za vedno,
z bolečino v srcu te je Dedinje sprejelo.

Hiša cvetja marmor bel,
na milijone src v tej hiši bije.
Ali je dovolj prostora za vsa srca,
vse spomine žive?

Da, dovolj prostora je za vse,
vedno si svoj narod ljubil.
Ljubiš ga sedaj
in živ spomin na tebe klije.

Stopam po preprogi rdeči,
tišina me obdaja,
vidim te za mizo,
se nad svežnjem aktov sklanjaš.

Da, to si ti,
naš dragi TITO!
Ti si živ!
Nikoli nam ne boš umrl.

Stopam spet naprej, tišina me obdaja,
le to v življenju mi je žal,
da nisem mogel ti roke podati.

Še enkrat se ozrem,
nasvidenje, naš TITO,
nasvidenje, tvoj tihi dom,
in že se straža strumno menja.

Mihael Gosak

Imenovana dva sosveta

Občinska konferenca SZDL Trbovlje je v aprilu t.l. imenovala sosvet za dokumentarni film Rdeče Trbovlje. Film bo posnela RTV Ljubljana in ga bo predvajala na predvečer letošnjega občinskega praznika občine Trbovlje. Trajal bo 35 minut. Sosvet vodi Franc Princ, člani pa so nekateri občani, ki so se že doslej ukvarjali s podobno dejavnostjo, to je zgodovinskim, gospodarstvom ipd. Sosvet je dal na svoji 1. seji pobudo, da bi scenarist Božo

Vranešič predvsem poudaril potrebno izgradnjo Trbovelj in današnji trenutek. Hrastnik in Zagorje prideta na vrsto kasneje.

Medobčinski svet SZDL revirskih občin pa je sredi aprila t.l. imenoval po dogovoru s Svetom za kulturo pri republiški konferenci SZDL Slovenije sosvet enciklopedije Slovenije. Sosvet ima nalogo, da pregleda osnutek geslovnika enciklopedije Slovenije in da nanj svoje pripombe.

Rudarstvo in energetika doma in po svetu

REKORDEN DNEVNI IZKOP

Rudarji kosovskih premogovnikov s površinskim kopom premoga v Belačevcu in Dugem selu so prvega marca dnevni plan izkopa presegli za 71,5 %. Ob dobri organizaciji dela, s prizadevanjem vseh zaposlenih v ugodnem vremenu, so namesto 19.060 ton nakopali 31.000 ton premoga. Januarja so rudarji v Dugem selu nakopali 307.143 tone premoga in plan presegli za 2,4 %. V prvih petnajstih dneh februarja pa so nakopali 273.181 ton premoga in za 27 % presegli plan izkopa. Dobre rezultate so dosegli tudi pri izkopu jalovine, tako da bo izkop premoga v prihodnjih mesecih lahko tekel veliko bolj enakomerno. Rudarji v Belačevcu so januarja zaradi slabe organizacije dela in slabega vremena dosegli le dobro polovico načrtovanega izkopa in namesto 240.000 ton nakopali 133.717 ton premoga. Za 77 % je bil ta mesec manjši tudi izkop jalovine. Uspešnejši pa so bili februarja, tudi pri izkopu jalovine, kar obeta v prihodnjih mesecih rednejšo proizvodnjo.

PRVI KILOVATI ELEKTRIČNE ENERGIJE

Po uspešno opravljenih gradbenih in montažnih delih je nova HE Trebinje II proizvedla prve kilovate električne energije. Ta elektrarna v sistemu HE na Trebišnjici bo proizvedla letno, v povprečnih hidroloških razmerah, okoli 40 milijonov kWh električne energije. Načrt za elektrarno, ki je začela z delom 25. marca, je izdelal, sarajevski Energoinvest, gradbena dela pa je opravilo »Neimarstvo« Trebi-

nje, elektromontažna dela pa Hidromontaža iz Maribora.

PONOVNO ODPIRANJE RUDNIKA?

Potem ko so Idrijski rudnik živega srebra leta 1977 zaradi nerentabilnosti zaprli, postaja sedaj ponovno odpiranje rudnika za naše gospodarstvo zanimivo.

Načrt o ponovnem odpiranju predvideva letno proizvodnjo 300 ton, od tega bi bilo 60 do 80 ton živega srebra namenjeno domačim potrebam, ostalo pa naj bi kupilo zahodno tržišče. Za realizacijo programa odpiranja jugoslovanskega edinega rudnika živega srebra bi bilo potrebno letos in v dveh prihodnjih letih investirati 520 milijonov din. Pri tem bi Idrijski rudnik prispeval 5 % lastnih sredstev, 22 % potrebnega denarja bi zbrali porabniki, 33 % izvozniki, 40 % investicije pa naj bi sestavljali krediti. Če bo odpiranje rudnika teklo po izdelanem programu, bo delo v Idrijskem rudniku ponovno steklo prihodnje leto. To bi bilo tudi skladno z zalogami živega srebra, ki jih rudnik ima, in bodo zadostovale za domače potrebe le še letos in delno prihodnje leto. Po izračunih bi ponovno odprti idrijski rudnik delal v začetku le na meji rentabilnosti, kasneje pa tako, da bi ustvarjal devizni in dinarski dohodek.

Mesto bo ogreval premog

Beograd bodo v prihodnjih desetletjih ogrevale elektrarne, ki bodo kombinirano proizvajale električno in toplotno energijo in pri tem uporabljale izključno premog. Predvsem bodo kurile premog iz Kolubarskega bazena, proučujejo pa tudi možnost dovoza premoga iz Kostolca in bosanskih rudnikov. Nove termoelektrarne bodo zgradili v Kolubari, Obrenovcu, Makišu ali na Adi huji. Idejni projekt, ki ga obdelujejo strokovnjaki Energoprojekta, precej

kasni. Po najnovejših vesteh, bi moral biti izdelan do prve polovice letošnjega leta. Sedanje toplotne in tiste, ki so v gradnji, bi bile vključene v sistem daljinskega ogrevanja mesta le kot dopolnilni toplotni vir.

Do vpeljave novega sistema ogrevanja našega glavnega mesta bodo Beograd ogrevali s plinom. Novi Beograd bi morali pričeti ogrevati s plinom že to zimo, polno pa ga bodo pričeli izkoriščati šele po letu 1985. Beograjske elektrarne bodo v prihodnjih petih letih potrebovale od 160 do 180 milijonov kubičnih metrov plina. To bi bilo dovolj za pokrivanje 79 % energetskih potreb v ogrevalni sezoni in le, kadar bi temperatura padla pod minus 2 stopinji Celzija, bi ogrevanje okrepili z mazutom.

Italijani nimajo premoga

Za Italijo je znano, da ni preveč bogata na premogu, saj znaša njena proizvodnja v primerjavi z drugimi državami le malenkost. Zato je v nekoliko težjem položaju v sedanji svetovni krizi, ko na vseh koncih in krajih primanjkuje energije. Tudi Italija se namerava povrniti k premogu, zato bodo porabo dvignili predvidoma v naslednjih letih do 55 milijonov ton letno, od tega 34 milijonov ton samo v TE. Sicer večina njihovih TE deluje na nafto oziroma tekoča goriva. Doslej so na premog predelali že šest termoelektrarn, v naslednjih nekaj mesecih pa bodo predelali še dve. Že letos bodo porabili 10 milijonov ton premoga v TE. Vendar bo tudi v letu 1985 večina njihovih TE še obratovala na tekoča goriva. Težave pa nastopajo tudi pri transportu premoga, saj nimajo za tovrstne tovore opremljenih pristanišč, niti ladij za prekomorski prevoz. Premog uvažajo iz Poljske, Južne Afrike, ZDA, Avstralije in od drugod. Njihova državna družba ENEL je izdelala

načrt investicijskih vlaganj; po lanskoletnih cenah bi morali investirati okoli 19.000 milijard lir za graditev novih obratov in potrebne infrastrukture za porabo 34 milijonov ton premoga kolikor predvideva njihov državni energetski plan. Skupno pa bodo sovlagali določena sredstva v drugih državah, da bi si zagotovili potrebne količine premoga. Premog torej tudi pri njih ne bo poceni.

Svet je soočen s pomanjkanjem energije

Pred nedavnim je institut za uporabne sisteme izdelal poročilo, ki se nanaša na pomanjkanje energije. Ugotovil je, da bo to pomanjkanje stalno obelježevalo bodočnost, če industrijsko razvite zahodne države ne bodo hitro delovale v smeri razvijanja drugih virov energije. Neobnovljivi viri energije v svetu bodo eksploatirani v naslednjih 50 letih mnogo hitreje kot doslej. Tako je, za izognitev bodoče popolne energetske krize neobhodno, sodelovati v smeri izkoriščanja energije, posebno v industrijsko razvitih državah. Poročilo, ki so ga pripravili, je rezultat sedemletnega dela 140 strokovnjakov iz 20 socialističnih in zahodnih držav in pokriva obdobje od 1980 do 2030. leta. Študija predstavlja prvi mednarodni projekt na področju energije, ki pokriva vse energetske vire na vsem svetu. Strokovnjaki so prišli do sklepa, da bo svetovna proizvodnja nafte dosegla vrhunec v naslednjih 30 letih, medtem ko se bo število prebivalstva na našem planetu podvojilo še pred letom 2030. Čedalje bolj prihajajo do prepričanja, da se bo treba nasloniti v še večji meri na atomsko energijo. Sedanji problemi okrog tovrstne energije so bolj politične kot tehnološke narave. Še bolj se bodo naprezali, da bi izkoriščali kar najširše sončno energijo, pa tudi druge vrste energije.

Obnovitev proizvodnje premoga

V Čačku so sprožili pobudo za obnovitev premoga v premogovnikih pri Mrčajevcu in Donji Gorevnici. Oba premogovnika so zaprli leta 1968. V teku je izdelava elaborata in pa podrobnejša geološko-raziskovalna dela. Možnost eksploatacije premoga cenijo na okoli 300.000 ton. Če bi se dokončno odločili za vnovično otvoritev zaprtih premogovnikov, bodo sprožili akcijo za samoupravno združevanje sredstev organizacij združenega dela in bank.

Kitajska proizvodnja premoga

Kitajska je za letos načrtovala proizvodnjo premoga v višini 600 milijonov ton. V prvih treh mesecih so ga nakopali 78,27 milijona ton, kar kaže, da načrta za prvo trimesečje niso dosegli.

Kanada zvišuje proizvodnjo premoga

Celokupna kanadska proizvodnja premoga je znašala v letu 1980 skupno 36 milijonov 665.973 ton, kar je za 10,4% več v primerjavi z letom 1979. Tudi v bodoče nameravajo zviševati proizvodnjo premoga.

Razvoj elektrogospodarstva do leta 1985

V načrtu družbenega dogovora o temeljih plana SR Srbije do leta 1985 za razvoj energetike in predlog samoupravnega sporazuma o temeljih načrta republiške interesne skupnosti elektrogospodarstva Srbije je zabeleženo, da bodo zagotovili v tem srednjeročnem obdobju do leta 1985 večjo zanesljivost pri oskrbovanju porabnikov z električno energijo, da bodo nadoknadili zaostanek v razvoju energetike, hkrati pa bodo organizirali oziroma vzpostavili nove družbeno-ekonomske odnose o

financiranju elektrogospodarstva. Do leta 1985 predvidevajo da bodo v razvoj elektrogospodarstva namenili 45,3 milijarde din, za zgraditev elektrodistribucijskih naprav pa še posebej okoli 15 milijard din. Letno predvidevajo, da se bo poraba zviševala za okoli 8%, kar je dvakrat hitreje od rasti povečanja družbenega proizvoda. Tako visoka stopnja rasti porabe in proizvodnje energije dokazuje nujnost hitrejšega razvoja elektrogospodarstva. Kako bodo financirali razvoj elektrogospodarstva do konca tega srednjeročnega obdobja so razpravljali na seji skupščine njihove interesne skupnosti. Združevali bodo sredstva celotnega gospodarstva, ki pa bodo sodelovala tudi v dohodku elektrogospodarstva. Na teh principih bi gospodarstvo združilo 22,8 milijard din, kar znaša polovico potrebnih sredstev, ostala sredstva pa bi zagotovilo elektrogospodarstvo, inozemski krediti in krediti domačih dobaviteljev opreme in izvajalcev del.

Nova hidroelektrarna Gazivode

Dne 4. aprila t. l. je po dvo-mesečnem poskusnem obratovanju pričela redno obratovati HE Gazivode. Hkrati je pričel obratovati tudi daljnovod 110 KV. Te objekte so zgradili v okviru hidrosistema Ibar-Lepenac. Hidroelektrarna Gazivode ima ob umetnem jezeru 34 MW zmogljivosti in bo letno proizvedla okoli 95 milijonov kWh električne energije. S svojo energijo bo v prvi vrsti oskrbovala Kosovsko Mitrovico in obrate kombinata Trepča. S pričetkom rednega obratovanja nove HE so precej doprinesli k stabilnejšemu oskrbovanju porabnikov na Kosovem.

Velika Britanija ima presežek energije

Sliši se skoraj neverjetno, da ima Velika Britanija v zadnjih 40 letih prvič po uradnih po-

datkih večji izvoz energije kakor uvoz. Temu se lahko zahvalijo v prvi vrsti visokokvalitetni nafti iz Severnega morja, pa tudi uvozu nekoliko cenejše surove nafte iz držav Bližnjega vzhoda za potrebe domačih rafinerij, pa tudi plina in premoga. S tem je omogočena pozitivna energetska bilanca, mnogo pa so k temu pripomogli tudi Angleži sami, saj se pri porabi vseh vrst energije obnašajo zelo varčno.

Sovjetska energetska politika do leta 1985

V srednjeročnem obdobju 1981-1985 bo ZSSR polagala veliko pozornost proizvodnji vseh vrst energije. Predvideno je, da naj bi do leta 1985 povečali letno proizvodnjo električne energije na 1.550 do 1.600 milijard kWh, od tega v jedrskih elektrarnah 220 do 225 milijard kWh in v HE do 235 milijard kWh. V tem obdobju bodo pospešeno gradili tudi TE na premog in na naravni plin. Nafto naj bi povečali v naslednjih letih na letno proizvodnjo od 620 do 645 milijonov ton. V industriji plina pa predvidevajo v naslednjih letih letno proizvodnjo do 640 milijard m³. Proizvodnja premoga naj bi znašala do konca leta 1985 do 800 milijonov ton letno.

V Makedoniji namenjajo sredstva za razvoj energetike

z družbenim dogovorom o združevanju sredstev za razvoj elektroenergetike v Makedoniji v obdobju 1981 do 1985 je zagotovljeno 9 milijard dinarjev za vlaganja v to vejo gospodarstva. Od tega zneska je namenjenih 2,6 milijard din za letošnje leto. Od skupno potrebnih sredstev je 3,3 milijarde dinarjev iz družbene reprodukcije, 2,2 milijarde din bo zagotovljenih z namenskim povečanjem cen električne energije, 2,1 milijarde din bodo zagotovile poslovne banke, 1,3 milijarde din

pa bodo znašala lastna sredstva elektrogospodarstva Makedonije. Za potrebe Makedonije bodo zagotovili iz lastnih virov do leta 1985 4,6 milijard kWh električne energije in okoli 6,1 milijarde ton premoga.

Gradnja termoelektrarne v Obrenovcu

Pred kratkim so pričeli z gradbenimi deli na glavnem objektu bloka TE Nikola Tesla B. S tem se je začela gradnja drugega agregata od skupno štirih, kolikor jih bo imela ta elektrarna. Drugi blok, ki so ga pričeli graditi, bo imel moč 614 MW in bo dokončan do začetka leta 1985. S tem bo končana prva faza nove elektrarne na Ušću z močjo 1230 MW.

Premog med željami in stvarnostjo

Letošnje leto naj bi bilo prelomno v pogledu proizvodnje premoga. Na temelju nedavno osvojene energetske bilance za letošnje leto naj bi jugoslovanski premogovniki letos nakopali preko 56 milijonov ton vseh vrst premoga, kar je celih 9 milijonov ton več kot lani. Če sodimo po rezultatih prvih treh mesecev letošnjega leta moramo ugotoviti, da najverjetneje do tega prelomnega obdobja v letošnjem letu še ne bo prišlo. Čeprav je proizvodnja v letošnjih mesecih nekoliko višja od lanske, pa je porast proizvodnje še vedno mnogo manjša od željene. Če bi proizvodnjo obdržali na sedanji ravni, bi porabniki premoga lahko dobili v letošnjem letu iz jugoslovanskih premogovnikov okoli 48 do 49 milijonov ton vseh treh vrst premoga, s čimer bi postal proizvodni načrt, podobno kot v preteklem srednjeročnem obdobju, neizpolnjen. Osnovni razlog za vodnje premoga je v glavnem nedoseganje predvidene proizvodnje, da je na razpolago mno-

go premalo sredstev, da bi lahko dosegli ambiciozne načrte. Zato se domača proizvodnja premoga giblje med visokimi načrti in znatno skromnejšo stvarnostjo. V preteklem letu bi bilo treba zagotoviti za proizvodnjo okoli 52 milijonov ton, poleg rednih sredstev še izredna sredstva v višini okoli 8 milijard dinarjev od tega zneska pa je bila zagotovljena le simbolična vsota, nekaj stotin milijonov dinarjev. Manjkala pa so sredstva, ki naj bi jih dale na razpolago banke in širša družbena skupnost. Zavaljo takšnih pogojev je proizvodnja lansko leto znašala le nekaj preko 47 milijonov ton. Obetanja o sistematičnem vlaganju v razvoj novih in rekonstrukcijsko obstoječih nahajališč ostajajo torej na papirju, zato so se nekateri premogovniki, predvsem v drugih republikah, odločili za pri nas že nekoliko udomačeno obliko združevanja sredstev. Dobave premoga so vezali na dodatno izplačilo sredstev, namenjenih izključno investiranju. K temu je prisilila premogovnike nuja. Kdor bo želel v bodoče premog, naj bi k temu tudi nekaj prispeval. To so predvsem industrija, trgovske in druge velike organizacije, ki naj bi poleg normalne cene za vsako tono, vplačali še po 1.500 din. Po drugi strani pa je ugotovljeno, da ne izvajamo odloka zveznega izvršnega sveta od maja 1979, po katerem naj bi izločali del sredstev namenjenih premogovnikom iz prometnega davka na nafto. Naftnega denarja je spričo visoke cene v naši državi, ki je med najvišjimi v Evropi in na svetu, precej, vendar naftarji terjajo še enkratno zvišanje cen, da bi lahko ugodili zahtevam premogovnikov. To pa bo seveda težko. Poleg tega se naši premogovniki že leta in leta bore z mnogimi težavami, med katerimi so tudi tiste, ki se nanašajo na delovne moči. Stare, kvalitetne generacije rudarjev odhajajo v pokoj, nove pa se nahajajo v vse težjem položaju. Posebno je to v premogovnikih z jamsko eksploatacijo, ko

se večina teh bori z ekonomičnostjo in rentabilnostjo poslovanja. Za nedoseganje načrta pa so seveda tudi drugi vzroki, predvsem mehanizacija, uvoz rezervnih delov in podobno.

Osnovana je skupnost za razvoj

Sredi marca t. l. je bila v Beogradu ustanovna skupščina skupnosti za plansko sodelovanje in razvoj energetike za izgradnjo energetskih objektov. Podpisniki samoupravnega sporazuma o ustanovitvi te skupnosti so delovne organizacije s področja energetike ožje Srbije, (premogovniki, termo in hidroelektrarne), nadalje elektrostrojna industrija in strojegradnja ter nekatere znanstvene institucije. Ta skupnost je pričela z delom že pred leti, njen osnovni cilj pa je povečanje udeležbe domače elektro in strojne industrije v izgradnji energetskih objektov. Dosedanji delež je znašal komaj okoli 30 % od skupne opreme. Možnosti pa so veliko večje, kot jih ocenjujejo. To najbolje dokazuje sedanji srednjeročni načrt v Jugoslaviji, po katerem naj bi v naslednjih petih letih zgradili 6309 MW novih zmogljivosti. Največji del tega bo v ožji Srbiji in na Kosovem. Vršilec dolžnosti predsednika skupnosti je Milan Miletić, direktor REIK Kolubara, predsednik skupščine skupnosti pa Slavko Jović, direktor MIN iz Niša.

Rudnik Breza povečuje proizvodnjo

Rudarji rudnika rjavega premoga Breza bodo letos po sprejetem načrtu nakopali 880.000 ton rjavega premoga, kar je za 30.000 ton več od ustvarjene proizvodnje v preteklem letu. Do leta 1985 načrtujejo, da bodo povečali proizvodnjo premoga na več kot 1,1 milijona ton premoga letno.

IEK Kostolac — več premoga in energije

Delavski svet kombinata Kostolac, je osvojil načrt proizvodnje za letošnje leto. Po tem načrtu bodo proizvedli 2,975.000 ton premoga, kar je napram preteklemu letu več za preko 1,1 milijona ton. V TE z zmogljivostjo 310 MW pa bodo proizvedli 1 milijardo 618 milijonov kWh električne energije, kar je za okoli 900 milijonov kWh več od lanskega leta. Tudi skupni prihodek se bo v letošnjem letu povečal napram lanskemu za 1,2 milijardi din.

ZAHVALA

Dragi tovariši!

Za izraženo sožalje ob smrti našega ing. Slavka Paplerja ter številčno častno spremstvo vašega kolektiva na pogrebni svečanosti v Ljubljani se vam iskreno zahvaljujemo.

Naša posebna hvala velja vsem našim delavcem in strokovnim kolegom, ki so se v rudarskih uniformah poklonili spominu pokojnega Slavka Paplerja.

V imenu Geološkega zavoda Ljubljana se vam zahvaljuje

Peter Grašek, dipl. inž.

Predsednik

kolegijskega poslovnega organa

Ljubljana, april 1981

V nekaj vrstah

NA OBČINI TRBOVLJE ODSLEJ URADUJEJO DVAKRAT POPOLDAN

Upravni organi skupščine občine Trbovlje bodo z veljavnostjo od 1. maja t. l. dalje poslovali dvakrat tudi v popoldanskem času. Doslej so poslovali popoldne le enkrat v tednu. Svojo odločitev so uskladili s potrebami občanov, saj so ti mnogo delovnega časa porabili v dopoldanskem času za razna pota pri upravnih organih občine. Odslej bodo te službe delovale ob ponedeljkih in sredah popoldan.

STIKI Z OBČINO VALANDOVO

Dne 10. aprila se je nahajala v Trbovljah delegacija iz občine Valandovo, v kateri so bili predstavniki njihove občinske skupščine, družbeno-političnih organizacij in temeljne banke Skopje. Z naše strani pa so sodelovali v razgovoru predstavniki občinske skupščine Trbovlje in Strojne tovarne Trbovlje. Go-

vorili so predvsem o gradnji nove tovarne investicijske opreme v Valandovem — Makedonija, za katero je zainteresirana Strojna tovarna Trbovlje.

ZMANJŠANJE DRUŽBENE REŽIJE

Pred nedavnim so tudi občinske skupščine v revirjih imenovalle posebne komisije, ki imajo nalogo proučiti možnost zmanjšanja družbene režije, predvsem administrativnega aparata na vseh ravneh. V ta namen so ustanovili posebne komisije pri občinskih skupščinah, le-te pa so seznanile o problematiki in zahtevah po dostavi podatkov tudi vse temeljne organizacije združenega dela in delovne skupnosti ter druge organizacije združenega dela. Tudi v našem kombinatu morajo vse TOZD in DS izdelati najkasneje do 25. aprila analize z ugotovitvami in pripraviti predloge za zmanjšanje družbene režije. Delo je potekalo intenzivno v marcu in aprilu.

KLAVNICO BODO ADAPTIRALI

Preteklo leto v jeseni je prenehala delovati revirska klavnica v Trbovljah, na Trgu svobode, zaradi odločitve pristojnih republiških organov, ki stremijo za tem, da bo v Sloveniji le manjše število klavnic, ki imajo zadostno zmogljivost in so temu ustrezno tudi opremljene. O tem smo že poročali v našem časopisu.

Objekt bivše klavnice bodo po investicijskem programu in izdelanem projektu preuredili v mesno predelovalni obrat. Investitor tega bo Zasavska kmetijska zadruga — TOZD Meso Zasavje Trbovlje.

Na preostalem bivšem tržnem prostoru pa bo po sklepu pristojnih občinskih organov tudi v bodoče osrednja tržnica v Trbovljah. Zaradi regulacijskih del pri izgradnji nove vzporedne ceste skozi Trg svobode in regulacijskih del na Trboveljščici je bila tržnica začasno nameščena na prostoru za Delavskim domom. Čim pa bodo dela na izgradnji ceste in poto-

ka končana, pa bo možno dokončno urediti ves prostor bivše tržnice za ureditev novih prodajnih lop. Sicer pa je po urbanističnem programu predvideno to območje za oskrbovalni center, kar bo v bistvu kombinacija predelovalnega obrata skupno s tržnico ta center tudi predstavljalo.

PROSTORSKI PLANI

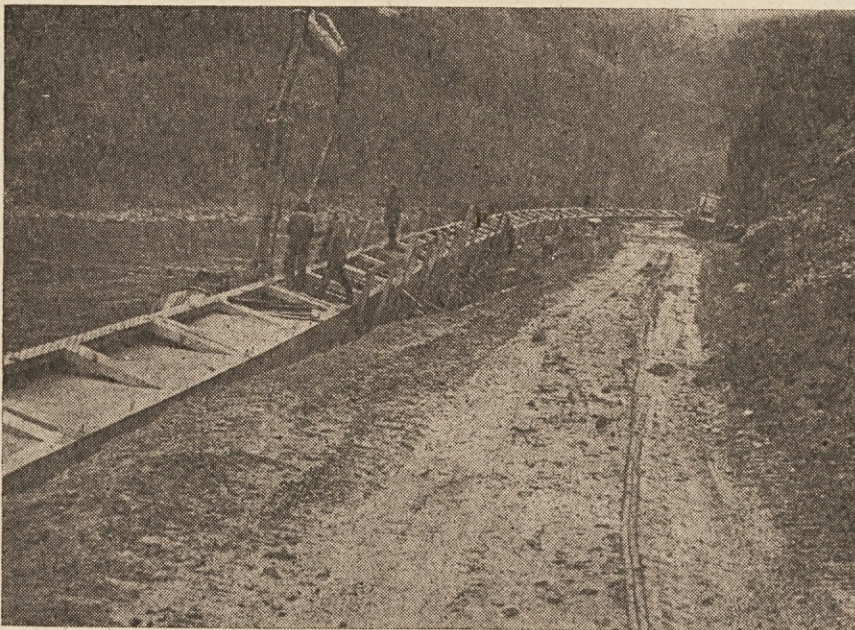
Na temelju posebnih republiških predpisov so bile dolžne vse slovenske občine izdelati svoj prostorski plan. Na občini Trbovlje so ga izdelali tako daleč, da bo možno organizirati v kratkem javne razprave, prav tako pa bo ta plan 60 dni razgrnjen občanom in organizacijam združenega dela in drugim organizacijam na vpogled in dajanje pripomb.

PROSLAVA DNEVA VSTAJE NA VRHEH

Na Vrheh bo 30. maja (sobota) osrednja prireditev ob 40-letnici vstaje slovenskega naroda in 40-letnici ustanovitve OF. Proslava bo usklajena s programom prvojunjske proslave občine Trbovlje. Na osrednji prireditvi bo govoril Janez Vipotnik, predsednik zveze združenj borcev NOB SR Slovenije. Ob tej priliki se bodo srečali vsi revirski in savinjski borci NOB.

POPIS PREBIVALSTVA KONČAN

V dneh od 1. do 10. aprila 1981 je potekal v vsej Jugoslaviji popis prebivalstva, stanovanj in gospodinjstev. Popis so organizirale republiške in občinske komisije preko Zavoda SR Slovenije za statistiko, izvedli pa so ga popisovalci v posameznih okoliših. V Trbovljah je, na primer opravilo ta popis 75 popisovalcev, večinoma so to bili dijaki in študentje. Vsi ti so svoje delo pravočasno opravili. Pri popisu so nastopale manjše

Posnetek z gradbišča nove ceste med Trbovljami in Zagorjem ob Savi v bližini Mitovškega slapa. Dela so nekaj časa intenzivno napredovala, v zadnjem času pa je precej govora o tem, da bodo spričo manjkajočih sredstev dokončali le most čez Savo v Zagorju medtem ko naj bi cesta vnovič počakala na jasnejše trenutku v pogledu financiranja.

(Foto: Zdravko Pesko)

težave, predvsem pri tistih, ki niso imeli novih matičnih števil in pa zaradi raznih odstotnosti. Izkazalo pa se je, da so bili občani sorazmerno dobro obveščeni o popisu prebivalstva in zahtevanih podatkih. Zvoljo tega so imeli popisovalci nekoliko lažje delo.

STEKLO-CEMENT IZ ZIDANEGA MOSTA

Cementarna Trbovlje ima svojo temeljno organizacijo združene- ga dela v Zidanem mostu — proizvodnja gradbenega materiala. Ta TOZD že nekaj let posluje z izgubo ali na robu rentabilnosti. Želi pa se odlepiti od tega večnega občutka, »da producira z izgubo«, zato so se odločili, s svojim sanacijskim programom, za novo proizvodnjo. V bodoče nameravajo proizvajati steklocement. Doslej izdelajo vsak dan od 120 do 130 ton cementa znamke »Roman«, 80 do 90 ton apnenčevega prahu za proizvodnjo močnih krmil in asfaltne baze ter nekaj gramoza.

Tudi lani so imeli izgubo. Prejšnja leta so bili v pogledu modernizacije v zaostanku, z novim programom in novo investicijo v vrednosti 15 milijonov din pa bodo pričeli proizvajati steklocement. Licenco so kupili v Veliki Britaniji. Sredstva imajo zagotovljena. Čez kakšne štiri mesece pa bodo pričeli proizvajati steklocement. Obeta se velik izvoz v druge države. Kolektiv v Zidanem mostu šteje 66 članov. Z uvedbo novega izdelka pa računajo, da bodo lahko zaposlili še nekaj novih delavcev.

V ČRNOMLJU ORGANIZIRAN ODVOZ SMETI

Do nedavnega odvažanje smeti na območju občine Črnomelj ni bilo najbolje urejeno. Sedaj pa je občinska skupščina sprejela odlok, ki obvezuje vse občane, organizacije združenega dela in druge organizacije k zbiranju smeti tudi na širšem območju občine. Zbirali jih bodo med drugimi tudi v Kanižarici in

drugih vaseh. Lastniki in uporabniki zgradb bodo morali v šestih mesecih od sprejetja tega odloka nabaviti tipizirane posode in kontejnerje. Druge večje odpadke pa bodo v bodoče odvažali trikrat letno na posebej določeno smetišče.

OBRAMBNI DAN SREDNJEŠOLCEV

28. marca letos je šolski center Trbovlje organiziral obrambni dan. Udeležilo se ga je preko 700 gimnazijcev, učencev ekonomske šole, pedagoške gimnazije, zdravstvene šole, šole za prodajalce itd. Udeležili so se orientacijskega pohoda in sproti izvajali razne naloge iz splošne ljudske obrambe. Seveda so na koncu tudi odgovarjali na razna vprašanja iz svojega programa. Pri obrambnem dnevu so sodelovali člani ZRVS, med drugim tudi iz aktiva DO TET in drugi.

V HRASTNIKU PLANINSKA POT SPOMINOV

V nedeljo 26. aprila dopoldan so pred muzejem NOB v Hrastniku odprli planinsko pot spominov na NOB. Uredilo jo je Planinsko društvo Dol pri Hrastniku. Po otvoritvi se je ena skupina podala v smer proti Kalu, druga pa proti Goram. Udeleženci poti dobe lahko brošuro »vodnik po poti NOB«, kamor bodo lahko odtisnili tudi pohodne stampiljke.

RAZPIS RAZISKOVALNIH NALOG

V začetku aprila t.l. je raziskovalna skupnost občine Hrastnik razpisala raziskovalne naloge s področja varstva okolja, razvoja novih proizvodov in proizvodnih procesov in s področja vzgoje in izobraževanja ter zaposlovanja. Prijave sprejemajo do 30. maja. Za te naloge so namenili nekaj denarnih sredstev.

MLADI PLANINCI SO SE SREČALI

Dne 7. aprila popoldan se je zbralo v večnamenskem prostoru osnovne šole Trbovlje na Leninovem trgu blizu 300 mladih planincev, učencev osnovne šole Trbovlje iz vseh pedagoških enot, ki so včlanjeni v planinsko društvo Trbovlje. To srečanje je tradicionalnega značaja. Na programu so bile pevске točke, ki jih je vodila Ida Virt, zelo zanimiv je bil kviz z raznimi vprašanji planinskega sveta, nastop ritmičnih skupin, recitatorjev, skeč »smetanovi kolački«, humor z izletov, šaljivo tekmovanje o tem, kdo se bo hitreje oblekel v planinsko opremo, videli pa so tudi številne barvne diapozitive iz našega bližnjega in visokogorskega sveta.

Na koncu so zapeli množično himno zasavskih mladih planincev, ki jo je napisal in uglasbil Jože Skrinar. Srečanje so pripravile mentorice mladih planincev na osnovni šoli Trbovlje iz vseh pedagoških enot in nekateri člani PD Trbovlje. Zmagovalci raznih točk so dobili od društva razne nagrade, tudi tolažilne. Srečanje je izredno lepo uspelo.

NOVA TENIŠKA IGRIŠČA ODPRTA

V naselju Pod gozdom v Trbovljah so 27. aprila dopoldan odprli novozgrajena teniška igrišča, s katerimi upravlja teniški klub Rudar. Ta igrišča so bila zgrajena kot nadomestilo za teniška igrišča na bivšem pomožnem igrišču Rudar ob ulici Sallaumines, na katerem so zgradili v zadnjem letu velike stanovanjske bloke. Teniška igra je dobila številne nove privrčence, tudi med člani kolektiva našega kombinata.

OBČINSKE DRUŽBENO- POLITIČNE ORGANIZACIJE SO SE PRESELILE

Koncem marca t.l. so se preselile nekatere družbeno-politične organizacije občine Trbovlje, pa tudi nekatere medobčinske revirske organizacije, v novozgrajeno poslovno-stanovanjsko zgradbo na Ulici 1. junija 19 v Trbovljah. V spodnjih predelih imata svoje prostore ljudska knjižnica in trgovina s čevlji Borovo. V desnem delu zgradbe je vseljenih 15 stanovanj, od teh so dobili tri stanovanja člani kolektiva našega kombinata, v upravnem delu zgradbe pa imajo prostore revirski komite ZKS, komite občinske konference ZKS Trbovlje, medobčinska konferenca SZDL revirskih občin, občinska konferenca SZDL Trbovlje, medobčinski svet zveze sindikatov revirskih občin, občinski svet zveze sindikatov Trbovlje, občinska konferenca ZSMS Trbovlje, občinska konferenca zveze združenj borcev NOB, občinska organizacija zveze rezervnih vojaških starešin Trbovlje in Pokrajinski štab teritorialne obrambe. (tl)

V Zagorju so pogozdili jalovišče

Delovna skupnost Pomožna dejavnost Zagorje v DO ZPT je tudi letos nadaljevala s pogozdovanjem opuščanih rudniških površin — jalovišč. Na območju Lok so v aprilu t.l. posadili 5.000 kom. sadik rdečega bora, 1000 sadik smreke in 500 sadik macesna.

Žal pa so prizadevanja včasih tudi slabo poplačana. V letošnjem marcu je namreč zaradi požara zgorelo prav na tem območju okoli 9.000 sadik štiritletnega borovca.

Krvodajalska akcija

V času od 6. do 27. marca 1981 so darovali kri naslednji naši sodelavci:

Dne 6. marca 1981

REK Trbovlje:

Dečman Mihael, Hriberski Jože, Laznik Franc, Narberger Franc, Ovčar Jože, Pucelj Marjan, Smrekar Alojz, Senčar Ludvik, Škrlep Bojan, Špajzar Miran, Vukovič Novo in Zupanc Borko.

Dne 13. marca 1981:

TOZD Premogovnik Trbovlje: Kos Vladimir, Strovs ing. Franc, Piki Jurij, Budrimič Obrad, Nikolič Branislav, Berčon Janez, Planko Franc, Hauptman Vlado, Eržen Miroslav.

TOZD Premogovnik Hrastik:

Zagore Valter, Kranjc Ivan.

TOZD Premogovnik Kotredež: Osmanović Rifat

Dne 20. marca 1981

TOZD Premogovnik Trbovlje: Barovič Janez, Bočko Ivan, Dautovič Kemal, Fikič Dragiša, Kraševac Boris, Lesar Srečko,

Macerl Dušan, Mak Dušan, Metličar Anton, Božjak Mitja, Šušnica Mile, Božič Ignac, Pošebal Jani, Murko Ivan, Perc Ivan, Potočnik Jože, Smode Drago, Vodenik Bojan, Žilnik Danilo.

TOZD Premogovnik Kotredež: Gracar Cveto

TOZD Premogovnik Hrastnik: Funkelj Miroslav, Grah Drago.

Dne 27. marca 1981

TOZD Premogovnik Trbovlje: Bregar Anton, Jamšek Pavle, Kantužar Franc, Gergar Vlado, Barovič Milan, Ilić Ilija, Kobal Ignac, Rožič Božo, Dolar Franc, Urana Milenko, Avsec Stanislav, Tekavec Miro, Krmelj Franc.

DO Termoelektrarna Trbovlje: Ostanek Ana, Grah Fani.

TOZD Premogovnik Kotredež: Klemenčič Viktor, Korimšek Valentin, Bukovščak Josip, Zahirovič Jasmin, Mujkič Halil. Tovariši darovalci krvi, hvala vam!

Andrej — učenik, Invanušič Albert — vozač, Slaviček Ernest — učenik, Suhar Vinko — učenik, Konjačič Štefan — učenik.

TOZD P Ojstro: Lebar Andrej — učenik, Kaše Franc — kopač, Antunovič Stjepan — zun. del., Obrez Franc — učenik, Ivanovič Ivan — učenik, Spasič Ilija — učenik, Velisavljev Djurica — učenik, Čidić Isak — učenik, Nezirovič Esad — učenik, Cvijanovič Zlatko — kopač, Novak Jože — učenik.

TOZD RESD Hr.: Zakošek Mihael — strojni tehnik, Žužman Ivan — kopač, Baloh Ladislav — kjučavničar, Košir Janez — ključavničar, Laznik Vito — ključavničar.

TOZD P Ko: Sotenšek Martin — učenik.

TOZD sep. Zag.: Mahkovič Radovan — sep. del., Vehabovič Selim — sep. del.

DO RGD

TOZD RIG: Jovanovič Nikola — kopač, Grebec Miha — kopač, Mljač Vladimiu — vozač, Mavlič Miodrag — učenik, Zahirovič Jasmin — učenik, Mujčinovič Novalija — pom. kop., Knez Marjan — učenik, Herić Adem — kopač, Rakovič Čedo — rud. tehnik, Razpotnik Franc — vozač, Alić Sakib — vozač, Josipovič Vito — vozač, Džuzdanovič Namik — kopač, Lukič Aca — učenik, Selimovič Mustafa — kopač, Banovič Ratko — vozač, Smajlovič Ševalija — vozač.

TOZD GRAMAT: Teršek Branko — vzdrževalec strojnih naprav.

DO IMD

TOZD SIMD: Naglav Jože — pom. del.

Kadrovske vesti

za čas od 1. 2. do 31. 3. 1981

FEBRUAR:

DO ZPT

TOZD PT. Kreže Stojan — pom. del., Kosec Edvard — varilec, Krmelj Franc — vozač, Osmanović Nezir — kopač, Marijan Peter — kopač, Božjak Mitja — vozač.

TOZD RESD T: Starc Domineik — ključavničar, Čož Marjan — ključavničar, Žibert Marjan —

elektrikar, Prelogar Vinko — kovinar.

DS PD Trb.: Kovačič Marija — čistilka.

TOZD PH: Babič Milivoje — učenik, Imamović Zaim — učenik, Radulović Aleksander — učenik, Jovanovič Peter — učenik, Trbovc Stanislav — učenik, Gorišek Valentin — učenik, Mesojednik Anton — vozač, Mešič Hasan — učenik, Štagar Branko — učenik, Pusič Radivoje — učenik, Spasič Ilija — učenik, Jerman

MAREC — PRIHOD**DO ZPT**

TOZD PT: Hanžič Stane — kopač, Alič Esed — kopač, Urana Milenko — kopač, Gabeljič Hammed — kopač, Hudar Zdenko — vozač.

TOZD sep. Trb.: Klajič Dragan — nakladanje na vagone, Knežević Grga — sep. del.

TOZD PH: Golob Avgust — učnik, Gradič Marjan — učnik, Smajkanovič Muhamed — učnik, Podlogar Bogdan — učnik, Osmanović Nazif — učnik, Česnovar Stanislav — učnik, Drnovšek Marjan — učnik, Gričar Franc — učnik, Jalovec Slavko — učnik, Delić Enes — učnik, Klanjšek Alojz — učnik, Tahiraj Adem — učnik.

TOZD P Ojstro: Beganović Ibrahim — učnik, Gridžal Kornel — učnik, Jurič Ivo — učnik, Teršek Marjan — učnik, Sitar Vinko — učnik, Bukovič Jože — učnik, Teršek Bojan — vozač, Joldić Ibrahim — učnik.

TOZD RESD Hr.: Povhe Boris — ključavničar, Vodeb Stojan — ključavničar, Mestrič Magdalena — krojačica.

TOZD P Ko: Brvar Franc — učnik, Džombić Osman — vozač.

TOZD sep. Zag.: Burkeljc Marinko — sep. del.

DS SS ZPT: Muhinč Nevenka — dipl. oec., Franjič Marinko rud. tehnik.

DO RGD

TOZD RIG: Babič Pero — kopač, Brumen Marjan — učnik, Jovanović Ljubomir — kopač, Demirovič Mustafa — pom. kop., Hrustić Ramiz — kopač, Sarajlić Hajrudin — učnik, Razpotnik Boris — učnik, Alič Smail — kopač, Rebič Jovan — učnik, Višić Predrag — kopač, Lavrič Mijo — učnik.

DS SS RGD: Poplaz Stane dipl. oec.

DO IMD

TOZD SIMD: Kološa Janez — ključavničar.

DO TET

TOZD VN: Rotar Dušan — gradbeni tehnik.

TOZD PEE: Vodenik Alojz — zun. del.

FEBRUAR — ODHOD**DO ZPT**

TOZD PT: Grbenc Miha — kopač, spor. prek.; Mljač Vlado — vozač, spor. prek.; Marinović Miodrag — vozač, umr.; Banović Ratko — vozač, spor. prek.; Skrinjar Ivan — vozač, pren. v posk. dobi s strani DO; Frajle Jože I — kop. pom., inv. upok.; Mak Ivan — učnik, upokojen; Arnešek Ivan — strelec, upokojen.

TOZD sep. Trb.: Naraglav Leon — kontrola tehnološkega procesa, upokojen; Žibert Jernej — uprav. črpalk, upokojen.

DS PD Trb.: Lanišnik Majda — šivilja, upokojena.

TOZD RŠC Trb.: Košalin Jože — kopač, upokojen.

TOZD PH: Rabihič Mesud — učnik, spor. prek.; Spasič Ilija — učnik, samov. prek.; Grahek Iztok — učnik, v posk. dobi s str. del.

TOZD P Ojstro: Husič Jakub — kopač, spor. prek.; Paveljšek Igor — učnik, pre n.v posk. dobi s str. DO; Motoh Avgust — učnik, samov. prek.; Glavaš Juro — učnik, pren. v posk. dobi s str. DO; Bekovec Stipe — vozač upokojen.

DS PD Hr.: Laznik Jožefa — servirka, spor. prek.; Sivka Dušana — čistilka, spor. prek.; Šinkovec Breda — servirka, spor. prek.; Vuga Jelka — poslužit. v okrepč., spor. prek.

TOZD RESD Hr.: Mestrič Magdalena — krojačica, konec pog. za določ. čas.

TOZD P Ko: Grabnar Franc — učnik, samov. prek.; Tomaž Niko — učnik, pren. v posk. dobi s str. DO; Jakovljevič Ivan — učnik, samov. prek.; Škafič Hasib — pom. kop., umrl.

DS PD Zag.: Šlager Ani — kurirka, upokojena.

TOZD RESD Zag.: Herman Ivan — elektr., upokojen.

DO RGD

TOZD RIG: Kink Aljoša — dipl. rud. inž., spor. prek.; Dubravič Senahid — vozač, samov. prek.; Kaše Franc — kopač, spor. prek.; Aletič Hasan — učnik, disc. odpust; Jakara Slavko — kopač, disc. odpust; Lesnik Janko — kopač, disc. odpust; Dorič Jusuf — učnik, samov. prek.; Beganović Mehmed — vozač, disc. odpust; Husejnovič Zahid — pom. kop., disc. odpust; Pehlić Ekrem — učnik, samov. prek.

DO TET

TOZD PEE: Potočnik Jože — strojni ključ., disc. odp.

DS ASO: Lapornik Janko — dipl. oec., umrl;

MAREC — ODHOD**DO ZPT**

TOZD PT: Ažber Miha — strojnik, upokojen; Mak Metod — vozač, disc. odpust; Hadrovič Šahbaz — kopač, spor. prek.; Kupšek Anton — učnik, upokojen; Čatič Zuhdija — vozač, spor. prek.; Novak Zdravko — vozač, disc. odpust; Hribar Franc — vozač, pren. v posk. dobi s str. DO; Mulahasanović Mirsad — vozač, spor. prek.

TOZD RESD Trb.: Zorčič Božo — str. ključ., umr.; Bebar Ivan — str. ključ., upokojen.

TOZD sep. Trb.: Kolar Marjan — kovinar, inv. upok.; Lučič Mato — sep. del., spor. prek.; Moškotevc Marija — sep. del., upokojena; Žibret Alojz — motorovodja, upokojen; Zupanc — sep. del., pren. v posk. dobi s str. DO; Adler Jelka — pom. del., upokojena.

TOZD PH: Alauf Vinko — kopač, upokoj.; Belej Vinko — učnik, upokoj.; Dolinšek Ivan — kopač, upokoj.; Kovač Franc — kopač, upok.; Zorko Edi — kopač, upok.; Jovanovič Peter — učnik, pren. v posk. dobi s str. DO; Podlesnik Primož — kopač, upok.; Avsec Franc — kopač, upok.; Močilar Stan I — učnik, upok.; Medvešek Franc — učnik, upok.; Pušnik Vinko — kopač, upok.; Mešič Hasan — učnik, samov. prek.

TOZD P Ojstro: Ferme Franc — kopač, upokojen; Lokovšek Alojz — učnik, v JLA; Spasič Ilija — učnik, v posk. dobi s str. del.; Jerkovič Nenad — učnik, pren. v posk. dobi s str. DO.

TOZD RESD Hr.: Draksler Stane — kopač, upokojen; Kasumović Miralem — kopač, v JLA;

TOZD sep. Zag.: Zahirovič Osman — sep. del., samov. prek.; Zakrajšek Alojz — pom. del., upokojen.

DS PD Zag.: Medija Marija — kuharica, upokojena; Leskovšek Rudi — mizar, upokojen.

DS SS ZPT: Kruljc Stane — vodenje prodajnih opravil, upokojen.

DO RGD

TOZD RIG: Pelnaver Valentin — kopač, upokojen; Jerman Jože — kopač, upokojen; Vajda Franc — kopač, samov. prek.; Lastrič Josip — kopač, samov. prek.; Zore Erna — kuharica, upokojena; Rakič Vlastimir — učnik, umrl; Žerak Jože — kopač, spor. prek.; Husejnovič Mujo — vozač, disc. odpust; Skenderović Tufik — kopač, samov. prek.; Jovanovič Živorad — učnik, samov. prek.; Klemenčič Viktor — vozač, samov.

prek.; Avdič Ekrem — kopač, samov. prek.

TOZD GRAMAT: Picajkič Aleksander — str. ključ., spor. prek.; Laznik Franc — str. ključ., upokojen.

TOZD AVTOPARK: Poglajen Ivan — električar, inv. upokojen; Drole Edvard — šofer, upokojen; Skale Filip — čuvaj, upokojen.

TOZD ESMD: Šmid Bruno — ključ., upokojen.

DS SS RGD: Cerinšek Ivana — vodenje in izvaj. oprav. knjig., upokojena.

DO IMD

DS SS IMD: Čič Gabrijel — vratar-čuvaj, upokojen.

DO TET

DS SS TET: Kerin Slavko — ključav., inv. upok.

TOZD PEE: Barović Heda — pom. del., inv. upok.

PREMESTITVE

Matulj Marta, admin. — DS ASO + DS SS ZPT; Jerič Vanna, gimn. maturant — DS SS ZPT + DO RGD; Klen Jurij, del. — DS SS TET + TOZD PEE; Mitrov Milenko, dipl. rud. inž. — DS SS ZPT + DO RGD.

Ljuba Poznič

HUMOR

»France, ko s'že v penzjoni?«
 »U, že kar en cajt!«
 »Kaku pa je blu v jam, da si še taku ohranjen?«
 »Ja ta prvih trideset let je bol začikan, pol bi se pa človek kar prvađu!«

Pride k hiši inkasant s popolno plešo na glavi.

Otroci pa vsi v en glas:

»Mama, stric pa ritko kaže«

Nekoč je prišel na obisk v revno knapovsko družino fin sorodnik. Pa se mali Francek oglasi: »Mama, stenica leze po zidu!«
 »Bodi tiho, to ni stenica, to je cvek!«

»Mama, cvek spet leze!«

Mihael Gosak

PRVOMAJSKA NAGRADNA KRIŽANKA

Med reševalce s pravilnimi rešitvami prvomajske nagradne križanke, objavljene v tej številki glasila Srečno, bomo z žrebom razdelili tri knjižne nagrade.

Izrezek iz časopisa pošljite na naslov:

SOZD REK Edvarda Kardelja, Uredništvo glasila Srečno, 61420 Trbovlje, Trg revolucije 12. Pri žrebanju bomo upoštevali vse pravilne rešitve, ki bodo prispele v uredništvo do vključno 7. maja 1981.

Glasilo Srečno izdaja SOZD Revirski energetske kombinat Edvarda Kardelja, n. sol. o., 61420 Trbovlje, Trg revolucije 12. Izhaja mesečno. Družbeni organ glasila je časopisni svet — predsednik Rudi Kreže. Glasilo ureja uredniški odbor: Jože Skrinar, Hinko Jazbec, Matjaž Cеровac, Ivan Gorobinko, Dragica Bregant, Janez Oberžan (predsednik odbora), Emil Kohne (odgovorni urednik), Tine Lenarčič (urednik). Naklada 3.400 izvodov.

Za člane kolektiva SOZD REK Edvarda Kardelja je časopis brezplačen.

Rokopisov in fotografij ne vračamo.

Po mnenju republiškega sekretariata za Informacije št. 421-1/74 z dne 9. 1. 1974 spada glasilo »Srečno« med proizvode iz 7. točke 1. odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Tisk KTL — TOZD TIKa Trbovlje.

Prvomajska nagradna križanka

1. MAJ

25. MAJ

9. MAJ

21. MAJ

